Syntéza nových derivátů chinazolinu s indolovým uskupením v molekule

Bc. Sylvie Jurečková

Diplomová práce 2016

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulta technologická Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně Fakulta technologická Ústav chemie akademický rok: 2015/2016

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	Bc. Sylvie Jurečková
Osobní číslo:	T14496
Studijní program:	N2901 Chemie a technologie potravin
Studijní obor:	Chemie potravin a bioaktivních látek
Forma studia:	prezenční
Téma práce:	Syntéza nových derivátů chinazolinu s indolovým uskupením

v molekule

Zásady pro vypracování:

I. Teoretická část

1. Provedte literární rešerši zaměřenou na zkoumané sloučeniny, jejich výskyt v přírodě, syntézu a biologickou aktivitu.

II. Praktická část

- 1. Připravte potřebné deriváty 2-(indol-2-karboxamido)benzoových kyselin.
- 2. Tyto sloučeniny se pokuste převést na odpovídající deriváty chinazolin-4-onu.
- 3. Pokud to bude možné, provedte testy připravených sloučenin na růst některých mikroorganismů.
- 4. Vypracujte komentář a vyhodnocení dosažených výsledků.

Rozsah diplomové práce: Rozsah příloh: Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] Kafka, S.; Proisl, K.; Kašpárková, V.; Urankar, D.; Kimmel, R.; Košmrlj, J. Tetrahedron 2013, 69, 10826–10835.

[2] Proisl, K.; Kafka, S.; Urankar, D.; Gazvoda, M.; Kimmel, R.; Košmrlj, J. Org. Biomol. Chem. 2014, 12, 9650-9664.

[3] Články v časopisech a případně patenty vyhledané pomocí databází Reaxys a SciFinder.

Vedoucí diplomové práce:

Datum zadání diplomové práce: Termín odevzdání diplomové práce: doc. Ing. Stanislav Kafka, CSc. Ústav chemie 15. ledna 2016 10. května 2016

Ve Zlíně dne 15. ledna 2016

doc. Ing. František Buňka, Ph.D. *děkan*

doc. Ing. Stanislav Kafka, CSc. ředitel ústavu

Obor: ... CHPBL

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen na příslušném ústavu Fakulty technologické UTB ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- beru na vědomí, že podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskydnutáho Univerznitu. Tomáše Batí ve Zilne nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

¹⁾ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47 Zveřejňování závěrečných prací: (1) Vsordé žilete ce vzili závěrečných prací)

⁽¹⁾ Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních praci, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

⁽²⁾ Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajaby. ²⁾ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

znění pozdějších pravnich preapisu, § 35 odst. 3: (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo). ³¹ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve

 (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užiti školního díla;
(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užiti školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

nebo skoskeno ci vzdelovolno conzem. (3) škola nebo školské li vzdělávací zařízení jsou oprávněny pažadovat, aby jim autor školního dila z výdělku jim dosaženého v sauvislosti s užitím dila či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně příspěl na úhradu nákladů, které na vytvoření dila vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Vzrůstající rezistence bakterií vůči konvenčním antibiotikům je závažným problémem, který ukazuje, že i téměř devadesát let po Flemingově objevu penicilinu má smysl hledat nové antibakteriální sloučeniny. V literární části práce shrnuje poznatky o derivátech kyseliny anthranilové, které se vyskytují v přírodě a zabývá se také biologicky aktivními syntetickými deriváty se zaměřením na protimikrobní účinky. Dále popisuje syntézy zmíněných sloučenin a poskytuje stručný úvod k derivátům chinazolonu, které jsou ze zkoumaných sloučenin teoreticky dostupné. V praktické části je popsána příprava série derivátů kyseliny anthranilové s indolovým uskupením v molekule, u kterých byla následně zkoumána protimikrobní aktivita a některé z nich byly také převedeny na nové deriváty chinazolonu. U připravených sloučenin byla zjištěna výrazná antibakteriální aktivita, která je v diplomové práci podrobněji popsána.

Klíčová slova: kyselina anthranilová, antibakteriální aktivita, 2-aminobenzamid, chinazolon, organická syntéza

ABSTRACT

Increasing drug resistance has become a serious issue showing that even almost ninety years since Fleming's discovery of penicillin it is worthwhile to investigate new antibacterial compounds. In a literature review this work summarizes knowledge of naturally occurring anthranilic acid derivatives and also deals with synthetic antibacterial compounds. Work also describes the synthesis of mentioned compounds and provides a brief introduction to quinazolone derivatives, which are theoretically available from investigated compounds. In practical part of work, synthesis of a series of novel anthranilic acid derivatives is described. Bioassays of potential antimicrobial activity of isolated compounds were also conducted. Significant antibacterial activity of selected compounds is discussed.

Keywords: anthranilic acid, antibacterial activity, 2-aminobenzamide, quinazolone, organic synthesis

V první řadě bych ráda poděkovala vedoucímu mé práce, doc. Ing. Stanislavu Kafkovi, CSc., za vedení mé práce, za podnětné připomínky, úsilí a čas, který mi věnoval.

Srdečné poděkování patří Ing. Karlu Proislovi, který dal této práci myšlenku a směr. Mnohokrát mu děkuji za rady při sepisování práce a praktické rady v laboratoři a za nesmírnou podporu.

Velký dík náleží panu doc. RNDr. Janu Růžičkovi, PhD., který mi umožnil provést velké množství mikrobiologických experimentů v laboratořích ÚIOŽP a zároveň se ochotně a trpělivě podílel na plánování, realizaci i interpretaci výsledků jednotlivých testů.

Děkuji také prof. Dr. Janezi Košmrljovi a Damijaně Urankar z Univerzity v Ljubljaně za měření spekter NMR. Za provedení elementárních analýz a měření EIMS spekter děkuji paní Ing. Lence Trhlíkové.

Ráda bych poděkovala Ing. Filipu Křemenovi a všem kolegům z laboratoří ÚCh a ÚIOŽP, kteří mi vždy ochotně poradili a vytvářeli příjemné pracovní prostředí.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

Ú	VOD	)		10
L	LITI	ERÁ	RNÍ ČÁST	11
1	S	SOU	ČASNÝ STAV ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY	12
	1.1	]	PŘÍRODNÍ 2-AMINOBENZOOVÉ KYSELINY A JEJICH ESTERY	12
	1.2	]	Přírodní 2-aminobenzamidy	17
	1.3		VÝZNAMNÉ SYNTETICKÉ DERIVÁTY KYSELINY ANTHRANILOVÉ	19
	1.4	e L	Syntetické deriváty kyseliny 2-aminobenzoové a jejich	
		1	ANTIMIKROBIÁLNÍ ÚČINKY	20
	1.5	S	SYNTETICKÉ 2-AMINOBENZAMIDY A JEJICH ANTIMIKROBIÁLNÍ ÚČINKY	22
	1.6		VÝZNAMNÉ CHINAZOLIN-4-ONY	23
	1.7		SYNTÉZA DERIVÁTŮ KYSELINY ANTHRANILOVÉ	25
2	Ι	DISI	KUSE	31
	2.1	]	DISKUSE CHEMICKÝCH EXPERIMENTŮ	31
	2.2	]	Diskuse mikrobiologických testů	41
П	EXP	'ERI	IMENTÁLNÍ ČÁST	51
3	(	CHE	MICKÉ EXPERIMENTY	52
	3.1		3-BUTYL-4-HYDROXYCHINOLIN-2(1 <i>H</i>)-ONY (1)	52
	3.2		3-BUTYL-3-HYDROXYCHINOLIN-2,4(1 <i>H</i> ,3 <i>H</i>)-DIONY (2)	54
	3.3		2-[(2-Oxohexanoyl)amino]benzoové kyseliny (3)	55
	3.4	-	2-PENTANOYL-4H-BENZO[D][1,3]OXAZIN-4-ON (4)	56
	3.5	]	PŘÍPRAVA 2-[(2-OXOALKANOYL)AMINO]BENZAMIDŮ (5)	56
	3.6	]	FISCHEROVA INDOLOVÁ REAKCE 2-[(2-OXOALKANOYL)AMINO]BENZAMIDŮ	
		4	5	59
	3.7	]	FISCHEROVA INDOLOVÁ REAKCE 2-[(2-	
		(	DXOHEXANOYL)AMINO]BENZOOVÝCH KYSELIN 3 V KYSELINĚ PROPIONOVÉ	61
	3.8	]	Reakce indolylbenzoxazinonů 9 s aminy	66
	3.9	]	Dehydratace amidů 10	79
4	N	MIK	ROBIOLOGICKÉ EXPERIMENTY	83
	4.1	I	Materiál	83
	4	1.1.1	Roztoky a živná média	83
	4	1.1.2	Použité kultury mikroorganismů	
	4	1.1.3	Přístrojové vybavení	84
	4.2	1	METODIKA	84
	4	1.2.1	Orientační testy citlivosti mikroorganismů na vybrané látky	85
	4	+.2.2 L 2 3	I est citiivosti bakterii a kvasinek na latku 101 v mikrotitrachi desticce Stanovení MIC látky 10i vůči vláknitým mikroskopickým houbám	06 88
	4	.2.3 1.2.4	Test citlivosti G+ bakterií na látku 10i v mikrotitrační destičce	89
	4	1.2.5	Test citlivosti bakterií a kvasinek na látku 10l v mikrotitrační destičce	90
	4	4.2.6	Stanovení MIC látky 101 vůči Aspergillus niger CCM 8155	91
	4	1.2.7	Test citlivosti bakterií a kvasinek na látky 10l a 10m v mikrotitrační	0.7
	Л	170	desticce	93
7	4 á v ř	⊦.∠.ð ' D	rest churvosu baktern a kvasmek na 8 sloucenni mikroutrachi desucce	
L	AVĽ	N		

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	
SEZNAM OBRÁZKŮ	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM PŘÍLOH	
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	

ÚVOD

V mé diplomové práci jsem zkoumala syntézu nových derivátů kyseliny anthranilové s indolovým uskupením v molekule. Navázala jsem tak na výzkum, který na Ústavu chemie FT UTB ve Zlíně již několik let probíhá. Některé z připravených amidů kyseliny anthranilové jsem také úspěšně převedla na deriváty chinazolonu. Ústředními sloučeninami mé diplomové práce jsou amidy anthranilových kyselin, u kterých jsem také hlouběji zkoumala jejich antibakteriální aktivitu.

I. LITERÁRNÍ ČÁST

1 SOUČASNÝ STAV ZKOUMANÉ PROBLEMATIKY

V literární části jsem se pokusila shrnout poznatky o přírodních derivátech kyseliny anthranilové a také o derivátech syntetických, které vykazují antibakteriální účinky. Dále jsem se snažila stručně přiblížit tematiku chinazolonů a přiblížit možnosti syntézy diskutovaných sloučenin.

1.1 Přírodní 2-aminobenzoové kyseliny a jejich estery

Kyselina anthranilová je aromatická β -aminokyselina, která je produkována četnými mikroorganismy^{1,2,3} a byla izolována také z vyšších rostlin – např. z borytu barvířského⁴ (*Isatis tinctoria*). Methylestery kyseliny anthranilové a *N*-methylanthranilové jsou součástí vonných silic pomeranče, bergamotu⁵ a mandarinky⁶. V odborné literatuře byla popsána celá řada jednoduchých derivátů kyseliny anthranilové, které byly izolovány z přírody (

Tabulka 1) a vykazují různorodé účinky na živé organismy. Ternantranin (<u>1</u>) v nedávno uskutečněných experimentech na myších⁷ tlumil bolest účinněji než morfin, kyselina *N*-methylanthranilová (<u>2</u>) se váže na některé proteiny teplotního šoku⁸ a metabolit *L*-kynureninu <u>3</u> vykazuje pestré biologické účinky⁹⁻¹¹. Jeho využití jako imunomodulátoru je patentováno¹². Sloučenina <u>4</u> inhibuje¹³ tyrosinkinasu, využití dimethoxyderivátu <u>5</u> je patentováno¹⁴ při léčbě cukrovky, ester <u>6</u> působí mírně antibakteriálně¹⁵ a kyselina <u>7</u> inhibuje¹⁶ enzymy glykogen fosforylasu a α -glukosidasu. Některé bakterie produkují také málo rozšířené chlorderiváty <u>8</u> a <u>9</u>.

Tabulka 1. Deriváty anthranilových kyselin $\underline{1} - \underline{9}$ a přírodní zdroje,

<u>1 - 9</u>	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	$\mathbb{R}^4$	$\mathbb{R}^5$	Izolace z přírody
<u>1</u>	<i>i</i> -Pr	Me	Н	Η	Η	Choisya ternata (mexický keř) ¹⁷
<u>2</u>	Η	Me	Η	Н	Η	<i>Streptomyces</i> sp. (bakterie) ¹⁸ <i>Zanthoxylum integrifolium</i> (strom) ¹⁹
<u>3</u>	Η	Н	ОН	Н	Н	<i>Rhizopus oligosporus</i> (plíseň) ²⁰ tempeh (potravina) ²⁰ <i>Klebsiella pneumoniae</i> (bakterie) ²¹
<u>4</u>	Н	Н	Н	OH	OH	<i>Botrytis</i> sp. $(plíseň)^{13}$

ze kterých byly izolovány.

<u>5</u>	Н	Н	Н	MeO	MeO	<i>Euxylophora paraensis</i> (brazilský strom) ²²
<u>6</u>	Me	Н	OH	MeO	Н	Micrococcus sp. (bakterie) ¹⁵
<u>7</u>	Η	Η	OH	OH	MeO	<i>Cyclocarya paliurus</i> (lapina trnovcovitá) ¹⁶
<u>8</u>	Η	Н	Cl	Н	Η	Pseudomonas aureofaciens (bakterie) ²³
<u>9</u>	Me	Н	Н	Cl	Н	Streptomyces griseus (bakterie) ²⁴

Z některých vyšších rostlin byly izolovány anthranilové kyseliny nesoucí na dusíkovém atomu delší alifatický řetězec²⁵⁻²⁷, v plísních byly nalezeny²⁸ anthranilové kyseliny nesoucí na dusíkovém atomu cukerný zbytek. Z ruměnice *Onosma hispidum*²⁹ byly získány inhibitory lipooxygenasy – onosminy A a B. Ester <u>10</u> byl izolován³⁰ z americké routovité rostliny *Esenbeckia yaaxhokob* a vykazuje mírnou antibakteriální aktivitu (*Příloha 1*).

Struktury <u>11</u> – <u>15</u> (*Tabulka 2*) jsou příkladem sloučenin obsahujících v molekule zbytek dikarboxylové kyseliny. Ester <u>12</u> inhibuje³¹ chymotrypsin a vykazuje antibakteriální účinky (*Příloha 1*).

<u>11</u> - <u>15</u>	n	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	Izolace z přírody
<u>11</u>	1	Н	Н	Arachis hypogaea (podzemnice olejná) ³²
<u>12</u>	2	Me	Me	Aconitum leave (oměj) ³³ Jolyna laminarioides (chaluha) ³¹
<u>13</u>	2	Me	Н	Aconitum leave (oměj) ³³
<u>14</u>	2	Н	Me	Aconitum leave (oměj) ³³
<u>15</u>	2	Et	Et	Aconitum septentriale (oměj) ³⁴

Tabulka 2. Sloučeniny <u>11</u> – <u>15</u> a přírodní zdroje, ze kterých byly izolovány.

Z mechorostu *Metzgeria rufula* byl izolován³⁵ rufulamid, který v molekule obsahuje dvě jednotky kyseliny anthranilové a svou strukturou připomíná oligopeptid.

Jednoduché *N*-acylanthranilové kyseliny se v přírodě vyskytují poměrně hojně^{36,37}, zajímavé jsou kyseliny, obsahující na dusíkovém atomu 2-aminobenzoového systému zbytek mastné kyseliny. Sloučenina <u>16</u> obsahuje zbytek kyseliny erukové a byla izolována spolu se svým methylesterem³⁸ z jehlice lepkavé (*Ononis viscosa*), analog nesoucí zbytek kyseliny α -linolenové <u>17</u> a palmitoylderivát <u>18</u> byly nalezeny³⁹ ve dřevě a listech australského stromu *Geijera parviflora*. Sloučenina <u>18</u> vykazovala³⁹ výrazné antibakteriální účinky vůči některým bakteriím rodu *Staphylococcus* (*Příloha 1*).

Anthranilové kyseliny nesoucí zbytek kyseliny skořicové představují důležitou skupinu biologicky aktivních látek ovsa setého⁴⁰, byly však nalezeny i v jiných rostlinách (*Tabulka 3*). Tyto sloučeniny jsou souhrnně označovány jako avenanthramidy. Obsah avenanthramidů v ovsu vzrůstá v důsledku nepříznivých podmínek, při poranění či v důsledku nákazy patogenními houbami, tohoto jevu lze⁴¹ využít i k cílené produkci avenanthramidů.

	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	Izolace z přírody
Avenanthramid A	Η	OH	Н	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
Avenanthramid B	MeO	Н	OH	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
Avenanthramid C	OH	OH	Н	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
Avenanthramid D	Н	Н	Н	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
				<i>Hygroryza aristata</i> (hygroryza osinatá) ⁴² <i>Dianthus caryophyllus</i> (hvozdík karafiát) ⁴³
Avenanthramid E	MeO	Н	Н	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
<u>19</u>	MeO	OH	OH	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
<u>20</u>	OH	OH	OH	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰
<u>21</u>	Η	OH	OH	Avena sativa (oves setý) ⁴⁰

Tabulka 3. Přehled avenanthramidů $\mathbf{A} - \mathbf{E}$ a sloučenin <u>19</u> – <u>21</u>.

Avenanthramidy jsou strukturně blízké syntetickému léčivu tranilast (str. 17). Mimořádná antioxidační a antimutagenní aktivita avenanthramidů byla dobře prozkoumána^{44,45}, jsou známy i jejich protizánětlivé účinky. Studie z roku 2007 prokázala⁴⁶ dostupnost avenanthramidů po perorálním podání u zdravých dobrovolníků a také jejich zdravotní přínos při zvýšené fyzické zátěži. Po požití ovesných výrobků se avenanthramidy akumulují⁴⁷ v játrech a v srdeční a kosterní svalovině. Avenanthramid C inhibuje⁴⁸ proliferaci cévních buněk hladkého svalstva, což je jeden z předpokládaných mechanismů rozvoje aterosklerózy. Recentně byly popsány⁴⁹ dimerní sloučeniny odvozené od avenanthramidu B, označované jako bisavenanthramidy. Existují i názory, že některé avenanthramidy mohou být izolačními artefakty⁵⁰.

Za přírodní sloučeniny lze považovat i některé deriváty kyseliny 2,4-diaminobenzoové. Kyselina <u>22</u> a karotamin byly izolovány⁵¹ z mrkve obecné (*Daucus carrota L*.). Damascenin byl izolován⁵² z černuchy damašské (*Nigella damascena*).

Další skupinou přírodních derivátů kyseliny anthranilové jsou sloučeniny, které mají na aromatickém jádře připojené složitější heterocyklické uskupení. Cytotoxický alkaloid pestalamin A byl izolován⁵³ z askomycety *Pestaliopsis vaccinii*.

Pigmenty některých jedlých ryzců jsou odvozeny⁵⁴ od kyseliny anthranilové, z ryzce lilákového (*Lactarius lilacinus*) byl například izolován červený pigment lilacinon, v jehož struktuře lze nalézt celkem tři podjednotky kyseliny anthranilové. Strukturní podjednotku kyseliny anthranilové lze nalézt i v molekule ionoforového antibiotika⁵⁵ (*Příloha 1*) kalcimycinu produkovaného bakteriemi rodu *Streptomyces*. Vzhledem ke schopnosti zvyšovat koncentraci vápenatých iontů ve většině buněk vykazuje kalcimycin pestrou škálu biologických účinků a je i značně toxický (LD₅₀ u myší je⁵⁵ 10 mg.kg⁻¹). V buňkách uvolňuje arachidonovou kyselinu^{56,57}, výrazně ovlivňuje hladké svalstvo cév⁵⁸ a vyvolává také agreagaci krevních destiček⁵⁹. Kalcimycin je hojně využíván^{56,57,59} v biochemickém výzkumu.

Některé přírodní anthranilové kyseliny mají na dusíkovém atomu aromatického kruhu navázán heterocyklický zbytek. Příkladem sloučenin s takovou strukturou je evollionin A nalezený⁶⁰ v plodech ampáku routoplodého (*Tetradium ruticarpum*) a cephalinon A, který byl izolován⁶¹ z orchideje *Cephalanceropsis gracilis*.

Poslední skupinou přírodních anthranilových kyselin jsou sloučeniny, u nichž je dusíkový atom na aromatickém jádře součástí heterocyklického systému. Některé z nich byly izolovány z mořských houbovců^{62,63}, příkladem takové sloučeniny je secofascaplysová kyselina. Z řady podobných přírodních sloučenin bych ráda zmínila terremid B, který byl izolován⁶⁴ z plísně *Aspergillus terreus* a vykazuje antibakteriální účinky (*Příloha 1*).

1.2 Přírodní 2-aminobenzamidy

Jednoduché 2-aminobenzamidy $\underline{23} - \underline{28}$ jsou produkovány některými mikroorganismy (*Tabulka 4*). 2-Aminobenzamid $\underline{23}$ mírně inhibuje růst bakterií⁶⁵ a sloučenina $\underline{25}$ je účinným inhibitorem⁶⁶ kapsasy-3, což je důležitý enzym podílející se na programované buněčné smrti. Acetamid $\underline{27}$ vykazuje⁶⁷ výrazné inhibiční účinky na růst některých fytopatogenních plísní a podobná sloučenina $\underline{28}$ zasahuje⁶⁸ do metabolismu auxinů u rostlin. Z mořských plísní rodu *Penicillium* byl izolován⁶⁹ dipeptid $\underline{29}$ u něhož byly neúspěšně hledány případné antibakteriální účinky (*Příloha 1*).

Tabulka 4. Přírodní 2-aminobenzamidy 23 – 28 a mikroorganismy, které je produkují.

<u>23</u> - <u>28</u>	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	Produkující mikroorganismus
<u>23</u>	Н	Н	Н	Streptomyces sp. (bakterie) ⁶⁶
<u>24</u>	Н	Н	Cl	Streptomyces griseus (bakterie) ²⁴
<u>25</u>	Н	OH	Η	Streptomyces sp. (bakterie) ⁶⁶
<u>26</u>	(CH ₃) ₂ CHCO	OH	Η	Streptomyces sp. (bakterie) ⁶⁶
<u>27</u>	Ac	Н	Η	Streptomyces aurantiogriseus (bakterie) ⁶⁷
<u>28</u>	CH ₃ COCO	Н	Η	Penicillium sp. (plíseň) ^{68,70}

Málo probádanou skupinu přírodních 2-aminobenzamidů představují 2-aminobenzamidy (*Tabulka 5*) odvozené od biogenních aminů. Glykoamidy, methoxydoisuthin a sloučenina <u>30</u> obsahující strukturní jednotku fenethylaminu se vyskytují^{71,72} v asijských keřích rodu *Glycosmis*, tryptaminová analoga evodiamid a sloučenina <u>31</u> byly nalezeny⁷³ v plodech ampáku.

	$\mathbb{R}^1$	Ar	Izolace z přírody
glykoamid A	Н	Ph	Glycosmis cochinchinensis ⁷¹
glykoamid B	Н	4-methoxyfenyl	Glycosmis cochinchinensis ⁷¹
methoxydoisuthin	Me	4-methoxyfenyl	Glycosmis ovoidea ⁷²
evodiamid	Me	indol-3-yl	Tetradium ruticarpum ⁷³
<u>30</u>	Me	Ph	Glycosmis ovoidea ⁷²
<u>31</u>	Н	indol-3-yl	<i>Tetradium ruticarpum</i> ⁷³

Tabulka 5. Přírodní 2-aminobenzamidy odvozené od biogenních aminů.

V přírodě se vyskytují také sloučeniny^{37,64,74} které lze považovat za substituované dipeptidy složené ze dvou jednotek kyseliny anthranilové (*Tabulka 6*). Terremid A a podobná sloučenina <u>33</u> obsahují ve své struktuře zbytek kyseliny nikotinové a vykazují^{64,75} antibakteriální účinky (*Příloha 1*). Sloučenina <u>33</u> rovněž inhibuje⁷⁶ růst buněk lymfomu u myší a vyvolává⁷⁷ u nich kontrakce hladkého svalstva.

Tabulka 6. Přírodní 2-aminobenzamidy obsahující dvě podjednotky kyseliny anthranilové.

	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	Izolace z přírody
vaginatunin A	Me ₂ (OH)C	Н	Н	Aconitum vaginatum (oměj) ³⁷
vaginatunin B	EtMe(OH)C	Н	Н	Aconitum vaginatum (oměj)37
terremid A	pyridin-3-yl	OH	Н	Aspergillus terreus (plíseň) ⁶⁴
<u>32</u>	Me	Н	Η	Aconitum pseudo-leave (oměj) ⁷⁴
<u>33</u>	pyridin-3-yl	MeO	MeO	Aspergillus sp. (plíseň) ⁷⁵

Zajímavé 2-aminobenzamidy byly izolovány⁷⁸ z kultivačního média mořských plísní rodu *Aspergillus*, které byly získány z vnitřních dutin koloniálních žahavců *Muricella abnormalis*. Penilulamid D je strukturně příbuzný dipeptidu <u>29</u> (str. 15), místo acetylového uskupení však ve své struktuře obsahuje objemný heterocyklický acyl.

Ze stejné plísně byl izolován⁷⁸ cyklický pentapeptid asperpeptid A, který vykazuje výrazné antibakteriální účinky (*Příloha 1*). Z bakterií rodu *Streptomyces* byl izolován⁷⁹ fenazinový derivát pontemazin A, vykazující v testech *in vitro* neuroprotektivní efekt. Dipeptidy kyseliny anthranilové tvoří někdy také estery s forbolem, které jsou známy jako rostlinné toxiny a karcinogeny, takové sloučeniny byly izolovány např. z latexu sukulentních pryšců *Euphorbia leuconeura*⁸⁰.

1.3 Významné syntetické deriváty kyseliny anthranilové

Některé *N*-arylanthranilové kyseliny (fenamáty) jsou nesteroidními analgetiky a antiflogistiky⁸¹. Významným léčivem je diuretikum furosemid, který je indikován pro řadu chorobných stavů.

V Japonsku a v Jižní Koreji je od roku 1982 používáno antialergikum⁸² tranilast, který je strukturně velmi blízký přírodním avenanthramidům (str. 15) a avenanthramid E je i jedním z jeho metabolitů. 2-Aminobenzamidy vykazují pestrou biologickou aktivitu. Sivelestat⁸³ inhibuje lidskou neutrofilní elastasu a je indikován při léčbě respiračního selhání, v ČR však jako léčivo registrován není. Některé tyto sloučeniny inhibují faktor krevní srážlivosti Xa a představují nadějná perorálně účinná antikoagulancia, betrixaban⁸⁴ prošel již několika klinickými testy. Podobné sloučeniny obsahující zbytek kyseliny thiofen-2-karboxylové jsou v současnosti⁸⁵ intenzivně zkoumány. Mezi 2-aminobenzamidy patří experimentální inhibitory⁸⁶ P-glykoproteinu, potenciálně využitelné ke snížení rezistence rakovinných buněk vůči cytostatikům či sirtinol, který inhibuje enzym histondeacetylasu a vykazuje cytotoxické účinky⁸⁷.

Některé deriváty 2-aminobenzamidů účinně inhibují replikaci neurotopních alfavirů⁸⁸, jiné působí⁸⁹ proti viru *Herpes simplex*. Sloučenina VL-0797 je selektivní inhibitor⁹⁰ recepotorů pro cholecystokinin CCK₁ a mohla by nalézt uplatnění při léčbě žaludečního vředu či chronické a akutní pankreatitidy.

Kromě potenciálních medicinálních aplikací mohou nalézat amidy kyseliny anthranilové i technické uplatnění, chlorantraniliprol je používán jako insekticid⁹¹ v zemědělství, sloučenina označovaná jako ZnABA je příkladem⁹² fluorescenční sondy.

1.4 Syntetické deriváty kyseliny 2-aminobenzoové a jejich antimikrobiální účinky

Chinon <u>34</u> obsahující dvě jednotky kyseliny anthranilové inhibuje⁹³ bakteriální enzym NAD synthasu, sulfonamidy <u>35</u> a <u>36</u> inhibují⁹⁴ bakteriální penicilin vázající proteiny. V mikrobiologických testech však pouze sloučenina <u>35</u> vykazovala⁹⁴ mírné antibakteriální účinky (*Příloha 2*). Z mnoha jednoduchých derivátů kyseliny anthranilové byla antibakteriální aktivita pozorována u některých iminů⁹⁵⁻⁹⁷ odvozených od kyseliny anthranilové a u některých^{98,99} *N*-arylanthranilových kyselin (*Příloha 2*).

Největší skupinou syntetických anthranilových kyselin, které vykazují antimikrobiální aktivitu jsou *N*-acylanthranilové kyseliny. Benzoylderiváty <u>37</u> – <u>39</u> inhibibují¹⁰⁰ penicilin vázající proteiny a působí antibakteriálně, nitroderivát <u>40</u> vykazuje¹⁰¹ protizánětlivé a mírné bakteriostatické účinky (*Příloha 2*). Recentně se mezi *N*-acylanthranilovými kyselinami začíná utvářet skupina inhibitorů enzymu KAS III (EC 2.3.1.180). Tento enzym je nezbytný pro biosyntézu mastných kyselin u rostlin a u bakterií a v současnosti je intenzivně studován jako potenciální molekulární cíl pro vývoj nových antibakteriálních léčiv. Sloučenina <u>41</u> byla vyvinuta jako účinný inhibitor¹⁰² enzymu KAS III a lze si u ní povšimnout strukturní podobnosti s přírodními avenanthramidy (str. 15). Příkladem dalších nedávno popsaných inhibitorů^{103,104} enzymu KAS III jsou sloučeniny <u>42</u> a <u>43</u>. V mikrobiologických experimentech bylo zjištěno^{102,103}, že sloučeniny <u>41</u> a <u>42</u> inhibijí bakteriální transkripci a vykazují výrazné antibakteriální účinky (*Příloha 3*). Využití těchto inhibitorů enzymu KAS III na bázi anthranilových kyselin je zatím omezeno¹⁰³, protože dosud známé sloučeniny se silně vážou na sérový albumin.

U sloučeniny <u>43</u> byla objevena¹⁰⁴ schopnost inhibovat blízce příbuzný homologní enzym PqsD, který zajišťuje biosyntézu signálních molekul *quroum sensingu* u bakterie *Pseudomonas aeruginosa*. Tyto signální molekuly pseudomonád ovlivňují virulenci či tvorbu biofilmu a regulují transkripci. Vývoj inhibitorů enzymů PqsD budí v odborných

kruzích zájem, protože tento enzym je rovněž novým molekulárním cílem pro vývoj sloučenin využitelných v boji proti bakteriálním infekcím.

Byla popsána řada dalších antibakteriálně působících *N*-acylanthranilových kyselin (*Příloha 4*), provedené mikrobiologické experimenty se však omezovaly^{100,105} pouze na inhibiční účinky vůči bakterii *Staphylococcus aureus*. Tato aktivita byla pozorována u anthranilových kyselin nesoucích na dusíkovém atomu aromatický či heteroaromatický acyl, téměř nejvýraznější schopnost inhibovat růst bakterie *Staphylococcus aureus* byla pozorována u indolového derivátu <u>44</u> (*Příloha 4*).

1.5 Syntetické 2-aminobenzamidy a jejich antimikrobiální účinky

Jak bylo zmíněno výše, některé anthranilové kyseliny inhibují bakteriální enzym FAS III a představují novou skupinu inhibitorů bakteriální transkripce. Není proto zvláštní, že se některé výzkumné skupiny snažily¹⁰⁶ připravit také obdobné 2-aminobenzamidy. Převedením karboxylové funkce na amidové uskupení však sloučeniny inhibiční aktivitu ztratily¹⁰⁶. Příkladem takové inaktivní sloučeniny je amid <u>45</u>.

Antibakteriální účinky byly zjištěny u některých jednoduchých 2-aminobenzamidů^{107,108} a především u hydrazidů kyseliny anthranilové¹⁰⁹⁻¹¹³, většinou však byly posuzovány pouze agarovou difuzní metodou. Sloučenina <u>46</u> inhibuje¹¹⁴ enzym uridyltransferasa izolovaný z plísně *Xanthomonas oryzae*, v mikrobiologických testech však nevykazovala antifungální účinky. Aminobenzamid <u>47</u>, obsahující ve své struktuře složitější heterocyklický systém vykazoval¹¹⁵ inhibiční účinky na růst bakterií (*Příloha 3*). Některé 2-aminobenzamidy obsahují strukturní motivy již známých antibakteriálních sloučenin, v odborné literatuře byly nalezeny sulfonamidy¹¹⁶, které narušují syntézu peptidoglykanu, antibakteriálně působící thiazolidy¹¹⁷ a semisyntetický penicilin, který však působil¹¹⁸ pouze na bakterie rodu *Bacillus*.

Pro své výrazné protimikrobní účinky bylo patentováno¹¹⁹ několik 2-aminobenzamidů, které ve své struktuře obsahují motiv 1,2-diaminoethanu. Nejúčinnější sloučeninou byl N,N-diethylderivát <u>48</u> (*Příloha 3*).

Zdá se, že samostatnou skupinou antimikrobiálních 2-aminobenzamidů jsou anilidy $\underline{49} - \underline{55}$. Tyto látky dle dostupné literatury^{65,120}, výrazně inhibují růst bakterií a plísní. Dosud popsanou nejúčinnější sloučeninou tohoto typu je anilid <u>52</u>. Autoři původních sdělení se shodují, že nezbytnou součástí farmakoforu těchto antibakteriálních sloučenin je arylové uskupení na amidovém dusíku a přítomnost nesubstituované aminoskupiny v poloze 2 na aromatickém jádře. Možný mechanismus antibakteriálního účinku těchto sloučenin však dosud znám není.

1.6 Významné chinazolin-4-ony

Chinazolin-4-ony jsou bohatě zastoupeny v přírodě, na rozdíl od derivátů kyseliny anthranilové existuje na toto téma řada dobře zpracovaných přehledných článků¹²¹⁻¹²³. Alkaloidy rutaecarpin¹²⁴ a evodiamin, které obsahují ve své molekule indolové uskupení, byly izolovány z ampáku *Tetradium ruticarpum* a vykazují rozmanité biologické účinky. Rutaecarpin představuje nový druh účinných inhibitorů cyklooxygenasy COX-2, evodiamin vykazuje termogenní¹²⁵ a stimulační účinky. Na tomto místě bych ráda připomenula, že z plodů ampáku byl izolován i chemicky blízký evodiamid (str. 18). Febrifugin je známý alkaloid¹²⁶ z Čínské léčivé byliny *Dichroa febrifuga*, je však přítomen i v řadě okrasných hortenzií (rod *Hydrangea*). Febrifugin vykazuje¹²⁷ antiplasmodické a kokcidiostatické účinky.

Některé přírodní chinazolony mají v molekule přikondenzovaný benzodiazepinový kruh, nejjednodušší sloučeninou tohoto typu je insekticidní sclerotigenin produkovaný¹²⁸ plísní *Penicillium sclerotigenum*. Deoxypeganin¹²⁹ a vasicinon byly izolovány z harmaly stepní (*Peganum harmala*), vasicinon byl izolován také z nesměny *Adhatoda vasica* a bylo zjištěno, že inhibuje¹³⁰ acetylcholindiesterasu.

Jedno z prvních farmak, obsahující chinazolin-4-onový systém byl metacholon, který byl pro své sedativní a hypnotické účinky v roce 1962 patentován¹³¹. Vzhledem k návykovosti se od jeho lékařského využití upustilo, některá analoga metacholonu se však i dnes omezeně jako psychofarmaka používají. Důležitou sloučeninou je používané kokcidiostatikum halofuginon¹²⁷, jehož struktura vychází z přírodního alkaloidu febrifuginu. Raltitrexed¹³² a nolatrexed jsou antimetabolity kyseliny listové vyvinuté pro chemoterapii rakoviny, raltitrexed je pro léčbu onkologických onemocnění používán od roku 1998, nolatrexed je v sočasnosti pro tuto aplikaci zkoumán. Ispinesib inhibuje enzym KSP ovlivňující buněčné dělení a je také zkoumán jako farmakum pro léčbu rakoviny. Cytotoxické účinky vykazuje také cela řada dalších chinazolin-4-onů.

Škála biologických účinků je u chinazolin-4-onů neobvykle pestrá a mnoho sloučenin představuje vzorové molekuly pro vývoj nových léčiv. Některé chinazolony vykazují účinky protivirové, jiné hubí prvoky z rodu *Leishmania* a mohly by být využitelné k léčbě leishmaniózy. Některé chinazolony vykazují antiepileptické, analgetické, trypanocidní a protizánětlivé účinky. Antibakteriální účinky byly u chinazolinonů rovněž pozorovány. Sloučenina <u>56</u> je příkladem chinazolonu s výraznými antifungálními účinky, zajímavou skutečností je přítomnost 1,2-diaminoethanového motivu, který je v mé diplomové práci několikrát zmiňován.

Sloučenina <u>57</u> je funkcionalizovaný fulleren C_{60} účinně inhibující růst *Mycobacterium tuberculosis*. Antimykobakteriální účinek fullerenového derivátu je srovnatelný s používanými antituberkulotiky (isoniazid a rifampicin).

1.7 Syntéza derivátů kyseliny anthranilové

Během vývoje organické syntézy bylo objeveno několik metod přípravy derivátů anthranilových kyselin, které se využívají tradičně. Příkladem může být Sandmayerova syntéza anthranilových kyselin¹³³, vycházející ze substituovaných aminobenzenů, které jsou převedeny na deriváty isatinu a následně oxidačně štěpeny na příslušné anthranilové kyseliny (*Schéma 1*, metoda A).

Schéma 1. Syntézy anthranilových kyselin založené na tradičních postupech.

K ověřeným metodám syntézy anthranilových kyselin a jejich amidů patří také Hoffmanovo odbourávání ftalimidů chlornanem v alkalickém vodném prostředí¹³⁴ (Schéma *1*, metoda B), modernější alternativou tohoto postupu může být recentně popsaná reakce¹³⁵ využívající sloučeniny trojmocného jodu generované *in-situ* v reakční směsi. Farmaceuticky významné N-arylanthranilové kyseliny mohou být průmyslově vyráběny⁸¹ rovněž reakcí 2-halogenbenzoových kyselin s aniliny za vysokých teplot, nedávno byly takové reakce popsány¹³⁶ v pohodlném laboratorním provedení (Schéma 1, metoda C). Dlouhodobě využívaným přístupem k anthranilovým kyselinám a 2-aminobenzamidům je redukce odpovídajících 2-nitrobenzoových kyselin či 2-nitrobenzamidů. Recentně byly tímto způsobem připraveny¹³⁷ 2-aminobenzamidy např. nitrací odpovídajících benzamidů s následnou redukcí nitroskupiny chloridem cínatým. Některé 2-aminobenzamidy byly také připraveny¹³⁸ hydratací příslušných benzonitrilů ve zředěné kyselině sírové. V literatuře je popsána také celá řada nových postupů k syntéze anthranilových kyselin, které často využívají reakce katalyzované paladiem, mědí a jejich solemi. Jedna z takových metod umožňuje zavedení karboxylové funkce katalyzované octanem paladnatým, kdy se na výchozí anilin působí oxidem uhelnatým a p-benzochinonem (Schéma 2, metoda A). Octanem palladnatým jsou katalyzovány i reakce umožňující zavedení aminoskupiny do molekuly benzoových kyselin, kdy je donorem aminoskupiny substituovaný hydroxylamin¹³⁹ (Schéma 2, metoda B) či substituovaný benzensulfonamid¹³³ (Schéma 2, metoda C).

Schéma 2. Příklady moderních přístupů ke 2-aminobenzoovým kyselinám.

Další efektivní přístup (*Schéma 2*, metoda D) vychází z 2-halogenbenzoových kyselin, které jsou podrobeny Buchwaldově-Hartwigově reakci¹³³. Z 2-halogenbenzoových kyselin vychází také metoda¹⁴⁰ využívající katalyzovanou reakci s azidem sodným (*Schéma 2*, metoda E). Zajímavá recentně popsaná¹⁴¹ metoda přípravy některých *N*,*N*-disubstituovaných anthranilových kyselin je znázorněna příkladem ve *Schéma 3*, kdy anthranilové kyseliny vznikají reakcí benzynu generovaného v reakční směsi z prekurzoru se sekundárním aminem a oxidem uhličitým.

Schéma 3. Příprava N,N-dibutylanthranilové kyseliny přes benzynový meziprodukt.

Zdaleka nejpoužívanějším¹⁴²⁻¹⁴⁵ přístupem k substituovaným 2-aminobenzamidům jsou reakce isatoových anhydridů s příslušným aminem. Ve *Schématu 4* je uvedena aminolýza isatoového anhydridu působením butylaminu za různých podmínek.

Schéma 4. Aminolýza isatoového anhydridu za různých podmínek.

V publikaci z roku 2015 byla popsána¹⁴⁶ neobvyklá syntéza 2-aminobenzamidů z 2-fluorbenzoových kyselin a symetricky substituovaných karbodiimidů (*Schéma 5*).

Schéma 5. Příklad reakce 2-fluorbenzoových kyselin s karbodiimidy.

Byla popsána¹⁴⁷ také příprava některých *N*,*N*-disubstituovaných 2-aminobenzamidů reakcí vhodných benzamidů s *N*-chloraminy, v některých případech příslušné 2-aminobenzamidy vznikaly kvantitativně (*Schéma 6*).

Schéma 6. Příklad reakce substituovaného benzamidu s N-chlormorfolinem.

Pohodlný způsob syntézy některých derivátů kyseliny anthranilové byl v posledních několika letech vypracován na Ústavu chemie FT UTB ve Zlíně a vycházel z oxidačního štěpení chinolin-2,4-dionů, které bylo popsáno již dříve¹⁴⁸. Tato metoda¹⁴⁹ poskytuje příslušné *N*-(α -ketoacyl)anthranilové kyseliny (*Schéma 7*), které vzhledem k přítomnosti α -ketoacylového uskupení představují poměrně zajímavé sloučeniny z hlediska dalšího syntetického využití.

Schéma 7. Oxidační štěpení chinolin-2,4-dionů.

V recentní práci byla popsána¹⁵⁰ pohodlná transformace těchto sloučenin na anthranilové kyseliny nesoucí indolové uskupení (*Schéma 8*). Při těchto reakcích byla v některých případech získána i malá množství příslušných benzoxazinonů a fenylhydrazidů.

R¹ = Me, Pr, Ph; H; R² = H, Me; R³ = Cl, H; R⁴ = MeO, Me, H; R⁵ = MeO, H; R⁶ = MeO, Me, H

Schéma 8. Fischerova indolová reakce *N*-(α-ketoacyl)anthranilových kyselin.

Vzhledem k velkému významu derivátů chinazolin-4-onu, bylo vypracováno nepřeberné¹²³ množství jejich syntéz. Dehydratace 2-aminobenzamidů nesoucích na dusíkovém atomu acylové uskupení či přímo reakce substituovaných benzoxazin-4-onů s aminy za zvýšené teploty je stále intenzivně používanou^{123,151} metodou jejich syntézy. Další zajímavé metody utváření chinazolonového systému byly shrnuty v přehledných¹²³ článcích.

V literatuře¹⁵² byla například nedávno popsána reakce *in situ* připravených aroylthiokyanátů s 2-aminobenzamidem, kdy získané deriváty thiomočoviny účinkem báze poskytují příslušné chinazolony. Dalším příkladem recentně popsaného¹⁵³ přístupu k pestré škále 2-arylchinazolonů je oxidativní cyklizace vycházející z 2-aminobenzamidů a substituovaných benzylalkoholů. Substituované benzylalkoholy jsou využívány také v zajímavé reakci¹⁵⁴ 2-nitrobenzaldehydů, která umožňuje snadnou přípravu široké palety 2,3-diarylchinazolonů (*Schéma 9*).

 R^1 = H, Me, MeO; R^2 = Me, MeO, F, Cl, Br, CF₃, OCF₃, NO₂; R^3 = H, Me, MeO, Cl, Br

Schéma 9. Příprava chinazolonů z 2-nitrobenzaldehydů a benzylalkoholů.

2 DISKUSE

Diskusní část mé diplomové práce je rozdělena na dva celky, které jsou však úzce propojeny. Zahrnuje komentáře chemických experimentů a také porovnání výsledků mikrobiologických testů.

2.1 Diskuse chemických experimentů

Z poznatků dostupných v literatuře vyplývá, že 2-aminobenzamidy mohou být velmi zajímavými sloučeninami z hlediska možné biologické aktivity. Ústřední sloučeniny této diplomové práce, amidy **10** nesoucí indolové uskupení, byly připraveny za účelem jejich mikrobiologického testování. Pro jejich syntézu byly zvoleny dvě strategie (*Schéma 10*). Obě vycházely z kyselin **3**, jejichž reaktivita je v posledních letech na ÚCh FT UTB studována.

Schéma 10. Navržené strategie syntézy 2-aminobenzamidů 10.

První z nich (*Schéma 10*, strategie A) zahrnovala převedení kyselin **3** na reaktivní heterocyklické meziprodukty, které reakcí s vhodným aminem poskytnou amidy **5**. Sloučeniny **3** byly již dříve úspěšně převedeny na odpovídající deriváty indolu Fischerovou indolovou reakcí.¹⁵⁰ Cílem první strategie bylo především zjistit, zda je možné za stejných podmínek převést amidy **5** přímo na sloučeniny **10**. Druhá (*Schéma 10*, strategie B) spočívala v převedení sloučenin **3** na reaktivní benzoxazinony **9**, které ve své molekule již obsahují indolový systém, jejichž následná aminolýza by měla vést k amidům **10**.

Schéma 11. Dva zvažované postupy vedoucí k chinazolinovým derivátům 11.

Výzkum antimikrobiálních účinků 2-aminobenzamidů **10** však nebyl jediným cílem této diplomové práce, sloučeniny **10** představují také možné prekurzory derivátů s chinazolonovým skeletem, což je významný farmakofor. Bylo zajímavé ověřit, zda je možné tyto amidy využít k přípravě chinazolonů, nesoucích ve své struktuře indolové uskupení. Byly navrženy dva možné přístupy (*Schéma 11*), které jsou oba podloženy analogickými syntézami popsanými v odborné literatuře. Prvním možným přístupem k chinazolinonům **11** je dehydratace amidů **10** buď tepelně, nebo použitím vhodného dehydratačního činidla, druhou zvažovanou možností byla reakce benzoxazinonů **9** s aminem za vhodných podmínek.

Cílem diplomové práce tedy bylo ověřit zmíněné syntetické postupy a připravit sérii 2-aminobenzamidů **10** u kterých by byla dále zkoumána jejich protimikrobní aktivita.

Příprava výchozích sloučenin

K přípravě sloučenin **3** byl zvolen postup¹⁴⁹ vyvinutý na Ústavu chemie (*Schéma 12*), který využívá reakce již zmíněné v teoretické části (str. 28). Tepelnou kondenzací vhodného aminobenzenu se substituovaným diethyl-malonátem je získán chinolon **1**, který je v prvním kroku oxidován kyselinou peroxyoctovou na 3-hydroxychinolindion **2**, jehož oxidačním štěpením kyselinou pentahydrogenjodistou vzniká kyselina **3**.¹⁴⁹ Zásadní výhodou tohoto postupu je možnost připravit pestrou škálu různě substituovaných sloučenin.

Schéma 12. Obecné schéma syntézy kyselin 3 z komerčně dostupných výchozích látek.

Z důvodu časové náročnosti syntéz a potřeby širší série substituovaných sloučenin jsem připravila jen dvě sloučeniny **3** (*Schéma 13*), ostatní *N*-(α -ketoacyl)anthranilové kyseliny byly připraveny analogicky a byly mi poskytnuty školitelem.

Schéma 13. Příprava kyselin 3b a 3c a jejich celkové výtěžky vztažené na výchozí anilin.

Ve schématu výše (*Schéma 13*) jsou uvedeny celkové výtěžky kyselin **3b** a **3c** vztažené na výchozí anilin. Sloučenina **3b** a její prekurzory jsou novými sloučeninami, ostatní látky již byly na Ústavu chemie dříve připraveny. Struktury nových sloučenin **1b** – **3b** byly potvrzeny NMR spektroskopií. Autenticita ostatních připravených výchozích sloučenin byla ověřena porovnáním IČ spekter, bodů tání a tenkovrstvou chromatografií.

Jedním z navržených přístupů k 2-aminobenzamidům nesoucím indolové uskupení byl postup vycházející z příslušných amidů **5** (*Schéma 10*, str. 31), jejichž vznik byl dříve pozorován při pokusech o převedení reaktivních sloučenin **4** a **5** na dusíkaté heterocykly reakcemi s aminy. Tyto poznatky byly v mé práci využity k cílené přípravě amidů **5a** – **c** (*Schéma 14*).

Schéma 14. Příprava amidů 5a – c.

Amidy **5a** a **5b** byly připraveny aminolýzou benzoxazinonu **4**, získaného dehydratací kyseliny **3a** varem ve směsi toluenu a acetanhydridu. Reakce derivátu **4** s aminy při pokojové teplotě v toluenu poskytla hladce očekávané amidy v dobrých výtěžcích. Amid **5c** byl připraven obdobně aminolýzou benzoxazepindionu **6** získaného působením směsi acetanhydridu a pyridinu na sloučeninu **3a**. Sloučeniny **3a** a **6** jsem nepřipravovala, byly mi poskytnuty vedoucím práce.

Pokusy o provedení Fischerovy indolové reakce u amidů 5

V souladu s konceptem diplomové práce bylo dalším logickým krokem ověření možnosti provedení Fischerovy indolové reakce s připravenými amidy 5 za podmínek, které byly již ověřeny u kyselin 3. Výsledky těchto experimentů však nesplnily očekávání, v případě reakce amidů 5a a 5b byla jako produkt získána kyselina 7a. K formaci indolového uskupení tedy sice došlo, zároveň však došlo k rozštěpení amidového uskupení (*Schéma 15*).

Schéma 15. Reakce amidů 5 s fenylhydrazinium-chloridem ve vroucí kyselině octové.

Vysvětlením tohoto jevu může být hydrolýza amidového uskupení během zpracování reakční směsi nebo jeho acidolýza v přebytku vroucí kyseliny octové za vzniku směsného anhydridu, který následně snadno hydrolyzuje (*Schéma 16*).

Schéma 16. Možné vysvětlení vzniku volné karboxylové funkce při reakci amidů 5 v kyselině octové.

Stejný jev byl pozorován také v případě reakce amidu **5c**, v tomto případě však nedošlo ani ke vzniku očekávaného indolového systému a izolovaným produktem byl hydrazon **8**. Zdá

se tedy, že předchozí úspěšné pokusy o vytvoření indolového jádra u kyselin **3** byly pravděpodobně umožněny přítomností delšího alkylového řetězce u acylového zbytku. Je známo, že provedení Fischerovy indolové reakce u karbonylových sloučenin, které mají jen methylovou skupinu je komplikované, protože nedochází ke stabilizaci intermediárního enaminového uskupení.

S dostupným množstvím spektrálních charakteristik nebylo obtížné potvrdit struktury připravených amidů 5. Struktury amidů 5a a 5c byly potvrzeny především NMR spektroskopií, některé signály v protonovém spektru sloučenin 5 jsou znázorněny v *Příloze 5*.

Vzhledem k uvedeným výsledkům pokusů jsem první strategii syntézy 2-aminobenzamidů s indolovým jádrem opustila. Možným řešením by sice mohlo být provedení Fischerovy reakce amidů **5** v jiném rozpouštědle nebo tepelně z hydrazonů sloučenin **5**, avšak dřívější obdobné pokusy¹⁵⁰ se sloučeninami **3** poskytovaly nízké výtěžky odpovídajících derivátů indolu a byly zatíženy vznikem vedlejších produktů. Proto jsem se dále zaměřila na vyzkoušení druhé strategie syntézy amidů **10**, která vychází z reaktivních indolylbenzoxazinonů (str. 28, *Schéma 10*, strategie B).

Příprava indolylbenzoxazinonů

V nedávné publikaci¹⁵⁰ byla popsána elegantní metoda transformace kyselin **3** na anthranilové kyseliny 7 nesoucí indolové uskupení (str. 29), které byly v některých případech doprovázeny malým množstvím benzoxazinonů **9**. Zároveň bylo naznačeno, že obměnou reakčních podmínek by bylo teoreticky možné selektivně připravit sloučeniny **9**. Benzoxazinony **9** jsou také snadno dostupné dehydratací kyselin **7**, proto jsem se rozhodla vyzkoušet oba zmíněné syntetické postupy u jedné ze sloučenin a porovnat jejich výtěžky.

Sloučeninu **9b** jsem připravila konvenčnějším postupem v celkovém výtěžku 41 %, přes sloučeninu **7b**, kterou jsem dehydratovala varem ve směsi toluenu a acetanhydridu (*Schéma 17*). Postupem navrženým v literatuře¹⁵⁰ jsem pak také převedla sloučeninu **3b** přímo na odpovídající benzoxazinon **9b** (*Schéma 17*). Pro přípravu dalších benzoxazinonů **9** jsem se použila druhý postup, protože se ukázal být výhodnější.

Schéma 17. Příprava benzoxazinonu 9b dvěma možnými postupy.

Ověřila jsem tak myšlenku autorů původního sdělení, kteří předpokládali, že Fischerova indolová reakce kyselin **3** ve vroucí kyselině propionové může představovat jednoduchý postup k přípravě benzoxazinonů **9**, které pravděpodobně vznikají tepelnou dehydratací ze sloučenin **7**. Mechanismus této přeměny byl již naznačen v literatuře.

Následně jsem připravila sérii benzoxazinonů 9a - g, které byly potřebné pro další experimenty (*Schéma 19*). Jako vedlejší produkty těchto reakcí byly izolovány příslušné kyseliny **7**, jejich vznik však vzhledem k velkému rozdílu v rozpustnosti nekomplikoval izolaci hlavních produktů **9**. Kromě sloučenin **7b**, **9b** a **9f** byly kyseliny **7** a benzoxazinony **9** připraveny již dříve jinými reakcemi a vzhledem k tomu, že jsem jejich IČ spektra měla k dispozici, potvrzení struktury mých praparátů bylo snadné.

Schéma 18. Jednostupňová příprava benzoxazinonů 9 z výchozích kyselin 3.
3,7,9	R^{1}	R^2	R^3	R^4	R^5	Navážka 3	Doba reakce	Výtěžek 7	Výtěžek 9
a	Pr	Н	Н	Н	Н	1,996 g (8,01 mmol)	33 h	_	81 % (1,981 g)
b	Pr	Н	Н	MeO	Н	1,109 g (3,97 mmol)	31 h	-	69 % (0,912 g)
c	Pr	Η	Н	-(CH=	=CH)2-	0,595 g (1,99 mmol)	13 h	5 % (0,039 g)	76 % (0,565 g)
d	Me	Н	MeO	Н	Н	0,500 g (2,00 mmol)	17 h	9 % (0,063 g)	65 % (0,418 g)
e	Pr	Н	MeO	Н	MeO	0,621 g (2,01 mmol)	15 h	12 % (0,100 g)	72 % (0,551 g)
f	Me	Н	Me	Н	Н	0,465 g (1,98 mmol)	24 h	12 % (0,071 g)	74 % (0,424 g)
g	Me	Cl	Н	Η	Me	0,531 g (1,97 mmol)	34 h	23 % (0,165 g)	56 % (0,377 g)

Tabulka 7. Experimentální data Fischerových indolových reakcí sloučenin **3** v kyselině propionové.

Reakce indolyl-benzoxazinonů 9 s aminy

Ve snaze připravit deriváty chinazolonu jsem na základě literární rešerše provedla několik reakcí benzoxazinonu **9a** s aminy ve vroucím pyridinu (*Schéma 19*). Reakce byly zkoušeny s butylaminem, benzylaminem, 1,2-diaminoethanem a s 2-aminoethanolem. Ve třech případech však byly získány pouze produkty aminolýzy benzoxazinového kruhu, tj. příslušné 2-aminobenzamidy **10** (*Schéma 19*). Dlouhé reakční doby a vysoká teplota vedly také k částečnému rozkladu výchozích sloučenin a vzniku tmavých vedlejších produktů, což následně vyžadovalo náročnější čištění produktů. Původně navrhovaná cesta k chinazolonům **11** byla úspěšná pouze v jednom případě, kdy byl reakcí benzoxazinonu **9a** s 2-aminoethanolem získán chinazolon **11m** (*Schéma 19*). Zajímavé je, že k této reakci došlo v případě, kdy byl jako výchozí amin použit 2-aminoethanol a jiné podmínky reakce zůstaly nezměněny.

Schéma 19. Aminolýza benzoxazinonu 9a ve vroucím pyridinu.

Vytvořením série substituovaných indolylbenzoxazinonů se otevřela cesta k přípravě malé knihovny ústředních sloučenin této diplomové práce amidů 2-(indol-2-karboxamido)benzoových kyselin 10. Tyto sloučeniny jsou zajímavé především z hlediska možných biologických účinků. Jednou z možností jejich syntézy by bylo použít postup popsaný v předchozí kapitole, ten však poskytoval nízké výtěžky produktů, které navíc musely být náročně čištěny. Aminolýza benzoxazinonů by navíc měla probíhat poměrně snadno, proto jsem hledala postup, který by umožnil vést reakci za mírných podmínek. Reakce benzoxazinonu s aminem při pokojové teplotě v dichlormethanu bez přítomnosti dalších látek neprobíhala, avšak zjistila jsem, že reakce probíhá, přidá-li se do reakční směsi triethylamin. Za těchto podmínek jsem pak připravila sérii 2-aminobenzamidů **10a-l** (Schéma 20, Tabulka 8).

Schéma 20. Příprava 2-aminobenzamidů 10 aminolýzou benzoxazinonů 9.

10	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	$\mathbb{R}^4$	R ⁵	R ⁶	$\mathbb{R}^7$	Doba reakce	Výtěžek
a	Pr	Н	Н	Н	Η	Bu	Н	42 h	77 %
b	Pr	Н	Н	MeO	Н	Bu	Н	20 h	88 %
С	Pr	Н	Н	-(CH=	-CH)2-	Bu	Н	51 h	95 %
d	Me	Н	MeO	Н	Н	Bu	Н	24 h	83 %
e	Pr	Η	MeO	Η	MeO	Bu	Н	22 h	93 %
f	Me	Η	Me	Η	Н	Bu	Н	26 h	89 %
g	Me	Cl	Н	Н	Me	Bu	Н	48 h	98 %
h	Pr	Η	Н	Н	Н	Bn	Н	17 h	87 %
i	Pr	Η	Н	Н	Н	$-CH_2CH_2NH_2$	Н	6 h	75 %
j	Pr	Η	Н	Н	Н	Bu	Bu	68 h	91 %
l	Pr	Н	Н	MeO	Η	$-CH_2CH_2NH_2$	Н	1 h	98 %
m	Pr	Η	Н	-(CH=	-CH)2-	-CH ₂ CH ₂ NH ₂	Η	1 h	92 %

Tabulka 8. Reakční doby a výtěžky sloučenin **10** při reakcích sloučenin **9** s primárními a sekundárními aminy v dichlormethanu katalyzovaných triethylaminem.

Tento postup selhal v případě pokusu o přípravu anilidu **10k**, což svědčí o nedostatečně vysoké reaktivitě anilinové aminoskupiny při pokojové teplotě. Anilid **10k** byl připraven hladce provedením reakce v toluenu při teplotě varu (*Schéma 21*).

Schéma 21. Syntéza anilidu 10k varem v toluenu.

Na tomto místě bych ráda okomentovala zvolené substituenty u této malé knihovny 2-aminobenzamidů (*Obrázek 1*). Byla připravena série sedmi amidů 10a - 10g, které se od sebe liší substitucí aromatického kruhu 2-aminobenzamidového systému a v některých případech se liší také alkylem v poloze 3 indolového kruhu. Tyto sloučeniny mají na amidovém dusíku navázanou butylovou skupinou. Dále pak byla mezi tyto sloučeniny zahrnuta série čtyř aminobenzamidů 10h - 10k, které byly nesubstituované na benzenovém kruhu a lišily se substitucí na benzamidovém atomu dusíku. Poslední dva amidy, 10l a 10m,

byly syntetizovány cíleně až se znalostí výsledků mikrobiologických testů ve snaze nalézt sloučeniny s vyšší antimikrobiální aktivitou.

Obrázek 1. Dvě hlavní skupiny aminobenzamidů **10a** – **10k** a cíleně připravené sloučeniny **10l** a **10m**.

Struktura všech připravených amidů **10** byla potvrzena NMR spektroskopií. V *Příloze 5* jsou znázorněny některé signály, které byly identifikovány ve spektrech ¹³C-NMR a ¹H-NMR.

Pokusy o dehydrataci 2-aminobenzamidů 10

Vzhledem ke skutečnosti, že původní experimenty s transformací benzoxazinonů na odpovídající chinazolinony nesplnily očekávání a pouze v jednom případě vedly k izolaci sloučeniny, která byla identifikována jako odpovídající chinazolon **11**, posledními syntézními pokusy byly snahy o dehydrataci připravených 2-aminobenzamidů. Úvodní experimenty, kdy byla sloučenina **10a** vařena v toluenu bez přítomnosti dalších reaktantů nebo v přítomnosti kyseliny 4-toluensulfonové nevedly k cíli, byla izolována výchozí sloučenina **10a**. Proto jsem se rozhodla provést reakci s vhodným dehydratačním činidlem. V literatuře¹³³ byly nalezeny obdobné dehydratace, které používaly jako dehydratační činidlo chlorid fosforitý. Jako dehydratační činidlo jsem zvolila dostupný thionylchlorid. Při pokojové teplotě reakce probíhala jen velmi pomalu, proto byla reakční směs vařena v inertní atmosféře. Za těchto podmínek proběhly reakce hladce během 15 minut.

Schéma 22. Dehydratace amidů 10 thionylchloridem ve vroucím toluenu.

10,11	$\mathbb{R}^1$	$\mathbb{R}^2$	R ³	$\mathbb{R}^4$	R ⁵	R ⁶	Výtěžek
a	Pr	Η	Н	Н	Н	Bu	57 %
d	Me	Н	MeO	Н	Н	Bu	71 %
e	Pr	Н	MeO	Н	MeO	Bu	84 %
f	Me	Н	Me	Н	Н	Bu	53 %

Tabulka 9. Klíč k substituentům a výtěžky syntéz chinazolonů 11.

Tímto způsobem byla připravena série čtyř chinazolonů 11 (Schéma 22, Tabulka 9).

2.2 Diskuse mikrobiologických testů

Protimikrobní vlastnosti připravených sloučenin

Po hlubším literárním průzkumu se zdá, že výzkum účinků některých sloučenin připravených v rámci této diplomové práce na mikroorganismy by mohl přinést zajímavé poznatky, využitelné při vývoji nových antibakteriálních látek. Zajímavá je především schopnost některých známých anthranilových kyselin inhibovat bakteriální enzym KAS III, který představuje nový molekulární cíl pro vývoj antibakteriálních sloučenin. Úvodem bych ráda okomentovala důvody, proč byly zvoleny některé substituenty u připravené série testovaných látek.

Ačkoliv vliv acylového uskupení na antimikrobiální účinky *N*-acylanthranilových kyselin byl již v odborné literatuře zkoumán, o vlivu substituentů na aromatickém jádře kyseliny anthranilové mnoho informací k dispozici není. Proto jsem zvolila více typů substitucí na aromatickém jádře, řada substituovaných prekurzorů již navíc byla na ÚCh FT UTB úspěšně připravena. Vzhledem k tomu, že dle literatury dosud známé antibakteriální anthranilové kyseliny ztrácí svou účinnost, pokud jsou převedeny na amidy, jsem chtěla tento jev více prozkoumat. Reakcí benzoxazinonů **9** s aminy bylo možné rozhodnout o přítomnosti dalšího substituentu na jednom z amidových dusíků. *N*-Butylamidy **10a** – **g** byly připraveny především z praktických důvodů a protože práce navazovala na nedávnou publikaci, kde byl jeden takový amid připraven.

Sloučenina **10k** byla navržena na základě poznatků z literatury, kdy některé anilidy anthranilových kyselin vykazovaly výrazné antimikrobiální účinky. *N*,*N*-Dibutylamid **10j** byl připraven za účelem prověření vlivu přítomnosti vodíkového atomu na tomto amidovém uskupení. 1,2-Diaminoethanové uskupení v případě sloučeniny **10i** bylo zvoleno z několika důvodů, jedním důvodem bylo, že volná aminoskupina může zvýšit rozpustnost zkoumaných sloučenin ve vodě, případně ovlivnit schopnost sloučenin pronikat přes buněčnou stěnu bakterií. Dalším důvodem byl fakt, že volná aminoskupina představuje reaktivní uskupení, které může být dále modifikováno, čímž je otevřena cesta k přípravě složitějších struktur. Motiv 1,2-diaminoethanu se již vyskytuje u některých známých sloučenin s antibakteriálními účinky, např. v molekule antibiotika ceftolozanu nebo tuberkulostatika ethambutolu. byl však pozorován i u některých sloučenin zmíněných v rešeršní části mé diplomové práce. Dosud známé anthranilové kyseliny s antimikrobním účinkem se vážou na sérový albumin, vzhledem k faktu, že na albumin se vážou sloučeniny kyselé a neutrální, amidy **10**, které nesou navíc aminoskupinu, by mohly vykazovat výhodnější vlastnosti.

První fází testování protimikrobních účinků připravených sloučenin bylo provedení orientačních testů agarovou difuzní metodou. K těmto pokusům byly vybrány amidy **10a** – **k**, kyseliny **3b**, **3c**, **7a** a **7b** a jeden benzoxazinon **9b**. Testy byly provedeny standardní metodikou a jsou podrobně popsány v experimentální části. Vznik inhibiční zóny indikoval protimikrobní účinek zkoušených sloučenin. K testování byla zvolena kvasinková kultura *Candida albicans* CCM 8275, gramnegativní bakterie *Escherichia coli* CCM 3954 a *Pseudomonas aeruginosa* CCM 3955, kultura grampozitivní bakterie *Staphylococcus aureus* CCM 3953 a zástupce plísně *Aspergillus niger* CCM 8155. Výsledky agarových difuzních testů pro sloučeniny **10a** – **g** jsou uvedeny v tabulce níže (*Tabulka 10*).

Tabulka 10. Inhibiční zóny v mm, agarová difuzní metoda, sloučeniny **10a** – **g**.

10	C. albicans	P. aeruginosa	S. aureus	E. coli	A. niger
	CCM 8275	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 8155
a	2,7±0,3	-	2,3±0,3	-	-
b	-	5,0±1,3	3,7±0,6	2,5	-
c	2,7±0,3	3,3±0,6	-	-	-
d	-	4,3±0,8	3,6±0,3	0,2±0,3	-
e	-	-	-	-	-
f	2,3±0,6	-	-	-	-
g	-	4,2±0,6	-	-	-

Až na dimethoxyderivát **10e** všechny amidy **10a** – **g** vykazovaly určitou protimikrobní aktivitu, žádná ze sloučenin však nepůsobila na kulturu plísně *A. niger*. Zajímavé je, že sloučeniny **10b** – **d** a **10g** výrazně inhibovaly růst bakterie *P. aeruginosa*, která byla do testů zařazena z důvodu, že je obecně velmi odolná vůči antibakteriálním sloučeninám. Nejvýraznější inhibiční zóny v této sérii vyvolávala sloučenina **10b**.

U sloučenin s obměněným amidovým uskupením 10h - k (*Tabulka 11*) byla pozorována neobvykle výrazná antibakteriální aktivita u amidu 10i. Sloučeniny 10h a 10k byly neúčinné, poměrně výrazná inhibiční zóna byla pozorována u dibutylamidu 10k, ale pouze v případě grampozitivního stafylokoka. Sloučenina 10i navíc vytvářela inhibiční zónu i v případě plísně *Aspergillus niger* CCM 8155.

Tabulka 11. Inhibiční zóny v mm, agarová difuzní metoda, sloučeniny **10h** – **k**.

10h - k	C. albicans	P. aeruginosa	S. aureus	E. coli	A. niger
	CCM 8275	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 8155
h	-	-	-	-	-
i	4,7±0,3	5,0±0,5	14,5±0,5	10,0±0,5	3,0
j	-	-	5,2±0,3	-	-
k	-	-	-	-	-

Kromě toho, že v těchto experimentech byla zachycena výrazná antibakteriální aktivita sloučeniny **10i**, je zajímavé, že anilid **10k** nevykazoval žádnou antimikrobiální aktivitu, přestože jeho struktura vycházela z účinných anilidů vůči bakteriím popsaných v literatuře. Tato skutečnost potvrzuje představy autorů původního sdělení o farmakoforu zmíněných anilidů a naznačuje, že sloučeniny popsané v mé diplomové práci představují odlišný farmakofor.

V orientačních plotnových testech byla posuzována i případná antimikrobiální aktivita několika ostatních připravených sloučenin. Benzoxazinon **9b** nevykazoval v těchto testech žádnou protimikrobní aktivitu, nicméně u kyselin **3** a **7** byla antibakteriální aktivita zjištěna.

Tabulka 12. Inhibiční zór	y v mm, agarová difuzní	metoda, sloučeniny	y 3 ,	, 7 :	a 9	١.
---------------------------	-------------------------	--------------------	--------------	--------------	-----	----

	C. albicans	P. aeruginosa	S. aureus	E. coli	A. niger
	CCM 8275	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 8155
3b	2,0±0,8	2,5	4,3±0,3	-	-
3c	-	-	5,2±0,3	-	-
7a	-	2,5	7,5	-	-
7b	-	-	6,3±0,3	-	-
9b	-	-	-	-	-

Lze si povšimnout, že indolový derivát **7b** způsoboval větší inhibiční zónu v případě kultury *Staphylococcus aureus* než příslušná ketoacylanthranilová kyselina **3b**, která inhibovala také růst testované kvasinky *C. albicans* a bakterie *P. aeruginosa*.

Zajímavé výsledky testů na agarových plotnách mne vedly nejen k provedení podrobnějších mikrobiologických pokusů se sloučeninou **10i**, ale také k dodatečné syntéze dalších dvou amidů, které ve své struktuře obsahují 1,2-diaminoethanový motiv. Jedná se o sloučeniny **10l** a **10m**, jejichž příprava je popsána výše.

Vzhledem k orientační povaze této metody jsem se rozhodla další mikrobiologické pokusy provést diluční metodou v mikrotitračních destičkách. Mezi kultury zkoušených mikroorganismů jsem po dohodě s doc. RNDr. Janem Růžičkou, Ph.D. zařadila ještě další kulturu grampozitivní bakterie *Enterococcus faecalis* CCM 4224, která je známa pro svou odolnost vůči antibakteriálním sloučeninám. Se sloučeninou **10i** jsem nejprve provedla experimenty s větším rozsahem testovaných koncentrací sloučeniny (0 – 5 g.L⁻¹), vzhledem k zjištěným nízkým inhibičním koncentracím byly další experimenty provedeny i s užším koncentračním rozsahem. Získané hodnoty MIC syntetizovaných látek jsou uvedeny v tabulce níže (*Tabulka 13*).

Tabulka 13. Zjištěné hodnoty MIC pro sloučeniny 10i, 10l a 10m.

	Hodnoty MIC [mg.L ⁻¹] ([µmol.mL ⁻¹])								
10	C. albicans P. aeruginosa		S. aureus	E. coli	En. faecalis				
	CCM 8275	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 4224				
i	500 (1372)	500 (1372)	100 (274)	200 (549)	150 (412)				
l	15 (38)	20 (51)	10 (25)	20 (51)	15 (38)				
m	15 (36)	20 (48)	10 (24)	20 (48)	20 (48)				

Z výsledků těchto pokusů je zřejmé, že navržené sloučeniny **101** a **10m** vykazují mimořádnou schopnost inhibovat růst bakterií. Navržená změna struktury **10i** vedla v některých případech k desetinásobně větší antibakteriální aktivitě. Uvedené hodnoty MIC v rozsahu $10 - 20 \text{ mg.L}^{-1}$ jsou mnohem nižší než u řady přírodních i syntetických derivátů kyseliny anthranilové (Přílohä 1 - 4) a řadí tyto sloučeniny mezi několik málo vysoce účinných antimikrobiálních derivátů kyseliny anthranilové, které byly popsány v mezinárodní literatuře. Jedná se také o první 2-aminobenzamidy tohoto typu, které navíc vykazují podstatně větší účinnost než původní volné anthranilové kyseliny. Překvapivá je i schopnost účinně inhibovat růst kultur odolných bakterií *Pseudomonas aeruginosa* a *Enterococcus faecalis*. V kultivačních experimentech v Petriho miskách byly následně zjištěny i hodnoty minimálních baktericidních koncentrací (MBC), které jsou uvedeny v tabulce níže (*Tabulka 14*).

	Hodnoty MBC [mg.L ⁻¹] ([µmol.mL ⁻¹])							
10	P. aeruginosa	S. aureus	E. coli	E. faecalis				
	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 4224				
i	2500 (6860)	200 (549)	1000 (2744)	500 (1372)				
l	200 (507)	150 (380)	20 (51)	100 (254)				
m	150 (362)	150 (362)	20 (48)	>150 (>362)				

Tabulka 14. Zjištěné hodnoty MBC pro sloučeniny 10i, 10l a 10m.

Zajímavé je, že baktericidní účinek sloučenin **10i** a **10m** se projevil zejména u gramnegativní *Escherichia coli* CCM 3954, u ostatních bakterií byla MBC vyšší. *Pseudomonas aeruginosa* je poměrně odolná gramnegativní bakterie, zajímavé jsou však vyšší hodnoty MBC u kultury grampozitivní bakterie *Staphylococcus aureus* CCM 3953. Tento výsledek by však byl vysvětlitelný, pokud by sloučeniny **10i** a **10m** opravdu inhibovaly bakteriální enzym KAS III, který se u bakterií podílí na biosyntéze lipidů. Biosyntéza lipidů je totiž esenciální pro bakterie gramnegativní. Výrazné inhibiční účinky vůči *P. aeruginosa* by se pak daly vysvětlit ovlivněním *quorum sensingu* inhibicí podobného homologního enzymu PqsD. Experimenty s inhibicí bakteriálních enzymů však z technických důvodů nebylo možné provést. Sloučeniny **10i** a **10m** by tedy mohly být předlohou pro vývoj antibakteriálních látek proti gramnegativním bakteriím. To je také zajímavý poznatek, protože v odborné literatuře byl často účinek derivátů kyseliny anthranilové zkoumán hlavně vůči bakterii *Staphylococcus aureus*.

U sloučenin **10i**, **10i** a **10m** byl zkoumán také jejich fungicidní účinek. Všechny tři sloučeniny byly podrobeny testům účinnosti na kulturu kvasinek *Candida albicans* CCM 8275. Proti *Aspergillus niger* CCM 8155 byly testovány látky **10i** a **10i**, kdy účinnost látky **10i** byla současně zkoušena také vůči plísni *Trichoderma viride* CCM F-486 metodou přídavku látky do agarového média. Byla zjišťována minimální fungistatická koncentrace vůči těmto vláknitým mikromycetám. Minimální fungicidní koncentrace sloučenin jsou uvedeny v tabulce níže (*Tabulka 15*).

	Hodnoty MFC [mg.L ⁻¹] ([µmol.mL ⁻¹])						
10	C. albicans	A. niger	T. viride				
	CCM 8275	CCM 8155	CCM F-486				
i	1000 (2744)	750 (2058)	350 (960)				
1	75 (190)	375 (951)	-				
m	100 (241)	-	-				

Tabulka 15. Zjištěné hodnoty MFC pro sloučeniny **10i**, **10l** a **10m**.

Sloučeniny **10i** a **10l** působily při vyšších koncentracích také fungicidně, pozoruhodné bylo, že v nižších než fungicidních koncentracích sloučeniny **10i** a **10l** způsobovaly výrazně modifikovaný růst vláknité plísně *A. niger*, kdy plíseň přestala sporulovat. Přesto lze konstatovat, že zkoumané sloučeniny **10** vykazují především výrazné antibakteriální účinky.

Jak bylo zmíněno v textu výše, v orientačních testech na agarových plotnách vykazovaly antibakteriální aktivitu také některé kyseliny **3** a **7**. Jelikož sloučeniny **7** vznikaly jako vedlejší produkty přípravy benzoxazinonů **9** a měla jsem tak k dispozici sérii těchto látek, rozhodla jsem je také otestovat diluční metodou v mikrotitračních destičkách. Zvolila jsem rozsah koncentrací od 8 mg.L⁻¹ do 512 mg.L⁻¹. Zjištěné minimální ihnibiční koncentrace jsou uvedeny v tabulce níže (

Tabulka 16). Sloučeninu **7h** jsem nepřipravovala, za účelem testování protimikrobní aktivity mi byla poskytnuta vedoucím práce.

		Hodnoty	MIC [mg.L ⁻¹] ([μ	mol.mL ⁻¹])	
7	C. albicans	P. aeruginosa	S. aureus	E. coli	En. faecalis
	CCM 8275	CCM 3955	CCM 3953	CCM 3954	CCM 4224
a	512 (1588)	512 (1588)	>512 (>1588)	512 (1588)	>512 (>1588)
b	128 (363)	64 (182)	512 (1453)	128 (363)	256 (726)
c	64 (172)	128 (344)	512 (1375)	128 (344)	128 (344)
d	128 (395)	128 (395)	256 (789)	256 (789)	256 (789)
e	512 (1339)	512 (1339)	>512 (>1339)	>512 (>1339)	>512 (>1339)
f	128 (415)	256 (830)	512 (1661)	256 (830)	>512 (>1661)
g	256 (747)	256 (747)	512 (1494)	512 (1494)	512 (1494)
h	128 (395)	128 (395)	256 (789)	256 (789)	256 (789)

Tabulka 16. Zjištěné MIC pro kyseliny 7 vůči vybraným mikroorganismům.

Z výsledků je zřejmé, že substituce na aromatickém kruhu anthranilových kyselin 7 výrazně ovlivňuje jejich případnou antibakteriální aktivitu. Nesubstituovaná sloučenina **7a** a kyseliny 7e a 7g vykazují jen nepatrné antibakteriální účinky. Výraznější schopnost inhibovat růst bakterií vykazují sloučeniny 7b-d a 7h. Shodnou antibakteriální aktivitu vykazuji methoxyderiváty 7d a 7h, které se od sebe liší jen polohou methoxylové skupiny. U naftalenového derivátu 7c byla pozorována i potenciálně zajímavá antifungální aktivita vůči kultuře kvasinky Candida albicans.

Ve své práci jsem sledovala substituce na aromatickém kruhu kyseliny anthranilové, ale substituentu v poloze 3 indolového kruhu byla věnována jen malá pozornost. O to více překvapivý byl rozdíl v minimálních inhibičních koncentrací mezi sloučeninami 7h a 7b, které se liší pouze délkou řetězce na indolovém kruhu.

MIC P. aeruginosa = 128 mg/L MIC E. coli = 256 mg/L

MIC P. aeruginosa = 64 mg/L MIC E. coli = 128 mg/L

Sloučenina **7b** vykazuje dvojnásobnou antibakteriální aktivitu vůči testovaným gramnegativním bakteriím, zároveň se proti sloučenině **7h** snížila její schopnost inhibovat růst grampozitivní bakterie *S. aureus*. Zdá se tedy, že další modifikace alifatického řetězce na indolovém systému by mohla vést k vývoji ještě účinějších sloučenin. Zjištěná skutečnost je také teoreticky v souladu s možností, že sloučeniny ovlivňují bakteriální enzym KAS III a jeho homolog PqsD, vyskytující se u pseudomonád. Na obrázku níže (*Obrázek 2*) je ukázka jednoho z reakčních kroků biosyntézy signální molekuly pseudomonád, kterou katalyzuje enzym PqsD, pro porovnání je uveden také vzorec sloučeniny **7b**.

Obrázek 2. Jedna z reakcí katalyzovaná enzymem PqsD a sloučenina 7b.

V provedených mikrobiologických testech jsem tedy dospěla k zajímavým poznatkům, které by mohly být využity k vývoji nových antibakteriálních sloučenin založených na derivátech kyseliny anthranilové. Byly připraveny dva amidy **10l** a **10m**, u kterých byla zjištěna výrazná antibakteriální aktivita. Bylo také pozorováno, že i drobné změny ve struktuře zkoumaných látek výrazně ovlivňovaly jejich antibakteriální aktivitu. Poznatky o vlivu substituentů na antibakteriální účinnost derivátů kyseliny anthranilové by při dalším výzkumu mohly vést k ještě účinnějším antibakteriálním sloučeninám.

MIC S. aureus = 10 mg/L MIC P. aeruginosa = 20 mg/L MIC E. coli = 20 mg/L

II. EXPERIMENTÁLNÍ ČÁST

3 CHEMICKÉ EXPERIMENTY

Stanovení bodů tání bylo provedeno pomocí mikroskopu s ohřívacím stolkem PolyTherm (Helmut Hund GmbH, Wetzlar), body tání nebyly korigovány. Chromatografie na tenké vrstvě (TLC) byla provedena na foliích ALUGRAM® SIL G/UV254 (0,2 mm silná vrstva silikagelu Kieselgel 60, fluorescenční indikátor pro UV 254 nm na hliníkové folii, MACHEREY-NAGEL & Co. KG Düren, Německo). Elementární analýzy byly provedeny na přístroji Flash EA 1112 Automatic Elemental Analyzer (Thermo Fisher Scientific Inc.). IČ spektra byla změřena na přístroji Thermo Scientific Nicolet iS10 FT-IR Spectrometer technikou KBr tablet. Absorpční pásy jsou označovány takto: s (silný), m (střední), w (slabý). Hmotnostní spektra s ionizací EI (EIMS) byla zaznamenána na přístroji GC-MS QP2010 (Shimadzu). Hmotnostní spektra s vysokým rozlišením byla změřena sestavou Agilent 6224 Accurate Mass TOF LC/MS s elektrosprejovou ionizací. Spektra NMR byla pořízena v DMSO-d₆ při 296 K na přístroji Bruker Avance III 500 MHz NMR při frekvencích 500 MHz (¹H), 126 MHz (¹³C) a 51 MHz (¹⁵N). ¹H chemické posuny byly vztaženy vůči signálu DMSO-d₅ (2,50 ppm) a ¹³C chemické posuny byly vztaženy vůči signálu DMSO- d_6 (39,5 ppm). Chemické posuny jsou uvedeny ve stupnici δ (ppm). Interakční konstanty (J) jsou uvedeny v Hz. Multiplicity jsou označeny takto: s (singlet), d (dublet), t (triplet), q (kvartet), m (multiplet), br (rozšířený).

3.1 3-Butyl-4-hydroxychinolin-2(1*H*)**-ony**(1)

Reakční směs obsahující příslušný aminobenzen (100 mmol) a diethyl-butylmalonát (105 mmol) byla v destilační aparatuře na kovové lázni postupně zahřívána na 265–270 °C. Při reakci vznikal ethanol, který byl jímán v předloze a jeho hmotnost sloužila jako indikátor průběhu reakce. Při uvedené teplotě byla reakční směs udržována, dokud neustala destilace ethanolu (2–7 h). Následně byla horká reakční směs nalita do toluenu (50 mL). Po vychladnutí byla vyloučená pevná fáze odsáta na fritě a rozpuštěna v 0,5 M vodném roztoku hydroxidu sodného (500 mL). Tento roztok byl extrahován toluenem (2 x 15 mL) a následně okyselen 10% kyselinou chlorovodíkovou do slabě kyselé reakce na univerzální indikátorový papír. Okyselení roztoku vedlo k vyloučení 4-hydroxychinolonu **1** v podobě objemné bílé pevné fáze, která byla odsáta na fritě, důkladně promyta vodou (celkem 200 mL) a vysušena v sušárně při 50 °C.

3-Butyl-4-hydroxychinolin-2(1H)-on (1a)

Doba reakce 7 h, výtěžek 19,816 g (90 %), bílý prášek, b.t. 197– 203 °C, $R_f = 0,42$ (5% ethanol v chloroformu), 0,66 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁴⁹ je uveden b.t. 195–201 °C. IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 2958(w), 1661(m), 1610(s), 1580(s), 1537(m),

1377(m), 1332(w), 1295(w), 1256(w), 1233(w), 1205(s), 1138(s), 1119(w), 1088(w), 1051(w), 1030(m), 971(w), 872(w), 841(w), 823(m), 789(w), 777(w), 758(w), 717(w), 672(w), 612(m), 423(m). Spektrum je shodné se spektrem¹⁴⁹ autentické sloučeniny.

3-Butyl-4-hydroxy-7-methoxychinolin-2(1*H*)-on (1b)

Doba reakce 2 h, výtěžek 21,430 g (82 %), bezbarvé krystaly, b.t. 203–210 °C (ethanol), $R_f = 0,26$ (5% ethanol v chloroformu), $R_f = 0,61$ (10% ethanol v chloroformu). ¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,88 (t, 3H, J = 7,1 Hz, H4'), 1,23-1,46 (m, 4H, H3' a H2'), 2,51-2,53 (m, 2H, H1'),

3,78 (s, 3H, OCH₃), 6,70-6,79 (m, 2H, H6 a H5), 7,79 (d, 1H, *J* = 8,7 Hz, H8), 9,88 (s, 1H, OH), 11,10 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,5 (C4'), 22,7 (C3'), 23,1 (C2'), 31,0 (C1'), 55,7 (OCH₃), 98,2 (C4a), 109,7 (C5), 109,8 (C6), 110,0 (C8), 124,5 (C8a), 139,4 (C7), 157,6 (C3), 160,9 (C2), 164,4 (C4).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3456(w), 3135(m), 2960(m), 1637(s), 1560(s), 1597(s), 1508(m), 1479(m), 1442(m), 1425(w), 1390(w), 1376(w), 1349(w), 1266(m), 1226(s), 1182(m), 1154(m), 1113(w), 1032(w), 859(w), 484(w), 460(w).

MS (EI): 248(5, $[M+1]^+$), 247(28, M⁺), 232(6, $[M-15]^+$), 230(12), 218(26, $[M-29]^+$), 206(13), 205(100), 204(61, $[M-43]^+$), 191(29), 150(14), 55(15) *m*/*z*(%).

HRMS (ESI+): *m*/*z* vypočteno pro C₁₄H₁₈NO₃⁺ [M + H]⁺ 248,1281, nalezeno 248,1283. Pro C₁₄H₁₇NO₃ (247,29)

vypočteno: 68,00 % C, 6,93 % H, 5,66 % N;

nalezeno: 67,80 % C, 7,12 % H, 5,49 % N.

3-Butyl-4-hydroxybenzo[*h*]chinolin-2(1*H*)-on (1c)

Doba reakce 2,5 h, výtěžek 25,030 g (82 %), bezbarvé krystaly, b.t. 300–308 °C, $R_f = 0,46$ (5% ethanol v chloroformu), 0,71 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁴⁹ je uveden b.t. 309– 313 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3145(w), 3048(w), 2956(w), 2931(w),

1621(s), 1591(s), 1565(s), 1435(w), 1387(w), 1319(m), 1202(w), 1160(w), 1144(w), 805(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁴⁹ autentické sloučeniny.

3.2 3-Butyl-3-hydroxychinolin-2,4(1*H*,3*H*)-diony (2)

Výchozí 4-hydroxychinolon 1 (40 mmol) byl rozpuštěn v 0,5M vodném roztoku NaOH (240 mL). Připravený roztok byl vychlazen v lázni se studenou vodou a z přikapávací nálevky k němu byl postupně (během 1 h) přikapán 35% roztok kyseliny peroxyoctové (20 mL). Reakční směs pak byla nechána v klidu v chladničce při 6,5 °C, načež byla vyloučená pevná fáze odsáta na fritě a důkladně promyta 5% vodným roztokem K₂CO₃ (5 x 30 mL) a pak vodou (100 mL). Pro další reakci nebylo nutné produkt čistit.

3-Butyl-3-hydroxy-7-methoxychinolin-2,4(1H,3H)-dion (2b)

Výtěžek 6,977 g (66 %), nažloutlé krystalky, b.t. 168–171 °C (cyklohexan), $R_f = 0,44$ (5% ethanol v chloroformu), 0,68 (10% ethanol v chloroformu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,76 (t, 3H, J = 6,9 Hz,

H4'), 1,14-1,22 (m, 4H, H3' a H2'), 1,60-1,75 (m, 2H, H1'), 3,81 (s, 3H, OCH₃), 5,60 (s, 1H, OH), 6,56 (d, 1H, *J* = 2,2 Hz, H6), 6,68 (dd, 1H, *J* = 2,2 Hz, H5), 7,67 (d, 1H, *J* = 8,7 Hz, H8), 10,70 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,2 (C4'), 22,5 (C3'), 25,2 (C2'), 39,5 (C1'), 56,1 (OCH₃), 81,4 (C4a), 100,4 (C5), 110,2(C6), 113,0(C8), 129,5 (C7), 144,0 (C8a), 165,6 (C3), 173,7 (C2), 194,8 (C4).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3462(w), 3249(m), 2954(w), 2870(w), 1711(s), 1665(s), 1610(s), 1588(m), 1482(w), 1459(w), 1442(w), 1407(w), 1352(m), 1265(m), 1206(m), 1170(w), 1120(w), 1106(w), 1090(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₄H₁₈NO₄⁺ [M + H]⁺ 264,1230, nalezeno 264,1232.

3-Butyl-3-hydroxybenzo[*h*]chinolin-2,4(1*H*,3*H*)-dion (2c)

Výtěžek 8,365 g (74 %), bílý prášek, b.t. 115–125 °C, $R_f = 0,64$ (5% ethanol v chloroformu), 0,80 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře byl popsán¹⁴⁹ b.t. 117–121 °C (benzen).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3569(m), 3490(m), 3321(w), 3246(w),

2952(w), 1705(s), 1663(s), 1627(m), 1603(w), 1579(w), 1528(w), 1480(m), 1439(w), 1426(w), 1414(w), 1367(w), 1242(w), 1231(w), 1191(w), 1172(w), 818(w), 799(w), 568(w), 452(w). Spektrum je shodné¹⁴⁹ se spektrem autentické sloučeniny.

3.3 2-[(2-Oxohexanoyl)amino]benzoové kyseliny (3)

Výchozí 4-hydroxychinolin-2,4-dion **2** (25 mmol) byl rozpuštěn v ethanolu (100 mL) v 500 mL Erlenmayerově baňce, do roztoku bylo vloženo míchadlo a za intenzivního míchání na magnetické míchačce k němu byl postupně během 10 minut přidán roztok kyseliny pentahydrogenjodisté (75–100 mmol) ve vodě (100 mL). Reakční směs pak byla míchána při pokojové teplotě, dokud v ní byl přítomen dion **2** (TLC). Vyloučená pevná kyselina **3** byla odsáta na fritě, promyta vodou (200 mL) a vysušena při 50 °C. Takto byla získána surová 2-[(2-oxohexanoyl)amino]benzoová kyselina, která byla podle potřeby dále krystalizována.

4-Methoxy-2-[(2-oxohexanoyl)amino]benzoová kyselina (3b)

Reakce probíhala 7 dní, výtěžek 6,523 g (93 %), bílá pevná látka, b.t. 148–155 °C, $R_f = 0,43$ (5% ethanol v chloroformu), 0,65 (10% ethanol v chloroformu). ¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,89 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H6'), 1,27-1,37 (m, 2H, H5'), 1,48-1,57 (m, 2H, H4'), 2,92

(t, 2H, *J* = 7,3Hz, H3'), 3,83 (s, 3H, OCH₃), 6,79 (dd, 1H, *J* = 8,9, 2,5 Hz, H3), 7,98 (d, 1H, *J* = 8,9 Hz, H5), 8,29 (d, 1H, *J* = 2,5 Hz, H76), 12,47 (s, 1H, COOH), 13,43 (s, 1H, H7).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,2 (C6'), 22,1 (C5'), 25,3 (C4'), 35,9 (C3'), 39,5 (C3), 56,0 (OCH₃), 105,1 (C5), 109,8 (C1), 133,8 (C6), 141,8 (C2), 159,3 (C4), 164,0 (C1'), 169,5 (C2'), 198,5 (COOH).

IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 1662(m), 1610(m), 1580(m), 1537(m), 1377(w), 1233(w), 1205(s), 1139(s), 1119(m), 1088(m), 1051(w), 1030(m), 971(w), 841(w), 823(m), 789(w), 777(w), 717(m), 672(w), 612(m), 548(w), 491(w), 423(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₄H₁₈NO₅⁺ [M + H]⁺ 280,1179, nalezeno 280,1182.

1-[(2-Oxohexanoyl)amino]naftalen-2-karboxylová kyselina (3c)

Reakce probíhala 5 dní, výtěžek překrystalizovaného produktu 5,448 g (73 %), bezbarvé jehlice, b.t. 107–112 °C (benzen), $R_f = 0,18$ (5% ethanol v chloroformu), 0,40 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁴⁹ je uveden b.t. 98–105 °C (cyklohexan).

Ke směsi kyseliny **3a** (2,999 g; 12,029 mmol) a toluenu (20 mL) byl v kapkové baňce opatrně po částech během 5 minut přidán acetanhydrid (20 mL, 21,6 g, 0,21 mol) a suspenze byla vařena pod zpětným chladičem se sušící rourkou s náplní CaCl₂ 6

COOH

`Ме

NH

hodin. Po uvedené době nebyla ve směsi detegovatelná kyselina **3a** (TLC). Těkavé složky reakční směsi byly odpařeny ve vakuu. Tuhý zbytek byl suspendován ve studeném ethanolu (10mL), odsát a vysušen při 50 °C. Bylo získáno 2,671 g (96 %) sloučeniny **4**, bezbarvé krystalky, b.t. 231–234 °C (cyklohexan), $R_f = 0,69$ (5% ethanol v chloroformu), 0,78 (10% ethanol v chloroformu), 0,41 (20% ethyl-acetát v benzenu).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3012(w), 2957(m), 2860(m), 1770(s), 1662(s), 1612(m), 1578(m), 1500(m), 1467(w), 1434(m), 1370(m), 1327(w), 1263(w), 1199(s), 1179(s), 1137(s), 1099(m), 1055(m), 1035(w), 1004(w), 896(w), 858(w), 760(m), 706(w), 644(w).

3.4 Příprava 2-[(2-oxoalkanoyl)amino]benzamidů (5)

N-Butyl-2-[(2-oxohexanoyl)amino]benzamid (5a)

K suspenzi benzoxazinonu 4 (2,661 g; 11,51 mmol) v toluenu (15 mL) byl přidán roztok butylaminu (932 mg; 12,6 mmol) v toluenu (15 mL). Vzniklý roztok byl ponechán v klidu 6 h. Po této době nebyla v roztoku detegovatelná (TLC) výchozí sloučenina 4. Těkavé složky reakční směsi byly odpařeny ve

vakuu. Olejovitý zbytek (3,752 g) byl rozpuštěn v dichlormethanu (40 mL). Roztok byl extrahován nejprve 5% kyselinou chlorovodíkovou (3 x 10 mL) a pak vodou (3 x 10 mL) a poté byl sušen (Na₂SO₄). Po odfiltrování sušidla bylo rozpouštědlo odpařeno ve vakuu a krystalizací zbytku z cyklohexanu (250 mL) bylo získáno 3,112 g (89 %) sloučeniny **5a**, bílý prášek, b.t. 200–208 °C (cyklohexan), $R_f = 0,73$ (5% ethanol v chloroformu), 0,94 (10% ethanol v chloroformu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,85-0,95 (m, 6H, H6' a H4"), 1,28-1,37 (m, 4H, H5' a H3"), 1,47-1,57 (m, 4H, H4' a H2"), 2,91 (t, 2H, *J* = 7,2 Hz, H3'), 3,27 (dd, 2H, *J* = 12,8, 6,8 Hz, H1"), 7,22 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H3), 7,55 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H6), 7,78 (d, 1H, *J* = 7,3 Hz, H4), 8,56 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H5), 8,78 (s, 1H, H8), 12,42 (s, 1H, H7').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 13,7 (C6'), 13,8 (C4''), 19,6 (C5'), 21,6 (C3''), 24,9 (C4'), 30,9 (C2''), 35,5 (C3'), 39,0 (C1''), 119,9 (C3), 121,6 (C1), 123,5 (C5), 128,2 (C6), 131,9 (C4), 137,5 (C2), 158,5 (C2'), 167,7 (C1'), 198,4 (C7).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3101(m), 2955(s), 2868(m), 1640(s), 1604(s), 1557(m), 1503(m), 1480(w), 1469(m), 1426(m), 1404(m), 1366(w), 1273(m), 1196(s), 1154(s), 1115(w), 1102(w), 1057(w), 880(w), 762(s), 716(w), 658(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₇H₂₅N₂O₃⁺ [M + H]⁺ 305,1860, nalezeno 305,1857.

N-Fenyl-2-[(2-oxohexanoyl)amino]benzamid (5b)

K suspenzi benzoxazinonu **4** (2,699 g; 11,67 mmol) v toluenu (15 mL) byl přidán roztok benzenaminu (1,189 g; 12,77 mmol) v toluenu (15 mL). Vzniklý žlutý roztok byl ponechán v klidu 48 h. Po této době nebyla v roztoku detegovatelná (TLC) výchozí sloučenina **4**. Těkavé složky reakční směsi byly odpařeny ve

vakuu. Olejovitý zbytek (3,516 g) byl rozpuštěn v dichlormethanu (65 mL). Roztok byl extrahován nejprve 5% kyselinou chlorovodíkovou (3 x 10 mL), pak vodou (3 x 10 mL) a poté sušen (Na₂SO₄). Po odfiltrování sušidla bylo z roztoku odpařením rozpouštědla ve vakuu získáno 2,541 g; 67 % amidu **5b**, bílý prášek, b.t. 180–183 °C, $R_f = 0,68$ (5% ethanol

v chloroformu). 0,56 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁵⁵ je uveden b.t. 179–182 °C (cyklohexan).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3285(m), 3143(w), 2962(w), 2932(w), 2859(w), 1777(s), 1718(w), 1697(m), 1644(s), 1619(w), 1599(m), 1584(m), 1518(s), 1500(s), 1449(m), 1438(s), 1396(w), 1372(w), 1330(s), 1307(m), 1262(m), 1241(w), 1177(s), 1152(w), 1067(m), 1012(w), 897(w), 756(s), 690(m), 586(w).

N-Butyl-2-(2-oxopropanamido)benzamid (5c)

1-Acetyl-3-methylenbenzo[e][1,4]oxazepin-2,5(1H,3H)-dion¹⁵⁶ **6** (3,471 g; 15,010 mmol) byl navážen do Erlenamyerovy baňky (100 mL) a postupně byl k němu přidáván toluen, dokud nevznikl čirý roztok (40 mL). Butylamin (3,316 g; 44,882 mmol) byl

rozpuštěn v toluenu (10 mL) a tento roztok přidán k roztoku sloučeniny **6**. Vznikl červeně zbarvený roztok, který byl míchán při laboratorní teplotě, dokud v něm byla detegovatelná (TLC) sloučenina **6** (23 h). Těkavé složky byly ze směsi odpařeny ve vakuu. Pevný odparek byl suspendován v 2% kyselině chlorovodíkové (100 mL), nerozpuštěná pevná fáze byla odsáta na fritě a promyta vodou (100 mL). Vysušením při 50 °C byl získán amid **5c** (3,308 g, 84 %), bílá pevná látka, b.t. 165–173 °C, $R_f = 0,69$ (5% ethanol v chloroformu), 0,89 (10% ethanol v chloroformu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,91 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H4"), 1,27-1,43 (m, 2H, H3"), 1,45-1,60 (m, 2H, H2"), 2,42 (s, 3H, H3'), 3,28 (dd, 2H, *J* = 12,8, 6,6 Hz, H1"), 7,22 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H3), 7,55 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H6), 7,79 (d, 1H, *J* = 7,3 Hz, H4), 8,56 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H5), 8,75 (s, 1H, H8), 12,39 (s, 1H, H4').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,1 (C3'), 20,1 (C4"), 24,6 (C3"), 31,4 (C2"), 39,3 (C1"), 120,4 (C3), 122,1 (C1), 123,9 (C5), 128,7 (C6), 132,4 (C4), 138,0 (C2), 159,1 (C2'), 168,2 (C1'), 196,9 (C7).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3321(s), 2961(m), 2933(m), 2875(w), 1723(s), 1702(s), 1627(s), 1595(s), 1523(s), 1451(s), 1362(m), 1300(m), 1253(m), 1225(m), 1163(m), 1143(m), 1102(w), 906(w), 775(w), 754(s), 702(m), 667(w), 633(w), 552(w).

MS (EI): 262(0,1, M⁺), 220(12), 219(83, [M-43]⁺), 163(12), 147(10), 146(100), 43(19), 41(14) *m/z*(%).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₄H₁₉N₂O₃⁺ [M + H]⁺ 263,1390, nalezeno 263,1396.

3.5 Fischerova indolová reakce 2-[(2-oxoalkanoyl)amino]benzamidů 5

Žlutý roztok amidu **5** a fenylhydrazinium-chloridu (0,188 g, 1,30 mmol / 1 mmol **5**) v kyselině octové (4 mL / 1 mmol **5**) byl vařen pod zpětným chladičem opatřeným sušící rourkou (CaCl₂), dokud v něm byl přítomen amid **5** (TLC), a pak byl nalit na drcený led (30 g / 1 mmol **5**). Po roztání ledu byl vyloučený pevný produkt odsát na fritě, promyt postupně vodou (10 mL / 1 mmol **5**) a hexanem (4 mL / 1 mmol **5**), a po vyschnutí případně překrystalizován.

2-(3-Propyl-1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina (7a)

a) Z amidu **5a** (2,436 g, 8,00 mmol), doba reakce 26 h, výtěžek 2,362 g (92 %).

b) Z amidu **5b** (250 mg, 0,771 mmol), doba reakce 15 h, výtěžek 142 mg (57 %).

Drobné bezbarvé krystalky, b.t. 243–249 °C (cyklohexan), $R_f = 0,60$ (5% ethanol v chloroformu), 0,86 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 239–246 °C (ethanol).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,93 (t, 3H, *J* = 6,9 Hz, H12'), 1,59-1,78 (m, 2H, H11'), 3,10 (t, 2H, *J* = 6,9 Hz, H10'), 7,07 (t, 1H, *J* = 7,2 Hz, H5'), 7,15-7,32 (m, 2H, H4 a H6'), 7,43 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H7'), 7,61-7,73 (m, 2H, H4' a H5), 8,06 (d, 1H, *J* = 7,5 Hz, H3), 8,64 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H6), 11,52 (s, 1H, H1'), 11,64 (s, 1H, H9'), 13,77 (brs, 1H, COOH). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,0 (C12'), 24,1 (C11'), 25,7 (C10'), 112,3 (C7'), 116,5 (C2'), 119,4 (C6 a C5), 120,2 (C1), 120,6 (C5'), 122,8 (C4'), 124,3 (C4), 127,6 (C3), 127,8 (C6'), 131,2 (C3'a), 134,1 (C3'), 136,1 (C2), 140,9 (C7'a), 160,6 (C8'), 169,7 (COOH).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3343(w), 3310(s), 3059(w), 2956(m), 2931(w), 2870(w), 1672(s), 1655(s), 1604(w), 1581(m), 1540(m), 1522(m), 1511(m), 1474(w), 1465(w), 1449(m), 1408(m), 1323(w), 1299(w), 1263(s), 1166(m), 764(w), 753(m), 731(m), 679(w), 668(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₉H₁₉N₂O₃⁺ [M + H]⁺ 323,1395, nalezeno 323,1387.

2-{[2-(2-Fenylhydrazinyliden)propanoyl]amino}benzoová kyselina (8)

Z amidu **5c** (2,099 g, 8,00 mmol), doba reakce 43 h, výtěžek 1,962 g (83 %), nažloutlý prášek, b.t. 245–253 °C (benzen), $R_f = 0,49$ (5% ethanol v chloroformu), 0,72 (10% ethanol v chloroformu). ¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 2,86-2,89 (m, 3H, CH₃), 7,27 (t, 1H, *J* = 7,3 Hz, H4), 7,48-7,53 (m, 1H, H5), 7,66 (t, 2H, *J* = 7,9 Hz, H3' a H5'), 7,91 (d, 2H, *J* = 7,7 Hz, H2' a H6'), 7,94-8,01 (m, 1H, H4'), 8,41 (dd, 1H, *J* = 7,9, 1,6 Hz, H3), 9,14 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H6), 10,20 (s, 1H, H7'), 12,83 (s, 1H, H7), 13,97 (brs, 1H, COOH).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 10,9 (CH₃), 114,6 (C2' a C6'), 116,8 (C3), 120,1 (C5), 121,6 (C4), 122,9 (C4'), 130,0 (C3 a C5'), 132,3 (C6), 135,1 (C1), 136,1 (C2), 142,1 (C9), 145,3 (C1'), 164,3 (C8), 170,4 (COOH).

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 116,0 (N7), 147,0 (N7'), 250,1 (N10).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3296(m), 3061(w), 2929(w), 1679(s), 1656(s), 1603(s), 1577(s), 1522(s), 1496(s), 1448(m), 1400(m), 1367(w), 1313(w), 1292(m), 1250(s), 1193(m), 1170(m), 1163(m), 1131(m), 906(w), 888(w), 747(s), 690(m), 664(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₁₆H₁₆N₃O₃⁺ [M + H]⁺ 298,1186, nalezeno 298,1185.

4-Methoxy-2-(3-propyl-1H-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina 7b

Výchozí 2-aminobenzoová kyselina **3b** (4,469 g; 16,00 mmol) byla spolu s fenylhydrazinium-chloridem (4,117 g; 28,460 mmol) rozpuštěna v kyselině octové (60 mL) a žlutý roztok byl vařen pod zpětným chladičem se sušící rourkou (CaCl₂), dokud byla v roztoku přítomna kyselina **3b** (TLC, 24 h). Vychladlá reakční směs byla nalita do

ledové vody (200 mL), vyloučená pevná fáze byla odsáta na fritě a její krystalizací z ethanolu bylo získáno 3,002 g (53 %) kyseliny **7b**, nažloutlý prášek, b.t. 241–243 °C (ethanol), $R_f = 0,33$ (5% ethanol v chloroformu), 0,63 (10% ethanol v chloroformu), 0,31 (20% ethylacetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12'), 1,60-1,77 (m, 2H, H11'), 3,01-3,19 (m, 2H, H10'), 3,87 (s, 3H, OCH₃), 6,79 (dd, 1H, *J* = 8,9, 2,6 Hz, H5), 7,08 (t, 1H, *J* = 7,2 Hz, H5'), 7,24 (dd, 1H, *J* = 11,2, 4,0 Hz, H6'), 7,44 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7'), 7,68 (d,

1H, *J* = 8,0 Hz, H4'), 8,02 (d, 1H, *J* = 8,9 Hz, H6), 8,35 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H3), 11,49 (s, 1H, H9'), 11,86 (s, 1H, H1'), 13,38 (brs, 1H, COOH).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C12'), 24,5 (C11'), 26,1 (C10'), 56,0 (OCH₃), 105,7 (C3), 109,2 (C1 a C5), 112,8 (C7'), 119,8 (C2'), 119,9 (C5'), 120,7 (C4'), 124,8 (C6'), 128,2 (C3'), 128,3 (C3'a), 133,6 (C6), 136,6 (C7'a), 143,4 (C2), 161,3 (C8'), 164,1 (C4), 170,0 (COOH).

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 126,7 (N9'), 131,6 (N1').

IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3335(m), 2956(w), 1660(s), 1613(m), 1570(m), 1514(m), 1447(w), 1431(w), 1401(m), 1343(m), 1326(m), 1268(s), 1246(s), 1209(s), 1182(m), 1158(m), 1125(w), 1110(m), 1089(m), 1036(m), 903(m), 878(m), 812(m), 770(s), 732(s), 684(m), 660(m), 638(m), 618(s), 598(m), 570(m), 535(w), 491(m), 458(m), 436(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₀H₂₁N₂O₄⁺ [M + H]⁺ 353,1496, nalezeno 353,1500.

3.6 Fischerova indolová reakce 2-[(2-oxohexanoyl)amino]benzoových kyselin 3 v kyselině propionové

Do 25 mL kapkové baňky byly naváženy kyselina **3**, chlorid fenylhydrazinia (1,05 mmol / 1 mmol **3**), a kyselina propionová (5 mL / 1 mmol **3**). Baňka byla opatřena zpětným chladičem se sušicí rourkou (CaCl₂) a vložena do olejové lázně. Reakční směs byla vařena, dokud v ní bylo možné detegovat kyselinu **3** (TLC). Po volném vychladnutí byla baňka uložena přes noc v chladničce při 6,5 °C a pak byla sonifikována v ultrazvukové vaně (5 minut). Odsátím pevné fáze reakční směsi na fritě a jejím opakovaným promytím hexanem (celkem 2,5 mL / 1 mmol **3**) byl získán příslušný benzoxazinon **9**. Filtrát reakční směsi byl nalit na led (20 g / 1 mmol **3**) a po roztání ledu byla odsátím vyloučené pevné látky, jejím promytím vodou, vysušením při 50 °C a případnou krystalizací získána odpovídající 2-(1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina **7**.

1-(3-Propyl-1H-indol-2-karboxamido)-2-naftoová kyselina (7c)

Bílý prášek, b.t. 220–227 °C, $R_f = 0,44$ (5% ethanol v chloroformu), 0,66 (10% ethanol v chloroformu), 0,28 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 227–230 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3294(w), 3053(m), 2962(m), 2878(m), 1727(m), 1694(s), 1675(s), 1626(m), 1600(m), 1571(m), 1501(s), 1465(m), 1432(w), 1409(m), 1389(m), 1339(m), 1284(m), 1258(s), 1228(w), 1204(w), 1176(m), 1145(w), 1124(m), 1093(w), 864(w), 793(w), 764(m), 670(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

5-Methoxy-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina (7d)

Nažloutlý prášek, b.t. 265–270 °C, $R_f = 0,26$ (5% ethanol v chloroformu), 0,42 (10% ethanol v chloroformu), 0,14 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 265–269 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3321(s), 3045(w), 2993(w), 1662(m),

1638(s), 1599(m), 1522(s), 1467(m), 1422(m), 1406(m), 1338(s), 1289(m), 1244(s), 1218(s), 1188(m), 1146(m), 1072(w), 1036(m), 925(w), 891(w), 866(w), 836(w), 783(w), 769(w), 744(m), 716(w), 688(w), 669(w), 594(w), 556(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

3,5-Dimethoxy-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina (7e)

Nažloutlá krystalická látka, b.t. 225–229 °C, $R_f = 0,20$ (5% ethanol v chloroformu), 0,44 (10% ethanol v chloroformu), 0,08 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 227–230 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3409(w), 3289(s), 3015(w), 2957(m),

2858(w), 1694(s), 1658(s), 1597(s), 1546(m), 1502(s), 1471(m), 1454(m), 1402(m), 1334(s), 1310(m), 1283(m), 1255(m), 1243(m), 1215(m), 1196(m), 1143(m), 1070(m), 1043(m), 952(w), 922(w), 830(m), 752(s). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

5-Methyl-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina (7f)

Nažloutlý prášek, b.t. 269–275 °C, $R_f = 0,44$ (5% ethanol v chloroformu), 0,65 (10% ethanol v chloroformu), 0,24 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 268–274 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3316(s), 2920(w), 1672(s), 1649(s),

1615(w), 1586(m), 1539(m), 1520(s), 1418(m), 1398(m), 1336(m), 1323(m), 1296(m), 1259(s), 1217(m), 1181(w), 737(m), 671(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

6-Chlor-3-methyl-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-karboxamido)benzoová kyselina (7g)

Bílý prášek, b.t. 253–260 °C, $R_f = 0,08$ (5% ethanol v chloroformu), 0,20 (10% ethanol v chloroformu), 0,08 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 256–264 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3820(w), 3413(s), 3205(m), 3055(w), 2975(w), 2929(w), 1688(s), 1605(m), 1579(m), 1553(s),

1463(m), 1433(m), 1399(w), 1383(m), 1325(m), 1294(s), 1263(m), 1242(m), 1176(s), 817(w), 734(m), 715(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

2-(Propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9a)

Nažloutlé krystalky, b.t. 161–165 °C, $R_f = 0.83$ (5% ethanol v chloroformu), 0.89 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 160–165 °C (cyklohexan).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3371(s), 2957(m), 2929(w), 2867(m), 1755(s), 1702(w), 1662(s), 1621(s), 1603(s), 1572(m), 1543(m), 1500(m),

1472(m), 1446(m), 1370(w), 1350(m), 1328(m), 1296(w), 1261(s), 1241(m), 1223(m), 1198(m), 1180(m), 1154(m), 1137(w), 1098(w), 1055(s), 1016(m), 765(m) 741(m), 684(m), 603(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

7-Methoxy-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9b)

Bezbarvé krystaly, b.t. 166–168 °C (cyklohexan), $R_f = 0,78$ (5% ethanol v chloroformu), 0,92 (10% ethanol v chloroformu), 0,69 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (CDCl₃-*d*₆; 500 MHz): δ 1,02 (t, 3H, *J* = 7,4 Hz, H10'), 1,74-1,84 (m, 2H, H9'), 3,25 (t, 2H, *J* = 7,5 Hz, H8'),

3,93 (s, 3H, OCH₃), 6,94-7,00 (m, 2H, H6 a H8), 7,13 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H5'), 7,31 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H4'), 7,37 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H6'), 7,68 (d, 1H, *J* = 8,1 Hz, H7'), 8,09 (d, 1H, *J* = 9,4 Hz, H5), 8,99 (s, 1H, H1').

¹³C-NMR (CDCl₃-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C10'), 24,4 (C9'), 27,0 (C8'), 56,0 (OCH₃), 108,6 (C8), 109,6 (C4a), 111,7 (C3'), 116,7 (C6), 120,3 (C5'), 121,0 (C7'), 123,3 (C2'), 125,8 (C4'), 126,0 (C6'), 129,1 (C5), 130,6 (C3'a), 136,8 (C7'a), 149,9 (C8a), 154,4 (C4), 158,9 (C2), 166,5 (C7).

¹⁵N-NMR (CDCl₃-*d*₆; 51 MHz): δ 120,7 (N1'), 221,7 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3361(s), 2955(m), 2926(w), 2865(w), 1750(s), 1600(s), 1566(s), 1542(m), 1491(s), 1457(m), 1441(m), 1349(m), 1280(s), 1244(w), 1228(m), 1204(m), 1178(w), 1151(m), 1126(w), 1109(m), 1093(w), 1055(m), 1022(w), 962(w), 849(m), 774(m), 748(m), 736(m), 687(m), 652(w), 634(m), 438(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₀H₁₉N₂O₃⁺ [M + H]⁺ 335,1390, nalezeno 335,1394.

2-(3-Propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-nafto[1,2-*d*][1,3]oxazin-4-on (9c)

Žluté krystaly, b.t. 271–274 °C, $R_f = 0,62$ (5% ethanol v chloroformu), 0,86 (10% ethanol v chloroformu), 0,64 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 273–274 °C (ethanol).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3360(s), 2951(w), 2926(w), 2867(w),

1745(s), 1603(s), 1565(s), 1543(m), 1509(m), 1454(m), 1444(m), 1394(m), 1350(w), 1323(m), 1273(s), 1241(w), 1227(m), 1214(w), 1153(w), 1093(w), 1050(w), 824(w), 800(m), 765(s), 737(s), 638(m), 627(m), 573(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

6-Methoxy-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9d)

Bezbarvé krystalky, b.t. 224–227 °C, $R_f = 0,76$ (5% ethanol v chloroformu), 0,86 (10% ethanol v chloroformu), 0,66 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 221–227 °C (benzen).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3399(s), 1747(s), 1624(s), 1603(s),

1578(w), 1492(s), 1451(m), 1382(w), 1354(s), 1335(s), 1327(s), 1275(m), 1240(s), 1149(w), 1079(w), 1035(s), 862(w), 838(m), 827(w), 776(w), 758(w), 743(m), 729(m), 637(w), 547(m). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

6,8-Dimethoxy-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9e)

Nažloutlé krystalky, b.t. 196–202 °C, $R_f = 0,76$ (5% ethanol v chloroformu), 0,86 (10% ethanol v chloroformu), 0,53 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 198–202 °C (benzen).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3392(s), 1749(s), 1613(s), 1581(s),

1490(m), 1479(m), 1453(m), 1435(m), 1368(s), 1338(m), 1328(s), 1296(m), 1253(m), 1246(m), 1218(s), 1177(w), 1160(m), 1130(w), 1070(w), 1054(w), 1031(s), 847(w), 787(m), 770(w). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

6-Methyl-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9f)

Nažloutlé jehlice, b.t. 247–249 °C, $R_f = 0,80$ (5% ethanol v chloroformu), 0,84 (10% ethanol v chloroformu), 0,64 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (CDCl₃-*d*₆; 500 MHz): δ 2,48 (s, 3H, CH₃), 2,79 (s, 3H, H8'), 7,16 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H5'), 7,33 (t, 1H, *J* =

7,6 Hz, H6'), 7,38 (d, 1H, *J* = 8,3 Hz, H7), 7,51 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H8), 7,60 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H5), 7,67 (d, 1H, *J* = 8,1 Hz, H4'), 8,00 (s, 1H, H7'), 8,96 (brs, 1H, H1').

¹³C-NMR (CDCl₃-*d*₆; 126 MHz): δ 10,5 (CH₃), 21,3 (C8'), 111,4 (C8), 116,2 (C4a), 119,9 (C3'), 120,1 (C6), 120,5 (C5'), 123,3 (C7'), 125,7 (C2'), 126,4 (C4'), 128,3 (C6'), 129,2 (C5), 136,5 (C3'a), 137,9 (C7'a), 138,0 (C8a), 145,0 (C4), 152,9 (C2), 159,2 (C7).

¹⁵N-NMR (CDCl₃- *d*₆; 51 MHz): δ 120,5 (N1'), 223,4 (N1).

IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 1744(m), 1623(w), 1599(s), 1539(w), 1487(m), 1381(w), 1334(m), 1322(m), 1265(m), 1232(s), 1153(m), 1121(m), 1077(m), 1034(s), 930(w), 885(w), 842(w),

824(s), 782(w), 757(w), 739(m), 728(s), 694(w), 649(m), 631(m), 612(m), 551(w), 529(m), 514(m), 502(w), 465(m), 439(s), 426(w).
HRMS (ESI+): *m/z* vypočteno pro C₁₈H₁₅N₂O₂⁺ [M + H]⁺ 291,1128, nalezeno 291,1133.
Pro C₁₈H₁₄N₂O₂ (290,32)
vypočteno: 74,47 % C, 4,86 % H, 9,65 % N;

nalezeno: 74,85 % C, 4,96 % H, 9,61 % N.

5-Chlor-8-methyl-2-(3-methyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-on (9g)

Žlutý prášek, b.t. 249–256 °C, $R_f = 0.76$ (5% ethanol v chloroformu), 0,84 (10% ethanol v chloroformu), 0,76 (20% ethyl-acetát v benzenu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 251–256 °C (cyklohexan).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3384(m), 3352(m), 1740(s), 1629(s), 1578(s),

1546(w), 1448(w), 1379(w), 1328(m), 1302(w), 1263(m), 1233(w), 1182(w), 1029(w), 1010(w), 914(w), 744(m), 730(m). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

Dehydratace kyseliny 7b

K suspenzi kyseliny **7b** (1,317 g; 3,741 mmol) v toluenu (10 mL) byl přidán acetanhydrid a směs byla vařena pod zpětným chladičem opatřeným sušící rourkou s CaCl₂ náplní 1 h. Po vychladnutí na pokojovou teplotu byly vyloučené krystaly odsáty na fritě a jejich promytím toluenem (5 mL) byl získán první podíl surového produktu. Z filtrátu byly ve vakuu odpařeny těkavé složky a promytím odparku hexanem (5 mL) byl získán druhý podíl surového produktu. Krystalizace spojených podílů surového produktu poskytla 997 mg (78 %) benzoxazinonu **9b** identifikovaného pomocí IČ spektra s preparátem připraveným Fischerovou reakcí sloučeniny **3b**.

3.7 Reakce indolylbenzoxazinonů 9 s aminy

Reakce 2-(propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-onu 9a s aminy v pyridinu (Metoda A).

Do kapkové baňky (25 mL) byl navážen výchozí benzoxazinon **9a** (0,304 g; 1,00 mmol), ke kterému byl přidán roztok příslušného aminu (2,00 mmol) v pyridinu (3 mL). Reakční směs pak byla vařena pod zpětným chladičem v inertní atmosféře (N₂). Po spotřebování veškeré

výchozí látky (TLC) byl var zastaven, reakční směs byla ponechána zchladnout a následně nalita do ledové tříště (15 g). Vyloučená pevná fáze byla odsáta na fritě a promyta vodou (2 x 5 mL). Surový produkt byl následně čištěn krystalizací.

Reakce indolylbenzoxazinonů 9 s aminy v dichlormethanu (Metoda B).

K roztoku benzoxazinonu 9 v dichlormethanu (3 mL / 1 mmol 9) v kapkové baňce byl napipetován nejprve příslušný amin (2,00 mmol / 1 mmol 9) a následně triethylamin (0,1 mL / 1 mmol 9). Baňka byla uzavřena sušící rourkou (CaCl₂) a umístěna na magnetickou míchačku, kde byla reakční směs míchána při laboratorní teplotě. Během reakce postupně docházelo k vylučování pevné fáze. Když byla spotřebována veškerá výchozí sloučenina (TLC), byla vzniklá suspenze zředěna dichlormethanem (15 – 115 mL / 1 mmol 9) tak, aby vznikl čirý roztok, který byl následně extrahován 2% HCl (3 x 20 mL / 1 mmol 9) a vodou (20 mL / 1 mmol 9). Z organické fáze byla po vysušení (Na₂SO₄) a odpaření ve vakuu do sucha získána sloučenina 10, která byla pro analytické účely krystalizována z cyklohexanu.

Reakce 2-(propyl-1*H*-indol-2-yl)-4*H*-benzo[*d*][1,3]oxazin-4-onu 9a s *p*-anisidinem v toluenu (Metoda C).

Benzoxazinon **9a** (301,2 mg; 0,9897 mmol) a 4-methoxyanilin (253,5 mg; 2,0173 mmol) byly naváženy do kapkové baňky (25 mL), z odměrného válce byl přidán toluen (5 mL) a nakonec byl napipetován triethylamin (0,1 mL). Reakční nádoba byla opatřena zpětným chladičem se sušící rourkou (CaCl₂) a vařena, dokud bylo možné detegovat (TLC) výchozí benzoxazinon **9a** (8 h). Těkavé složky reakční směsi byly odpařeny *in vacuo* a získaný olej byl rozpuštěn v dichlormethanu (60 mL). Stejným postupem jako v metodě B bylo z roztoku získáno 0,266 g (63 %) sloučeniny **10k**.

Metoda	Substrát	Amin	Reakční doba	Výtěžek	Produkt
А	0,306 g 9a (1,006 mmol)	BuNH ₂	31 h	54 % (0,207 g)	10a
В	0,315 g 9a (1,051 mmol)	BuNH ₂	42 h	77 % (0,305 g)	10a
В	0,600 g 9b (1,794 mmol)	BuNH ₂	20 h	88 % (0,647 g)	10b

Tabulka 17. Experimentální data reakcí sloučenin 9 s aminy.

В	0,311 g 9c (0,878 mmol)	BuNH ₂	51 h	95 % (0,356 g)	10c
В	0,287 g 9d (0,937 mmol)	BuNH ₂	24 h	83 % (0,295 g)	10d
В	0,365 g 9e (1,003 mmol)	BuNH ₂	22 h	93 % (0,410 g)	10e
В	0,275 g 9f (0,948 mmol)	BuNH ₂	26 h	89 % (0,307 g)	10f
В	0,524 g 9g (1,614 mmol)	BuNH ₂	48 h	98 % (0,629 g)	10g
А	0,300 g 9a (0,987 mmol)	BnNH ₂	35 h	53 % (0,216 g)	10h
В	0,709 g 9a (2,331 mmol)	BnNH ₂	17 h	87 % (0,834 g)	10h
А	0,300 g 9a (0,986 mmol)	$H_2N(CH_2)_2NH_2$	27 h	46 % (0,165 g)	10i
В	0,707 g 9a (2,324 mmol)	$H_2N(CH_2)_2NH_2$	6 h	75 % (0,631 g)	10i
В	0,710 g 9j (2,333 mmol)	(Bu) ₂ NH	68 h	91 % (0,800 g)	10j
С	0, 301 g 9a (0,990 mmol)	<i>p</i> -anisidin	8 h	63 % (0,266 g)	10k
В	0,200 g 9b (0,254 mmol)	$H_2N(CH_2)_2NH_2$	1 h	98 % (0,232 g)	10 l
В	0,736 g 9c (1,975 mmol)	H ₂ N(CH ₂) ₂ NH ₂	1 h	92 % (0,789 g)	10m
А	0,302 g 9a (0,993 mmol)	OH(CH ₂) ₂ NH ₂	27 h	41 % (0,141 g)	11m

N-(2-(Butylkarbamoyl)fenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10a)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 180– 184 °C (cyklohexan–benzen). $R_f = 0,73$ (5% ethanol v chloroformu), 0,84 (10% ethanol v chloroformu). V literatuře¹⁵⁰ je uveden b.t. 187–188 °C (benzen).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,89 (t, 3H, J = 7,4 Hz, H4"), 0,94 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H12), 1,29-1,38 (m, 2H, H3"), 1,48-1,56 (m, 2H, H2"), 1,63-1,72 (m, 2H, H11), 3,10 (t, 2H, J = 7,6 Hz, H10), 3,28 (dt, 2H, J = 6,6, 6,6 Hz, H1"), 7,06 (dd, 1H, J = 7,4, 7,4 Hz, H5), 7,17-7,26 (m, 2H, H6 a H5'), 7,43 (d, 1H, J = 8,2 Hz, H7),

7,55 (ddd, 1H, *J* = 7,8, 7,8, 1,0 Hz, H4'), 7,66 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H4), 7,77 (dd, 1H, *J* = 7,8,

1,0 Hz, H6'), 8,51 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H3'), 8,82 (t, 1H, *J* = 5,4 Hz, H8'), 11,46 (s, 1H, H1), 11,69 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 13,7 (C4"), 13,9 (C12), 19,7 (C3"), 24,2 (C11), 25,8 (C10), 31,0 (C2"), 38,9 (C1"), 112,3 (C7), 118,7 (C3), 119,4 (C5), 120,2 (C4), 121,3 (C3'), 121,6 (C1'), 122,8 (C5'), 124,1 (C6), 127,7 (C2), 127,8 (C3a), 128,1 (C6'), 131,7 (C4'), 136,0 (C7a), 138,7 (C2'), 160,4 (C8), 168,2 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 119,7 (N8'), 124,5 (N9), 132,0 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3321(s), 2956(m), 2932(m), 2870(m), 1653(s), 1626(s), 1595 (s), 1538(s), 1518(s), 1465(w), 1446(m), 1432(m), 1338(w), 1325(w), 1281(s), 1241(m), 762(w), 736(s), 678(m). Spektrum je shodné se spektrem¹⁵⁰ autentické sloučeniny.

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₃H₂₈N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 378,2176, nalezeno 378,2173.

N-(2-(Butylkarbamoyl)-5-methoxyfenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10b)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 139–141 °C (hexan), Rf = 0.75 (5% ethanol v chloroformu), 0.80 (10% ethanol v chloroformu), 0.58 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,89 (t, 3H, J = 7,4 Hz, H4"), 0,93 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H12), 1,28-1,36 (m, 2H, H3"), 1,48-1,54 (m, 2H, H2"), 1,62-1,69 (m, 2H, H11), 3,10 (t, 2H, J = 7,6 Hz, H10), 3,24-3,28 (m, 2H, H1"), 3,84 (s, 3H, OCH₃), 6,77 (dd, 1H, J = 8,8, 2,6 Hz, H5'), 7,06 (dd, 1H, J = 7,5, 7,5

Hz, H5), 7,23 (ddd, 1H, *J* = 8,0, 7,2, 0,7 Hz, H6), 7,43 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H7), 7,66 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz, H4), 7,79 (d, 1H, *J* = 4,4 Hz, H6'), 8,26 (d, 1H, *J* = 1,3 Hz, H3'), 8,66 (t, 1H, *J* = 5,5 Hz, H8'), 11,45 (s, 1H, H1), 12,69 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 13,6 (C4"), 13,9 (C12), 19,6 (C3"), 24,2 (C11), 25,7 (C10), 31,0 (C2"), 38,8 (C1"), 55,4 (OCH₃), 106,1 (C3'), 108,1 (C5'), 112,2 (C7), 113,1 (C1'), 118,7 (C3), 119,3 (C5), 120,1 (C4), 124,0 (C6), 127,8 (C2), 127,8 (C3a), 129,6 (C6'), 136,0 (7a), 141,0 (C2'), 160,6 (C8), 161,7 (C4'), 168,0 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 116,9 (N8'), 125,7 (N9), 131,9 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3297(m), 2957(w), 2931(w), 2869(w), 1637(m), 1625(m), 1612(s), 1578(w), 1526(s), 1465(m), 1445(w), 1423(w), 1416(m), 1327(m), 1279(m), 1264(m), 1225(w), 1206(w), 737(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₄H₃₀N₃O₃⁺ [M + H]⁺ 408,2282, nalezeno 408,2281.

Pro C₂₄H₂₉N₃O₃ (407,51)

vypočteno: 70,74 % C, 7,17 % H, 10,31 % N;

nalezeno: 70,55 % C, 7,33 % H, 10,14 % N.

N-(2-(Butylkarbamoyl)naftalen-1-yl)-3-propyl-1*H*-indol-2-karboxamid (10c)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 233-235 °C (cyklohexan), $R_f = 0,70$ (5% ethanol v chloroformu), 0,88 (10% ethanol v chloroformu), 0,43 (20% ethylacetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆, 500 MHz). δ 0,73 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H4"), 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,15-1,30 (m, 2H, H3"), 1,34-1,47 (m, 2H, H2"), 1,61-1,77 (m, 2H, H11), 3,04-3,15 (m, 2H, H10), 3,21 (dd, 2H, *J* = 12,8, 6,7 Hz, H1"), 7,09 (t, 1H, *J* = 7,3 Hz, H5), 7,27 (t, 1H, *J* = 7,3 Hz, H5'), 7,48 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7), 7,55-7,65 (m, 2H, H4' a H6), 7,68 (dd, 2H, *J* = 8,2, 3,6 Hz, H4 a H6'), 7,96 (d, 1H, *J* = 8,6 Hz, H7'), 8,01 (dd, 2H, *J* = 6,6, 2,8 Hz, H3' a H8'), 8,42 (t, 1H, *J* = 5,6 Hz, H10'), 10,23 (s, 1H, H1), 11,53 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆, 126 MHz). δ 14,0 (C4"), 14,5 (C12), 20,0 (C3"), 24,5 (C11), 26,6 (C10), 31,5 (C2"), 39,2 (C1"), 112,6 (C7), 119,8 (C3), 120,6 (C5), 121,5 (C4), 124,7 (C8'a), 125,2 (C2'), 125,5 (C6), 126,9 (C2), 127,0 (C3a a C6'), 127,6 (C4'), 128,2 (C8'), 128,4 (C3'), 130,0 (C4'a), 130,1 (C7'), 132,9 (C5'), 134,6 (C7a), 136,3 (C1'), 162,0 (C8), 168,0 (C9'). IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3289(s), 3059(w), 2958(m), 2930(m), 2870(m), 1646(s), 1613(s),

1586(m), 1555(s), 1528(m), 1496(m), 1450(w), 1380(w), 1321(m), 1289(s), 1226(w), 738(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₇H₃₀N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 428,2333, nalezeno 428,2330. Pro C₂₇H₂₉N₃O₂ (427,54)

vypočteno: 75,85 % C, 6,84 % H, 9,83 % N;

nalezeno: 75,80 % C, 6,98 % H, 9,77 % N.

N-(2-(Butylkarbamoyl)-4-methoxyfenyl)-3-methyl-1H-indol-2-karboxamid (10d)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 198–200 °C (cyklohexan), $R_f = 0,70$ (5% ethanol v chloroformu), 0,81 (10% ethanol v chloroformu), 0,48 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,88 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H4"), 1,26-1,38 (m, 2H, H3"), 1,47-1,56 (m, 2H, H2"), 2,62 (s, 3H, H10), 3,23-3,32 (m, 2H, H1"), 3,83 (s, 3H, OCH₃), 7,07 (ddd, 1H, *J* = 7,8, 7,1, 0,7 Hz, H5), 7,16 (dd, 1H, *J* = 9,1, 2,9

Hz, H4'), 7,23 (ddd, 1H, *J* = 8,0, 7,1, 0,9 Hz, H6), 7,30 (d, 1H, *J* = 1,45 Hz, H6'), 7,43 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H7), 7,66 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz, H4), 8,40 (d, 1H, *J* = 4,6 Hz, H3'), 8,77 (t, *J* = 5,4 Hz, H8'), 11,34 (s, 1H, H9), 11,41 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 9,6 (C10), 13,6 (C4"), 19,6 (C3"), 30,9 (C2"), 38,9 (C1"), 55,5 (OCH₃), 112,1 (C7), 112,5 (C3), 113,0 (C6'), 117,1 (C4'), 119,2 (C5), 119,9 (C4), 123,0 (C3'), 123,3 (C2 a C1'), 124,0 (C6), 128,2 (C3a), 131,7 (C2'), 135,8 (C7a), 154,5 (C5'), 160,0 (C8), 167,7 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 119,8 (N8'), 123,3 (N9), 131,9 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3251(s), 3088(w), 2959(m), 2932(m), 2873(w), 1642(s), 1603(s), 1562(s), 1511(s), 1475(m), 1416(m), 1354(w), 1313(m), 1286(m), 1257(m), 1240(w), 1221(m), 1200(w), 1120(w), 1040(m), 876(w), 741(s).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₂H₂₆N₃O₃⁺ [M + H]⁺ 380,1969, nalezeno 380,1966. Pro C₂₂H₂₅N₃O₃ (379,45)

vypočteno: 69,64 % C, 6,64 % H, 11,07 % N;

nalezeno: 69,59 % C, 6,78 % H, 10,98 % N.

N-(2-(Butylkarbamoyl)-4,6-dimethoxyfenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10e)

Experimentální údaje v Tabulka 17. Bezbarvé krystalky,

b.t. 183–189 °C (cyklohexan), $R_f = 0,65$ (5% ethanol v chloroformu), 0,79 (10% ethanol v chloroformu), 0,15 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,69 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H4"), 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,12-1,24 (m, 2H, H3"), 1,30-1,39 (m, 2H, H2"), 1,59-1,71 (m, 2H, H11), 3,02-3,13 (m, 4H, H10 a H1"), 3,79 (s, 3H, OCH₃), 3,83 (s, 3H, OCH₃), 6,66 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H4'), 6,77 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H5), 7,05 (t, 1H, J = 7,1 Hz, H6), 7,22 (dd, 1H, *J* = 11,2, 4,0 Hz,

H7), 7,42 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H4), 7,64 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H6'), 8,09 (t, 1H, *J* = 5,7 Hz, H8'), 8,98 (s, 1H, H1), 11,35 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,0 (C4"), 14,5 (C12), 20,0 (C3"), 24,3 (C11), 26,5 (C10), 31,5 (C2"), 39,1 (C1"), 56,0 (OCH₃), 56,5 (OCH₃), 101,1 (C3'), 104,4 (C5'), 112,4 (C7), 117,2 (C1' a C6'), 119,6 (C3), 120,4 (C5), 120,7 (C4), 124,4 (C6), 127,2 (C2), 128,1 (C3a), 136,0 (C7a), 156,2 (C2'), 158,6 (C8), 161,3 (C4'), 167,2 (C7').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3304(s), 2959(m), 2933(m), 2870(w), 1645(s), 1594(s), 1555(s), 1522(m), 1496(m), 1460(m), 1340(m), 1315(m), 1272(m), 1216(m), 1194(w), 1154(m), 1096(w), 740(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₅H₃₂N₃O₄⁺ [M + H]⁺ 438,2387, nalezeno 438,2386. Pro C₂₅H₃₁N₃O₄ (437,53)

vypočteno: 68,63 % C, 7,14 % H, 9,60 % N;

nalezeno: 68,46 % C, 7,32 % H, 9,45 % N.
N-(2-(Butylkarbamoyl)-4-methylfenyl)-3-methyl-1H-indol-2-karboxamid (10f)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 226–229 °C (cyklohexan), $R_f = 0.76$ (5% ethanol v chloroformu), 0.83 (10% ethanol v chloroformu), 0.59 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,89 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H4"), 1,24-1,42 (m, 2H, H3"), 1,44-1,59 (m, 2H, H2"), 2,34 (s, 3H, H10), 2,62 (s, 3H, CH₃), 3,27 (dd, 2H, J = 12,9, 6,9 Hz, H1"), 7,07 (t, 1H, J = 7,3 Hz, H5), 7,23 (t, 1H, J = 7,3 Hz, H4'),

7,37 (d, 1H, *J* = 8,5 Hz, H6), 7,42 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H6'), 7,59 (s, 1H, H7), 7,65 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H4), 8,39 (d, 1H, *J* = 8,4 Hz, H3'), 8,73 (t, 1H, *J* = 5,3 Hz, H8'), 11,42 (s, 1H, H9), 11,56 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆, 126 MHz): δ 10,1 (C10), 14,1 (C4"), 20,1 (C3"), 20,9 (CH₃), 31,4 (C2"), 39,3 (C1"), 112,6 (C7), 113,2 (C3), 119,7 (C6'), 120,4 (C4'), 121,7 (C5), 122,1 (C4), 124,6 (C3'), 128,7 (C2 a C1'), 128,8 (C6), 132,4 (C3a), 132,5 (C2'), 136,4 (C7a), 136,6 (C5'), 160,6 (C8), 168,6 (C7').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3307(s), 2962(w), 2934(w), 2870(w), 1651(s), 1632(m), 1589(s), 1519(s), 1471(w), 1446(m), 1334(m), 1297(m), 1281(w), 1263(w), 1240(m), 736(m), 684(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₂H₂₆N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 364,2020, nalezeno 364,2018. Pro C₂₂H₂₅N₃O₂ (363,45)

_____

vypočteno: 72,70 % C, 6,93 % H, 11,56 % N;

nalezeno: 71,79 % C, 7,00 % H, 11,35 % N.

N-(2-(Butylkarbamoyl)-3-chlor-6-methylfenyl)-3-methyl-1*H*-indol-2-karboxamid (10g)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 215–218 °C (cyklohexan), $R_f = 0.73$ (5% ethanol v chloroformu), 0.80 (10% ethanol v chloroformu), 0.52 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,54 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H4"), 1,02-1,20 (m, 2H, H3"), 1,20-1,34 (m, 2H, H2"), 2,22 (s, 3H, H10), 2,56 (s, 3H, CH₃), 3,05-3,19 (m, 2H, H1"), 7,02-

7,11 (m, 1H, H5), 7,19-7,29 (m, 1H, H4'), 7,32-7,46 (m, 3H, H5', H6 a H7), 7,63 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H4), 8,27 (t, 1H, *J* = 5,7 Hz, H8'), 9,13 (s, 1H, H9), 11,35 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆, 126 MHz): δ 10,2 (C10), 13,8 (C4"), 18,2 (CH₃), 19,8 (C3"), 31,4 (C2"), 39,0 (C1"), 112,4 (C7), 115,3 (C3), 119,6 (C6'), 120,3 (C4'), 124,6 (C5), 127,2 (C4), 127,5 (C3'), 128,1 (C2), 128,5 (C1'), 131,6 (C6), 134,9 (C3a), 136,1 (C2'), 136,5 (C7a), 137,0 (C5'), 161,2 (C8), 165,0 (C7').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3322(m), 2960(m), 2930(m), 2860(w), 1650(s), 1629(s), 1586(m), 1559(s), 1527(m), 1495(m), 1460(m), 1372(w), 1336(w), 1314(m), 1296(s), 1239(w), 1226(w), 1198(w), 1184(w), 810(w), 744(m), 640(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₂H₂₅ClN₃O₂⁺ [M + H]⁺ 398,1630, nalezeno 398,1626. Pro C₂₂H₂₄ClN₃O₂ (397,90)

vypočteno: 66,41 % C, 6,08 % H, 10,56 % N;

nalezeno: 66,47 % C, 6,20 % H, 10,51 % N.

N-(2-(Benzylkarbamoyl)fenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10h)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bezbarvé krystalky, b.t. 188–192 °C (cyklohexan), $R_f = 0,73$ (5% ethanol v chloroformu), 0,80 (10% ethanol v chloroformu), 0,57 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,90 (t, 3H, J = 7,1 Hz, H12), 1,64 (dd, 2H, J = 14,3, 7,1 Hz, H11), 3,08 (t, 2H, J = 7,2 Hz, H10), 4,51 (d, 2H, J = 5,5 Hz, H1"), 7,06 (t, 1H, J = 7,4 Hz, H5), 7,17-7,27 (m, 3H, H6, H5' a H4"'), 7,32 (d, 4H, J = 6,7 Hz, H2"' a H3"'), 7,43 (d, 1H, J = 8,1 Hz, H7), 7,58 (t, 1H, J = 7,7

Hz, H4'), 7,65 (d, 1H, *J* = 7,9 Hz, H4), 7,87 (d, 1H, *J* = 7,6 Hz, H6'), 8,54 (d, 1H, *J* = 8,3 Hz, H3'), 9,38 (s, 1H, H8'), 11,44 (s, 1H, H9), 11,68 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C12), 24,6 (C11), 26,2 (C10), 43,0 (C1"), 112,7 (C7), 119,3 (C3), 119,8 (C5), 120,6 (C4), 121,6 (C3'), 121,9 (C4"'), 123,3 (C1'), 124,6 (C6), 127,3 (C5'), 127,7 (C3"'), 128,1 (C2), 128,3 (C3a), 128,6 (C6'), 128,8 (C2"'), 132,4 (C1"'), 136,5 (C4'), 139,3 (C7a), 139,5 (C2'), 160,9 (C8), 168,7 (C7').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3322(s), 3291(m), 1647(s), 1626(s), 1596(m), 1585(m), 1541(m), 1519(s), 1447(w), 1433(w), 1325(w), 1292(w), 1271(m), 1241(w), 758(w), 735(m), 670(w). HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₆H₂₆N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 412,2020, nalezeno 412,2014.

Pro C₂₆H₂₅N₃O₂ (411,50) vypočteno: 75,89 % C, 6,12 % H, 10,21 % N; nalezeno: 73,39 % C, 6,06 % H, 9,34 % N.

N-(2-((2-Aminoethyl)karbamoyl)fenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10i)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Nažloutlé krystalky, b.t. 155–160 °C, $R_f = 0.55$ (5% ethanol v chloroformu), 0,77 (10% ethanol v chloroformu), 0,30 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,61-1,70 (m, 2H, H11), 2,71 (t, 2H, *J* = 6,5 Hz, H2"), 3,07-3,14 (m, 2H, H10), 3,29 (t, 2H, H1"), 5,30 (s, 2H, H3"), 7,06 (dd, 1H, *J* = 11,1, 3,9 Hz, H5), 7,16-7,25 (m, 2H, H6 a H4'), 7,43 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7), 7,51-7,58 (m, 1H, H5'), 7,66 (d, 1H, *J* = 8,1 Hz,

H4), 7,81 (dd, 1H, *J* = 7,9, 1,3 Hz, H6'), 8,50 (m, 1H, H3'), 8,77 (s, 1H, H8'), 8,95 (s, 1H, H1), 11,65 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C12), 24,6 (C11), 26,2 (C10), 41,4 (C2"), 43,4 (C1"), 112,7 (C3'), 119,3 (C5'), 119,8 (C7), 120,6 (C1'), 121,7 (C3), 122,1 (C5), 123,3 (C4), 124,6 (C6), 128,2 (C2), 128,3 (C3a), 128,7 (C6'), 132,2 (C7a), 136,5 (C2'), 139,1 (C4'), 160,9 (C8), 168,9 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 19,3 (N3"), 48,1 (N8'), 71,2 (N9), 116,9 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3367(w), 3297(m), 2956(w), 2927(w), 2869(w), 1637(s), 1602(m), 1583(w), 1544(s), 1521(s), 1445(m), 1324(w), 1311(w), 1294(m), 1225(w), 749(s).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₁H₂₅N₄O₂⁺ [M + H]⁺ 365,1972, nalezeno 365,1973.

Pro C₂₁H₂₄N₄O₂ (364,44)

vypočteno: 69,21 % C, 6,64 % H, 15,37 % N;

nalezeno: 69,14 % C, 6,83 % H, 14,53 % N.

N-(2-(Dibutylkarbamoyl)fenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10j)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Nažloutlé krystalky, b.t. 128– 135 °C (cyklohexan), $R_f = 0,80$ (5% ethanol v chloroformu), 0,83 (10% ethanol v chloroformu), 0,70 (20% ethyl-acetát v benzenu). ¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,65 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H4"), 0,71 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H4""), 0,93 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H12), 0,98-1,04 (m, 2H, H3"), 1,16-1,24 (m, 2H, H3""), 1,35-1,42 (m, 2H, H2"), 1,42-1,48 (m, 2H, H2""), 1,59-1,67 (m, 2H, H11), 3,04 (t, 2H, J = 7,5 Hz, H10), 3,16 (t, 2H, J = 7,3 Hz, H1"), 3,39 (t, 2H, J = 7,2Hz, H1""), 7,06 (ddd, 1H, J = 7,6, 7,3, 0,8 Hz, H5"), 7,22-7,28 (m,

2H, H4' a H5), 7,33 (dd, 1H, *J* = 7,6, 1,3 Hz, H4), 7,42 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H3'), 7,48 (ddd, 1H, J = 8,4, 7,1, 1,4 Hz, H6), 7,65 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz, H6'), 7,86 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz, H7). 9,26 (s, 1H, H1), 11,46 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 13,3 (C4"), 13,67 (C4""), 13,9 (C12), 19,1 (C3"), 19,7 (C3""), 24,0 (C11), 26,0 (C10), 29,0 (C2""), 29,9 (C2"), 43,5 (C1""), 48,0 (C1"), 112,1 (C3"), 119,3 (C5'), 120,1 (C3 a C6'), 124,2 (C4'), 124,6 (C5), 125,0 (C7), 126,4 (C2), 126,9 (C4), 127,7 (C1'), 129,4 (C6), 129,9 (C3a), 134,5 (C7a), 135,8 (C2'), 160,2 (C8), 168,8 (C7'). ¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 122,3(N1), 130,3 (N9).

IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 2956(w), 2929(w), 2867(w), 1663(m), 1589(s), 1496(m), 1524(w), 1466(w), 1436(m), 1378(w), 1292(s), 1271(w), 1245(w), 1223(w), 1191(m), 1094(w), 762(w), 740(s), 673(m), 632(w), 612(w), 431(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₇H₃₆N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 434,2802, nalezeno 434,2806. Pro C₂₇H₃₅N₃O₂ (433,27)

vypočteno: 74,79 % C, 8,14 % H, 9,69 % N;

nalezeno: 74,68 % C, 8,20 % H, 9,62 % N.

N-(2-((4-Methoxyfenyl)karbamoyl)fenyl)-3-propyl-1H-indol-2-karboxamid (10k)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Světle modré krystalky, b.t. 210–215 °C (cyklohexan), $R_f = 0,66$ (5% ethanol v chloroformu), 0,88 (10% ethanol v chloroformu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,90 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,63-1,68 (m, 2H, H11), 3,08 (t, 2H, *J* = 7,5 Hz, H10), 3,74 (s, 3H, OCH₃), 6,93 (d, 2H, *J* = 4,5 Hz, H5" a H3"), 7,06 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H5), 7,23 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H6), 7,28 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H5'), 7,43 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H7), 7,61(t, 1H, *J* = 8,0 Hz, H4'),

7,64-7,67 (m, 3H, H4, H6" a H2"), 7,89 (d, 1H, *J* = 3,8 Hz, H6'), 8,47 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H3'), 10,47 (s, 1H, H8'), 11,10 (s, 1H, H9), 11,49 (s, 1H, H1).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 13,9 (C12), 24,2 (C11), 25,9 (C10), 55,2 (OCH₃), 112,3 (C7), 113,8 (C3" a C5"), 119,0 (C3), 119,4 (C5), 120,2 (C4), 121,7 (C3'), 122,5 (C2" a C6"), 123,0 (C1'), 123,1 (C5'), 124,2 (C6), 127,4 (C2), 127,8 (C3a), 128,7 (C6'), 131,5 (C1"), 131,9 (C4'), 136,0 (C7a), 138,2 (C2'), 156,0 (C4"), 160,4 (C8), 166,8 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 123,7 (N9), 132,1 (N8'), 131,6 (N1).

IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3303(m), 2957(w), 2929(w), 2868(w), 1650(w), 1629(w), 1594(m), 1583(m), 1507(s), 1463(w), 1442(m), 1409(w), 1294(s), 1258(m), 1239(s), 1186(w), 1172(w), 823(m), 759(m), 740(s), 674(s), 613(w), 559(w), 516(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₆H₂₅N₃O₃⁺ [M + H]⁺ 428,1955, nalezeno 428,1973.

Pro C₂₆H₂₅N₃O₃ (427,50)

vypočteno: 73,05 % C, 5,89 % H, 9,83 % N;

nalezeno: 72,98 % C, 5,96 % H, 9,80 % N.

N-(2-((2-Aminoethyl)karbamoyl)-5-methoxyfenyl)-3propyl-1*H*-indol-2-karboxamid (10l)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bílý prášek, b.t. 158– 163 °C, Rf = 0,75 (5% ethanol v chloroformu), 0,81 (10% ethanol v chloroformu), 0,69 (20% ethyl-acetát v benzenu). ¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,60-1,71 (m, 2H, H11), 2,69 (t, 2H, *J* = 6,5 Hz, H2''), 3,05-3,14 (m, 2H, H10), 3,27 (s, 2H, H1"), 3,84 (s, 3H, OCH₃), 5,76 (s, 2H, H3"), 6,77 (dd, 1H, *J* = 8,8, 2,6 Hz, H5'), 7,06 (dd, 1H, *J* = 11,1, 3,9 Hz, H5), 7,20-7,26 (m, 1H, H6), 7,43

(d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7), 7,66 (d, 1H, *J* = 8,1 Hz, H4), 7,82 (d, 1H, *J* = 8,8 Hz, H6'), 8,26 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H3'), 8,63 (s, 1H, H8'), 12,20 (s, 1H, H1), 15,22 (s, 1H, H9).

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C12), 24,7 (C11), 26,2 (C10), 41,6 (C2"), 43,4 (C1"), 55,9 (OCH₃), 106,5 (C3'), 108,6 (C5'), 112,8 (C7), 113,6 (C1'), 119,3 (C3), 119,8 (C5), 120,6 (C4), 124,6 (C6), 128,3 (C2 a C3a), 130,3 (C6'), 136,5 (C7a), 141,5 (C2'), 161,1 (C8), 162,2 (C4'), 168,7 (C7').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 18,7 (N3"), 114,0 (N8'), 125,8 (N9), 131,9 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3360(w), 3291(m), 3071(w), 2953(m), 2927(m), 2868(m), 1638(s), 1606(s), 1584(s), 1548(s), 1522(s), 1448(m), 1431(s), 1279(s), 1206(m), 1168(m), 1123(w), 1051(m), 967(w), 933(w), 884(w), 863(w), 768(m), 739(m), 681(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₂H₂₇N₄O₃⁺ [M + H]⁺ 395,2078, nalezeno 395,2076. Pro C₂₂H₂₆N₄O₃ (394,47)

vypočteno: 66,99 % C, 6,64 % H, 14,20 % N;

nalezeno: 66,10 % C, 6,78 % H, 13,90 % N.

N-(2-((2-Aminoethyl)karbamoyl)-naftalen-1-yl)-3-propyl-1*H*-indol-2-karboxamid (10m)

Experimentální údaje v *Tabulka 17*. Bílý prášek, b.t. 300–301 °C, Rf = 0.87 (5% ethanol v chloroformu).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆, 500 MHz): δ 0,93 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H12), 1,62-1,74 (m, 2H, H11), 2,63 (t, 2H, *J* = 6,4 Hz, H2"), 3,03-3,14 (m, 2H, H10), 3,24 (t, 2H, *J* = 5,9 Hz, H1"), 7,09 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H5), 7,27 (t, 1H, *J* = 7,6 Hz, H5'), 7,48 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7), 7,53-7,65 (m, 2H, H4' a H6), 7,69 (d, 1H, *J* = 8,1 Hz, H4), 7,73 (d, 1H, *J* = 8,5 Hz, H6'), 7,95 (d, 1H, *J* = 8,6 Hz, H3'), 8,01 (d, 2H, *J* = 8,4 Hz, H7'), 8,50 (s, 1H, H10').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆, 126 MHz): δ 14,1 (C12), 24,0 (C11), 26,1 (C10), 41,0 (C2"), 42,7 (C1"), 112,2 (C7), 119,3 (C3), 120,1 (C5), 120,9 (C4), 124,2 (C8'a), 124,9 (C2'), 125,0 (C6), 126,3 (C2), 126,5 (C3a), 126,8 (C6'), 127,2 (C4'), 127,7 (C8'), 127,9 (C3'), 129,3 (C4'a), 129,5 (C7'), 132,6 (C5'), 134,2 (C7a), 135,8 (C1'), 161,6 (C8), 167,8 (C9').

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): 19,3 (N3"), 118,4 (N8'), 130,4 (N9).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₅H₂₇N₄O₂⁺ [M + H]⁺ 415,2129, nalezeno 415,2135.

3-(2-Hydroxyethyl)-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-yl)chinazolin-4(3*H*)-on (11m)

Experimentální údaje v Tabulka 17. Nažloutlé krystalky,

b.t. 70–78 °C (cyklohexan), $R_f = 0,59$ (5% ethanol v chloroformu), 0,79 (10% ethanol v chloroformu). ¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,86 (t, 3H, J = 7,3 Hz, H10'), 1,65 (tq, 2H, J = 7,5, 7,4 Hz, H9'), 2,75 (t, 2H, J = 7,6 Hz, H8'), 3,58 (dt, 2H, J = 5,6, 5,6 Hz, H10), 4,11 (t, 2H,

J = 6,0 Hz, H9), 5,15 (t, 1H, *J* = 5,4 Hz, OH), 7,09 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H5'), 7,21 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H6'), 7,43 (d, 1H, *J* = 4,1 Hz, H7'), 7,60 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H6), 7,65 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz H4'), 7,70 (d, 1H, *J* = 4,0 Hz, H8), 7,87 (ddd, 1H, *J* = 7,7, 7,6, 1,3 Hz, H7), 8,23 (dd, 1H, *J* = 7,9, 0,8 Hz, H5), 11,44 (s, 1H, H1').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,2 (C10'), 23,4 (C9'), 26,2 (C8'), 47,6 (C9), 57,7 (C10), 111,8 (C7'), 116,9 (C3'), 119,2 (C5'), 119,7 (C4'), 120,5 (C4a), 122,8 (C6'), 126,3 (C5), 127,1 (C3'a), 127,3 (C6), 127,4 (C8), 127,6 (C2'), 134,7 (C7), 135,7 (C7'a), 147,0 (C8a), 149,9 (C2), 161,5 (C4).

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 132,8 (N1'), 166,6 (N3), 250,1 (N1).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3181(w), 2954(w), 1686(s), 1653(s), 1618(w), 1608(m), 1581(m), 1561(s), 1499(w), 1472(m), 1439(m), 1432(m), 1388(m), 1337(m), 1261(s), 1232(m), 1165(w), 1147(w), 1105(m), 1064(m), 1054(s), 802(m), 782(m), 773(m), 750(m), 742(m), 698(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₁H₂₂N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 348,1707, nalezeno 348,1703.

3.8 Dehydratace amidů 10

Výchozí amid **10** byl navážen do kapkové baňky (25 mL), následně byl přidán toluen (3 mL). K takto připravené suspenzi byl *per partes* přikapán thionylchlorid (1 ekvivalent **10**) v toluenu (2 mL). Nažloutlý roztok byl refluxován 15 minut, následně byl ponechán zchladnout na laboratorní teplotu a kontrola TLC potvrdila úplnou konverzi výchozí sloučeniny. Těkavé složky reakční směsi byly odpařeny ve vakuu a tmavý odparek byl rozpuštěn v dichlormethanu (20 mL). Roztok byl extrahován 0,1M vodným roztokem K₂CO₃ (2 x 2 mL) a vodou (2 x 5 mL). Organická fáze byla sušena (Na₂SO₄) a odpařena ve vakuu do sucha. Krystalizací odparku z cyklohexanu byl získán příslušný čistý chinazolinon **11**.

3-Butyl-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-yl)chinazolin-4(3*H*)-on (11a)

Připraven z amidu **10a** (99 mg; 0,26 mmol), výtěžek 54 mg (57 %), nažloutlé krystalky, b.t. 128–130 °C (benzen), Rf = 0,71 (5% ethanol v chloroformu), 0,88 (10% ethanol v chloroformu), 0,57 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,88 (t, 3H, J = 7,4 Hz, H10'), 0,94 (t, 3H, J = 7,3 Hz H12), 1,28-1,38 (m, 2H, H11), 1,48-1,57 (m, 2H, H9'),1,62-1,72 (m, 2H, H8'), 3,06-3,14 (m,

2H, H10), 3,28 (dd, 2H, *J* = 12,9, 6,9 Hz, H9), 7,06 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H5'), 7,16-7,26 (m, 2H, H6' a H7), 7,44 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7'), 7,55 (m, 1H, H8), 7,66 (d, 1H, *J* = 8,0 Hz, H4'), 7,77 (dd, 1H, *J* = 7,8, 1,1 Hz, H6), 8,80 (t, 1H, *J* = 5,4 Hz, H5), 11,69 (s, 1H, H1').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,1 (C10'), 14,4 (C12), 20,1 (C9'), 24,7 (C11), 26,3 (C8'), 31,4 (C10), 39,3 (C9), 112,8 (C7'), 119,1 (C3'), 119,8 (C5'), 120,6 (C4'), 121,7 (C4a), 122,1 (C6'), 123,3 (C5), 124,6 (C3'a), 128,2 (C6), 128,3 (C8), 128,6 (C2'), 132,2 (C7), 136,5 (C7'a), 139,1 (C8a), 160,9 (C2), 168,6 (C4).

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 119,2 (N3), 124,4 (N1), 131,1 (N1').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 3320(s), 2956(m), 2932(m), 2869(m), 1653(s), 1627(s), 1595(s), 1518(s), 1465(m), 1445(s), 1337(m), 1325(m), 1281(s), 1240(m), 1172(W), 762(m), 736(s), 677(m), 629(w).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₃H₂₅N₃O⁺ [M + H]⁺ 360,2031, nalezeno 360,2066.

3-Butyl-6-methoxy-2-(3-methyl-1H-indol-2-yl)chinazolin-4(3H)-on (11d)

Připraven z amidu **10d** (149 mg; 0,394 mmol), výtěžek 101 mg (71 %), nažloutlé krystalky, b.t. 109–113 °C (cyklohexan), Rf = 0,76 (5% ethanol v chloroformu), 0,88 (10% ethanol v chloroformu), 0,61 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO-d₆; 500 MHz): δ 0,94 (t, 3H, *J* = 7,4 Hz,

H12), 1,39-1,49 (m, 2H, H11), 1,59-1,68 (m, 2H, H10), 2,66 (s, 3H, OCH₃), 3,61 (t, 2H, *J* = 7,1 Hz, H9), 3,82 (s, 3H, H8'), 7,05 (t, 1H, *J* = 7,4 Hz, H5'), 7,18-7,25 (m, 2H, H6' a H7), 7,38 (d, 1H, *J* = 8,7 Hz, H5), 7,43 (d, 1H, *J* = 2,9 Hz, H7'), 7,46 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H8), 7,62 (d, 1H, *J* = 7,9 Hz, H4'), 11,34 (s, 1H, H1').

¹³C-NMR (DMSO-d₆; 126 MHz): δ 10,8 (C8'), 14,3 (C12), 20,7 (C11), 32,9 (C10), 39,5 (C9), 56,0 (OCH₃), 108,0 (C7'), 112,6 (C3'), 116,5 (C5'), 119,7 (C4'), 120,2 (C4a), 121,3 (C6'), 124,9 (C5), 125,9 (C3'a), 127,8 (C6), 128,5 (C8), 128,8 (C2'), 136,0 (C7), 137,3 (C7'a), 141,3 (C8a), 150,8 (C2), 158,8 (C4).

¹⁵N-NMR (51 MHz, DMSO-*d*₆). δ 129,0 (N1'), 219,0 (N1), 230,8 (N3).

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{v}$ 3452(w), 3349(w), 2916(w), 2868(w), 1751(m), 1685(m), 1622(s), 1597(s), 1547(w), 1490(s), 1451(m), 1379(w), 1333(m), 1320(m), 1274(m), 1245(s), 1151(w), 1125(w), 1109(w), 1078(w), 1032(s), 864(w), 827(m), 755(m), 743(s), 721(w), 477(m).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₂H₂₄N₃O₂⁺ [M + H]⁺ 362,1863, nalezeno 362,1870.

3-Butyl-6,8-dimethoxy-2-(3-propyl-1*H*-indol-2-yl)chinazolin-4(3*H*)-on (11e) Připraven

z amidu **10e** (104,5 mg; 0,2388 mmol), výtěžek 83,7 mg (84 %), nažloutlé krystalky, b.t. 121–126 °C (hexan), $R_f = 0,87$ (5% ethanol v chloroformu), 0,90 (10% ethanol v chloroformu). IČ (ATR, cm⁻¹): $\tilde{v}$ 2956(m), 2929(m), 2868(w), 1673(w), 1643(w), 1611(s), 1589(s), 1553(m), 1488(m), 1453(m), 1434(m), 1368(m), 1323(m), 1297(m), 1244(m), 1216(s), 1178(w), 1147(s), 1090(m), 1075(m), 1036(m), 937(w),

839(m), 767(m), 738(s), 685(w), 625(w), 571(w), 544(w), 490(m), 455(w), 432(m).

¹H-NMR (DMSO-*d*₆; 500 MHz): δ 0,68 (t, 3H, *J* = 7,3 Hz, H10'), 0,89-1,04 (m, 7H, H12, H11, H9'), 1,13-1,25 (m, 2H, H10), 1,42-1,51 (m, 2H, H9),1,58-1,74 (m, 2H, H8'), 3,91 (s, 3H, OCH₃), 3,96 (s, 3H, OCH₃), 6,65 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H5'), 6,76 (d, 1H, *J* = 2,6 Hz, H6'), 6,84 (d,1H, *J* = 2,6 Hz, H7), 7,23 (m, 2H, H7' a H4'), 7,62-7,66 (m, 1H, H5), 11,15 (s, 1H, H1').

¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 14,4 (C10'), 14,5 (C12), 20,0 (C9'), 20,1 (C11), 24,8 (C8'), 31,5 (C10), 33,1 (C9), 56,1 (OCH3), 56,6 (OCH₃), 107,8 (C7'), 112,5 (C3'), 112,9 (C5'), 115,1 (C4'), 120,3 (C4a), 121,5 (C6'), 124,3 (C5), 124,6 (C3'a), 125,0 (C6), 137,3 (C8), 145,4 (C2'), 155,4 (C7), 155,8 (C7'a), 156,2 (C8a), 159,5 (C2), 167,2 (C4).

HRMS (ESI+): m/z vypočteno pro C₂₉H₄₁N₄O₃⁺ [M + H]⁺ 493,3173, nalezeno 493,3174.

3-Butyl-6-methyl-2-(3-methyl-1H-indol-2-yl)chinazolin-4(3H)-on (11f) Připraven

z amidu **10f** (104,7 mg; 0,2881 mmol), výtěžek 53,2 mg (53 %), nahnědlý prášek, b.t. 153–155 °C (cyklohexan), Rf = 0,96 (5% ethanol v chloroformu), 0,84 (10% ethanol v chloroformu), 0,64 (20% ethyl-acetát v benzenu).

¹H-NMR (DMSO- d_6 ; 500 MHz): δ 0,88 (t, 3H, J = 7,4 Hz, H12), 1,27-1,37 (m, 2H, H11), 1,46-1,55 (m, 2H, H10), 2,34 (s,

3H, H8'), 2,62 (s, 3H, CH₃), 3,26 (dd, 2H, *J* = 12,8, 6,9 Hz, H1"), 7,07 (t, 1H, *J* = 7,5 Hz, H5'), 7,22 (dd, 1H, *J* = 11,2, 4,0 Hz, H7), 7,29-7,39 (m, 2H, H5 a H6'), 7,42 (d, 1H, *J* = 8,2 Hz, H7'), 7,61 (d, 1H, *J* = 1,3 Hz, H8), 8,38 (d, 1H, *J* = 8,4 Hz, H4'), 11,57 (s, 1H, H1'). ¹³C-NMR (DMSO-*d*₆; 126 MHz): δ 10,1 (C8'), 14,1 (C12), 20,1 (CH₃), 20,9 (C11), 31,4 (C10), 39,3 (C9), 112,6 (C7'), 113,2 (C3'), 119,7 (C5'), 120,4 (C4'), 121,7 (C4a), 122,2 (C6'), 124,6 (C5), 128,7 (C3'a), 128,7 (C6), 128,8 (C8), 132,4 (C2'), 132,5 (C7), 136,4 (C7'a), 136,6 (C8a), 160,6 (C2), 168,6 (C4).

¹⁵N-NMR (DMSO-*d*₆; 51 MHz): δ 119,2 (N3), 125,1 (N1), 131,8 (N1').

IČ (KBr, cm⁻¹): $\tilde{\nu}$ 2954(m), 2870(w), 2801(w), 1672(s), 1599(s), 1570(m), 1542(w), 1500(m), 1466(w), 1444(m), 1335(m), 1304(w), 1263(w), 1237(m), 1208(w), 1173(w), 1137(w), 1106(w), 747(m).

HRMS (ESI+): *m/z* vypočteno pro C₂₂H₂₄N₃O⁺ [M + H]⁺ 346,1914, nalezeno 346,1917.

4 MIKROBIOLOGICKÉ EXPERIMENTY

4.1 Materiál

Kultivační média byla připravena z komerčních živných půd od výrobce HiMedia Laboratories Pvt. Ltd., Indie. Použité chemikálie v čistotě p.a. byly dodány firmou Lachema Neratovice, ČR. Při provádění biologických testů bylo pracováno s běžným laboratorním sklem a pomůckami. Ke sterilizaci tekutých médií byla použita mikrofiltrace. Agarové živné půdy byly sterilizovány při 115 °C po dobu 30 minut v autoklávu a po zchlazení na cca 45 °C za horka rozlity do Petriho misek (15 mL) a ponechány v laminárním boxu ztuhnout.

4.1.1 Roztoky a živná média

U připravených sloučenin byly testovány antimikrobiální účinky vůči níže uvedeným bakteriálním, kvasinkovým a plísňovým kulturám. Roztoky zkoumaných sloučenin byly připraveny asepticky ve sterilních odměrných baňkách (5 mL) rozpuštěním navážky látky ve sterilním vodném 5% roztoku dimethylsulfoxidu (DMSO). Přítomnost DMSO ve vodě byla důležitá pro rozpuštění testovaných organických látek, použitá koncentrace DMSO však neovlivňovala růst testovaných mikroorganismů. Fyziologický roztok byl připraven rozpuštěním 8,5 g NaCl v 1000 mL destilované vody. Roztok byl důkladně promíchán a sterilizován.

Živný bujón s glukosou (TSG)

Byl připraven navážením 3,0 g tryptonu (HiMedia), 0,8 g soja-peptonu (HiMedia), 1,0 g NaCl, 0,5 g K₂HPO₄ a 2,8 g D-glukosy a rozpuštěním ve 100 mL destilované vody. Výsledný bujón byl sterilizován filtrací.

Tryptonový agar s kvasničným extraktem (TYA)

Tato univerzální agarová živná půda byla připravena navážením 2,1 g Tryptone Glucose Yeast Extract Agar (HiMedia) a rozpuštěním ve 100 mL destilované vody.

Mueller Hinton agar (MH)

Půda vhodná pro stanovení citlivosti mikroorganismů k antimikrobiálním látkám difuzní metodou. Pro přípravu 100 mL agaru bylo použito 2,1 g Mueller Hinton Broth (HiMedia), 1,6 g Ionagar No. 2 (Oxoid) a 100 mL destilované vody.

Sabouraud agar (SAB)

Živná půda používaná pro kultivaci kvasinek a plísní. Agarová živná půda byla připravena navážením 6,5 g Sabouraud Dextrose Agar (HiMedia) a rozpuštěním ve 100 mL destilované vody.

Agar se sladovým extraktem (MEA)

Komerční produkt z kategorie živných půd pro růst kvasinek a plísní. Médium bylo připraveno rozpuštěním navážky 2,0 g Malt Extract Broth Base (HiMedia) a 1,6 g Ionagar No. 2 (Oxoid) ve 100 mL destilované vody.

GKCH agar

Pevné médium s chloramfenikolem, glukosou a kvasničným extraktem pro růst kvasinek a plísní. Půda byla připravena z 4,1 g Chloramfenicol Yeast Glucose Agar (HiMedia) a 100 mL destilované vody.

4.1.2 Použité kultury mikroorganismů

Aspergillus niger CCM 8155, Candida albicans CCM 8275, Enterococcus faecalis CCM 4224, Escherichia coli CCM 3954, Pseudomonas aeruginosa CCM 3955, Pseudomonas aeruginosa FT 5 (ze sbírky ÚIOŽP, izolát z Dřevnice), Staphylococcus aureus CCM 3953, Trichoderma viride CCM F-486.

4.1.3 Přístrojové vybavení

Aseptický laminární box, typ Bio-II-A, výrobce Telstar (Španělsko); autokláv SANOclav, typ LaS-3-20-MCS-J, výrobce Dekra (Německo); biologický termostat, typ BT 120 (ČR); mikrodávkovače, 1 - 5 mL, 100 - 1000 µL, 20 - 200 µL, výrobce Biohit (Finsko); mikroskop, typ CX41 RF, výrobce Olympus (Japonsko); minishaker, typ MS1, výrobce Ika (Brazílie); mrazicí box, typ Mybio, výrobce Dairei (Dánsko); váhy, typ SI-64 A, výrobce Denver Instrument (Německo).

4.2 Metodika

Příprava suspenzí mikroorganismů

Prvním krokem pro zahájení testů bylo oživení mikrobiálních kultur, uložených při -80 °C v mrazicím boxu v laboratoři ÚIOŽP. Po vyjmutí mikrozkumavky s biomasou z mrazáku a ohřátí na laboratorní teplotu, byl proveden vyžíhanou a vychladlou kličkou křížový roztěr na TYA plotny v případě bakterií a na Petriho misky se SAB nebo GKCH agarem pro

vyočkování kvasinek či mikroskopických vláknitých hub. Inokulované misky s bakteriemi a kvasinkami byly kultivovány 24 – 48 hodin při 37 °C. Kultury plísní byly ponechány růst 2 – 5 dní při 30 °C. Z takto namnožených kolonií byly ve fyziologickém roztoku připraveny suspenze o standardní turbiditě 2. stupně McFarlandovy zákalové stupnice. Do sterilní zkumavky se sterilním fyziologickým roztokem byla vyžíhanou kličkou aplikována biomasa bakterií či kvasinek (v případě plísní byly odebrány jen spory), rozmíchána a zákal porovnáván se standardem (suspenze BaSO₄ ve vodě). Takto bylo dosaženo počtu přibližně 10⁶ kolonie tvořících jednotek v 1 mL (CFU.mL⁻¹) suspenze. Inokulum se poté dle typu zkoušky buď aplikovalo roztěrem na pevné živné médium, nebo se dávkovalo přímo do jamek mikrotitrační destičky.

4.2.1 Orientační testy citlivosti mikroorganismů na vybrané látky

Pro prvotní orientační zkoušky syntetizovaných sloučenin byla zvolena agarová difuzní metoda, která je založena na difuzy sloučeniny agarem a případném vzniku inhibiční zóny bez růstu zkoumané kultury. Jelikož se jedná o nová chemická individua, nebylo možné porovnávat rozměry inhibičních zón se standardními hodnotami. Tento test sloužil k předběžnému odhalení případných antimikrobních účinků sloučenin. Celkem byly testovány účinky 16 sloučenin (amidy **10a-k**, kyseliny **3b**, **3c**, **7a** a **7b** a benzoxazinon **9b**) na vybranou grampozitivní bakterii *Staphylococcus aureus* CCM 3953, dvě kultury gramnegativních bakterií *Escherichia coli* CCM 3954 a *Pseudomonas aeruginosa* CCM 3955, kvasinkovou kulturu *Candida albicans* CCM 8275 a plíseň *Aspergillus niger* CCM 8155.

Na Mueller Hintonovu (bakterie) nebo Sabouraudovu (kvasinky, plísně) půdu bylo pipetováno 100 μL suspenze mikroba a pomocí sterilní hokejky byla rozetřena na celý povrch půdy. Pomocí sterilního kovového korkovrtu byly v každé plotně vytvořeny 3 jamky o průměru 9 mm, do kterých byl pipetován roztok dané látky (100 μL) o koncentraci 10 g.L⁻¹. Takto připravené misky byly uloženy do termostatu (37 °C) po dobu 48 hodin. Následně byly odečítány velikosti inhibičních zón (v mm), které případně vznikly v okolí jamky. Nejvýraznější inhibiční zóny byly pozorovány u sloučeniny **10i**. Na obrázcích níže jsou ukázky různých inhibičních zón vzniklých působením látek **10i** a **3c** u bakterií *Escherichia coli* CCM 3954 a *Staphylococcus aureus* CCM 3953.

Obrázek 3. Inhibiční zóny u E. coli, 10i

Obrázek 4. Žádná inhibiční zóna, E. coli, 3c

Obrázek 5. Inhibiční zóny u S. aureus, 10i

Obrázek 6. Inhibiční zóny u S. aureus, 3c

4.2.2 Test citlivosti bakterií a kvasinek na látku 10i v mikrotitrační destičce

Test byl uskutečněn diluční metodou, kdy byl do jamek mikrotitrační destičky nejprve dávkován živný bujón TSG s 5 % DMSO, následně destilovaná voda s DMSO (5 %), poté roztok zkoušené sloučeniny **10i** o koncentraci 10 g.L⁻¹ v 5 % DMSO a jako poslední suspenze bakteriální či kvasinkové kultury ve fyziologickém roztoku. Konkrétní objemy asepticky pipetovaných kapalných složek jsou uvedeny v *Tabulka 18*. Účelem testu bylo zjištění potenciálních antimikrobních účinků sloučeniny v širokém rozsahu koncentrací $(0 - 5 \text{ g.L}^{-1})$. Pro každý mikroorganismus byl pokus proveden dvakrát. Do třetího odděleného sloupce se místo 20 µL suspenze buněk do každé jamky dávkoval stejný objem fyziologického roztoku pro kontrolu sterility použitých komponent. Pracovalo se s kulturami G+ bakterie *Staphylococcus aureus* CCM 3953, gramnegativních bakterií *Escherichia coli*

CCM 3954 a *Pseudomonas aeruginosa* FT 5 (izolát z řeky Dřevnice) a kvasinkovou kulturou *Candida albicans* CCM 8275. Tímto postupem nachystané destičky opatřené víčkem byly inkubovány při teplotě 37 °C po dobu 48 hodin. Po této době byly odečteny výsledky, kdy byl sledován mikrobiální nárůst v jamkách destičky. Koncentrace látky **10i**, při které již v jamkách nebyl viditelný zákal způsobený růstem bakterií či kvasinek, byla považována za minimální inhibiční koncentraci (MIC). Tato hodnota vypovídá o schopnosti látky v dané koncentraci inhibovat množení inokulovaného mikroba. MIC však není ukazatelem schopnosti sloučeniny účinně usmrtit buňky sledované mikrobiální kultury. Proto byla po zjištění MIC z jamek prostých zákalu přenesena sterilní mikrobiologickou kličkou inokula na připravené Petriho misky s agarem TYA (bakterie) či SAB (kvasinky). Naočkované misky byly ponechány inkubovat při 37 °C po dobu jednoho až dvou dnů. Pokud po inkubaci na místě inokulace nedošlo k nárůstu mikroorganismů, byla považována koncentrace sloučeniny **10i** v jamce, ze které bylo bráno inokulum, za koncentraci mikrobicidní.

Výsledná		Buión	HaO	Poztok 10;	Inokulum
koncentrace	Řádek		(I .)		
10i (mg.L ⁻¹)		13G (μL)	(μL)	(μL)	(μL)
0	А	80	100	0	20
200	В	80	96	4	20
500	С	80	90	10	20
1000	D	80	80	20	20
1750	E	80	65	35	20
2500	F	80	50	50	20
3750	G	80	25	75	20
5000	Н	80	0	100	20

Tabulka 18. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem

Obrázek 7. E. coli, MBC určena jako koncentrace látky 10i v jamce D

4.2.3 Stanovení MIC látky 10i vůči vláknitým mikroskopickým houbám

Jelikož látka 10i způsobila vznik viditelné inhibiční zóny na agarové plotně s naočkovanou plísní Aspergillus niger CCM 8155 při úvodních testech difuzní metodou a protože z praktických důvodů nebylo možné uskutečnit test zjištění MIC v mikrotitrační destičce, vlastní stanovení MIC bylo provedeno agarovou diluční metodou v Petriho miskách. Dále byla pro tuto zkoušku vybrána také kultura Trichoderma viride CCM F-486, jakožto druhého zástupce plísní. Bylo připraveno celkem 9 lahví Malt extract agaru po 100 mL. Do všech lahví se po přípravě, sterilizaci a ochlazení agarů na 50 °C k 85 mL teplého živného média asepticky přidalo 4,5 mL DMSO, dále vypočítané objemy roztoku látky 10i v 5% DMSO a pro doplnění objemu sterilní destilovaná voda s 5 % DMSO (Tabulka 19). Ještě tekutá půda byla v laminárním boxu rozlita do Petriho misek. Tímto postupem byly tuhé agarové plotny s 9 koncentracemi látky 10i připraveny k inokulaci kulturami vláknitých mikromycet. Z vysporulovaných kultur Aspergillus niger CCM 8155 a Trichoderma viride CCM F-486 byly připraveny suspenze ve fyziologickém roztoku. Samostatné kultury byly naočkovány (50 µL suspenze) vždy na dvě misky z každé koncentrace. Petriho misky s inokulovanými kulturami byly inkubovány při teplotě 25 °C po dobu 21 dní. Po uplynutí této doby byly zjištěny hodnoty minimálních fungistatických koncentrací a z agarových ploten bez nárůstu plísní byla odebrána sterilním tamponem inokula a přenesena na nové živné médium. Inokulované misky byly ponechány inkubovat opět 21 dní při teplotě 25 °C pro stanovení fungicidní koncentrace. Žádné odlišné hodnoty se však nezjistily, fungistatická koncentrace se rovnala fungicidní koncentraci látky 10i.

Výsledná koncentrace	Roztok 10i	H ₂ O
10i (mg.L ⁻¹)	(mL)	(mL)
0	0,0	10,5
50	0,5	9,5
100	1,0	9,0
150	1,5	8,5
250	2,5	7,5
375	3,75	6,25
500	5,0	5,0
750	7,5	2,5
1000	10,0	0,0

Tabulka 19. Přídavky roztoku 10i a destilované vody s 5 % DMSO přímo do agaru

4.2.4 Test citlivosti G+ bakterií na látku 10i v mikrotitrační destičce

Experimenty s účinností zmiňované sloučeniny **10i** vůči patogenním mikroorganismům byly prováděny s kulturou Staphylococcus aureus CCM 3953 a navíc rozšířeny o další bakteriální kulturu Enterococcus faecalis CCM 4224. Test se prováděl diluční metodou obdobně jako v prvním pokusu v mikrotitračních destičkách, jen byly zvoleny nižší koncentrace látky 10i na základě předchozích zajímavých výsledků. Nejprve byl do jamek destičky dávkován živný bujón TSG s 5 % DMSO, následně destilovaná voda s DMSO (5%), poté roztok sloučeniny **10i** o koncentraci 10 g.L⁻¹ v 5 % DMSO a jako poslední suspenze bakteriální či kvasinkové kultury ve fyziologickém roztoku. Objemy asepticky pipetovaných složek jsou uvedeny v Tabulka 20. Zkouška se prováděla pro zjištění účinků látky v 8 různých koncentracích $(0 - 500 \text{ mg.L}^{-1})$ na 1 mikroorganismus ve třech opakováních. Do čtvrtého odděleného sloupce se místo 20 µL suspenze buněk do každé jamky dávkoval stejný objem fyziologického roztoku pro kontrolu sterility použitých komponent. Inokulované destičky opatřené víčkem byly inkubovány při teplotě 37 °C. Po 48 hodinách byly odečteny výsledky minimálních inhibičních koncentrací. Opět byla z nezakalených jamek sterilní mikrobiologickou kličkou odebrána inokula na připravené Petriho misky s agarem TYA. Inkubace naočkovaných misek proběhla při teplotě 37 °C po dobu jednoho až dvou dnů. Absence viabilních bakteriálních buněk v jamkách mikrotitrační destičky byla ověřena

inokulací na agarové plotny a následnou kultivací. Nejnižší koncentrace látky **10i**, při které došlo k usmrcení bakteriálních buněk, byla minimální baktericidní koncentrací.

Výsledná koncentrace 10i (mg.L ⁻¹)	Řádek	Bujón TSG (μL)	H2O (μL)	Roztok 10i (µL)	Inokulum (µL)
0	А	80	100,0	0,0	20
10	В	80	99,8	0,2	20
50	С	80	99,0	1,0	20
100	D	80	98,0	2,0	20
150	E	80	97,0	3,0	20
200	F	80	96,0	4,0	20
350	G	80	93,0	7,0	20
500	Н	80	90,0	10,0	20

Tabulka 20. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem

4.2.5 Test citlivosti bakterií a kvasinek na látku 10l v mikrotitrační destičce

V tomto experimentu byla testována sloučenina **10**l vůči kulturám *Staphylococcus aureus* CCM 3953, *Escherichia coli* CCM 3954, *Pseudomonas aeruginosa* CCM 3955, *Enterococcus faecalis* CCM 4224 a *Candida albicans* CCM 8275. Test byl proveden diluční metodou obdobně jako v předchozím pokusu v mikrotitračních destičkách, byly zvoleny vyšší hodnoty koncentrací vzhledem k tomu, že se jedná o první testování látky **10**l. Nejprve byl do jamek destičky dávkován živný bujón TSG s 5 % DMSO, následně destilovaná voda s 5 % DMSO, poté roztok zkoušené sloučeniny **10**l o koncentraci 10 g.L⁻¹v 5 % DMSO a jako poslední suspenze bakteriální či kvasinkové kultury ve fyziologickém roztoku. Objemy asepticky pipetovaných složek jsou uvedeny v *Tabulka 21*. Zkouška se prováděla pro zjištění účinků látky ve 12 různých koncentracích (0 – 2500 mg.L⁻¹) na 1 mikroorganismus ve třech opakováních. Do čtvrtého odděleného sloupce se místo 20 µL suspenze buněk do každé jamky dávkoval stejný objem fyziologického roztoku pro kontrolu sterility použitých komponent. Destičky s inokulovanými roztoky a suspenzemi kultur byly opatřeny víčkem a inkubovány při teplotě 37 °C. Po 48 hodinách byly odečteny výsledky minimálních

inhibičních koncentrací. Stejně jako v předešlých pokusech byly zjištěny minimální baktericidní a minimální fungicidní koncentrace látky **101**.

Výsledná	~	Bujón	H ₂ O	Roztok 101	Inokulum
koncentrace	Rádek	TSG (uL)	(u I)	(uI)	(u I)
10l (mg.L ⁻¹)		150 (μL)	(μL)	(μL)	(μL)
0	1	80	100,0	0,0	20
20	2	80	99,6	0,4	20
50	3	80	99,0	1,0	20
100	4	80	98,0	2,0	20
150	5	80	97,0	3,0	20
200	6	80	96,0	4,0	20
350	7	80	93,0	7,0	20
500	8	80	90,0	10,0	20
750	9	80	86,5	13,5	20
1000	10	80	80,0	20,0	20
1750	11	80	65,0	35,0	20
2500	12	80	50,0	50,0	20

Tabulka 21. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem

4.2.6 Stanovení MIC látky 10l vůči Aspergillus niger CCM 8155

Také sloučenina **10l** byla podrobena testům schopnosti inhibovat růst vláknité mikroskopické houby *Aspergillus niger* CCM 8155. Stanovení MIC bylo provedeno agarovou diluční metodou v malých Petriho miskách. Připravilo se celkem 6 lahví Malt extract agaru po 20 mL. Do všech lahví se po přípravě, sterilizaci a ochlazení agarů na 50 °C k 18 mL teplého živného média asepticky přidal 1 mL DMSO, dále roztok látky **10l** v 5% DMSO o koncentraci 10 g.L⁻¹a pro doplnění objemu sterilní destilovaná voda s 5 % DMSO (*Tabulka 22*). Ještě tekutá půda byla v laminárním boxu rozlita do Petriho misek. Tuhé agarové plotny s 6 koncentracemi látky **10l** byly inokulovány suspenzí spor *A. niger* (20 μL, 2 misky od každé koncentrace) a po dostatečném zaschnutí povrchu agaru byly ponechány inkubovat při teplotě 25 °C po dobu 21 dní. Odlišnosti v růstu vláknité

mikromycety jsou zachyceny na fotografiích níže. Byl proveden také experiment, kdy ve dvou miskách bez přídavku látky **10l** nebyl v agaru ani v destilované vodě přítomen DMSO. Tento faktor však neměl žádný vliv na růst plísně, mycelium i se sporami vypadalo shodně jako na miskách s DMSO s nulovou koncentrací látky **10l**.

Výsledná koncentrace 10l (mg.L ⁻¹)	Roztok 101 (mL)	H2O (mL)
0	0,0	1,0
50	0,1	0,9
100	0,2	0,8
250	0,5	0,5
375	0,75	0,25
500	1,0	0,0

Tabulka 22. Přídavky roztoku 101 a destilované vody s 5 % DMSO přímo do agaru

Obrázek 8. Růst *A. niger*, 0 mg. L^{-1} **10**

Obrázek 9. Růst *A. niger*, 50 mg. L^{-1} **10**

Obrázek 10. Růst *A. niger*, 100 mg.L⁻¹**10**

Obrázek 11. Růst *A. niger*, 250 mg.L⁻¹**10**

Obrázek 12. MIC pro A. niger, 375 mg.L⁻¹101

4.2.7 Test citlivosti bakterií a kvasinek na látky 10l a 10m v mikrotitrační destičce

Druhá fáze testů v destičkách byla uskutečněna pro upřesnění zjištěných nízkých minimálních inhibičních koncentrací látky **10** v předchozích experimentech a zároveň k testování citlivosti mikroorganismů na látku **10m**. Opět bylo nakládáno s kulturami *Staphylococcus aureus* CCM 3953, *Escherichia coli* CCM 3954, *Pseudomonas aeruginosa* CCM 3955, *Enterococcus faecalis* CCM 4224 a *Candida albicans* CCM 8275. Test se prováděl diluční metodou v destičkách, kdy se do jamek nejprve dávkoval živný bujón TSG s 5 % DMSO, následně destilovaná voda s 5 % DMSO, poté roztok zkoušené sloučeniny **10** nebo **10m** o koncentraci 100 mg.L⁻¹nebo 400 mg.L⁻¹ v 5 % DMSO a jako poslední suspenze

bakteriální či kvasinkové kultury ve fyziologickém roztoku. Zkouška se prováděla pro zjištění účinků látky ve 12 různých koncentracích (0 – 150 mg.L⁻¹) na 1 mikroorganismus ve třech opakováních. Do čtvrtého odděleného sloupce se místo 20 μL suspenze buněk do každé jamky dávkovalo 20 μL fyziologického roztoku pro kontrolu sterility použitých komponent. Kvůli pipetování malých objemů bylo nutné použít dva různě koncentrované roztoky každé sloučeniny z důvodu praktické proveditelnosti dávkovní. Objemy asepticky pipetovaných složek jsou uvedeny v *Tabulka 23*. Tímto postupem připravené destičky s víčkem byly ponechány inkubovat při teplotě 37 °C. Po 48 hodinách byly odečteny výsledky minimálních inhibičních koncentrací. Vyočkováním obsahu nezakalených jamek na Petriho misky s TYA nebo SAB byly zjištěny minimální baktericidní a minimální fungicidní koncentrace sloučenin **101 a 10m**.

Výsledná koncentrace látky (mg.L ⁻¹)	Řádek	Bujón TSG (µL)	H ₂ O (μL)	Koncentrace roztoku látky (mg.L ⁻¹)	Roztok látky (µL)	Inokulum (µL)
0	1	80	100,0	100	0,0	20
1	2	80	98,0	100	2,0	20
5	3	80	90,0	100	10,0	20
10	4	80	80,0	100	20,0	20
15	5	80	70,0	100	30,0	20
20	6	80	60,0	100	40,0	20
35	7	80	30,0	100	70,0	20
50	8	80	75,0	400	25,0	20
75	9	80	62,5	400	37,5	20
100	10	80	50,0	400	50,0	20
125	11	80	37,5	400	62,5	20
150	12	80	25,0	400	75,0	20

Tabulka 23. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem

Obrázek 13. Mikrotitrační destička, MIC pro *P. aeruginosa*, 20 mg.L⁻¹10m

4.2.8 Test citlivosti bakterií a kvasinek na 8 sloučenin mikrotitrační destičce

Test se provedl diluční metodou, kdy se do jamek mikrotitrační destičky nejprve dávkoval živný bujón TSG s 5 % DMSO, následně destilovaná voda s 5 % DMSO, poté roztok zkoušené sloučeniny (**7a-h**) o koncentraci 1,05 g.L⁻¹ v 5 % DMSO a jako poslední suspenze bakteriální či kvasinkové kultury ve fyziologickém roztoku. Konkrétní objemy asepticky pipetovaných kapalných složek jsou uvedeny v *Tabulka 24*. Zkouška se prováděla pro zjištění účinků jednotlivých syntetických sloučenin v 8 různých koncentracích (0 – 512 mg.L⁻¹) na 1 mikroorganismus ve dvou opakováních. Do třetího odděleného sloupce se místo 20 µL suspenze buněk do každé jamky dávkoval stejný objem fyziologického roztoku pro kontrolu sterility použitých komponent. Pracovalo se s kulturami G+ bakterií *Staphylococcus aureus* CCM 3953 a *Enterococcus faecalis* CCM 4224, gramnegativních bakterií *Escherichia coli* CCM 3954 a *Pseudomonas aeruginosa* CCM 3955 a s kvasinkovou kulturou *Candida albicans* CCM 8275. Tímto postupem nachystané destičky opatřené víčkem byly inkubovány při teplotě 37 °C po dobu 48 hodin. Po této době byly odečteny výsledky minimálních inhibičních koncentrací osmi sloučenin vůči sledovaným mikrobům.

Výsledná koncentrace látky (mg.L ⁻¹)	Řádek	Bujón TSG (µL)	H2O (μL)	Roztok látky (µL)	Inokulum (µL)
0	А	80	100,0	0,0	20
8	В	80	98,5	1,5	20
16	С	80	96,9	3,1	20
32	D	80	93,9	6,1	20
64	Е	80	87,8	12,2	20
128	F	80	75,6	24,4	20
256	G	80	51,2	48,8	20
512	Н	80	2,5	97,5	20

Tabulka 24. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem

ZÁVĚR

Deriváty kyseliny anthranilové jsou významné sloučeniny, které se vyskytují v přírodě, některé z nich jsou přítomny i v potravinách (např. avenanthramidy v ovsu) a jiné našly uplatnění jako farmaka v medicíně (diuretikum furosemid). Některé tyto sloučeniny také inhibují bakteriální enzymy KAS III a PqsD, vykazují antibakteriální účinky a mohly by představovat potenciální vzor pro vývoj antibakteriálních sloučenin s novým mechanismem účinku. V rámci mé diplomové práce jsem navázala na předchozí výzkum prováděný na ÚCh FT UTB a připravila jsem řadu nových derivátů kyseliny anthranilové. U těchto sloučenin jsem také zjišťovala případnou biologickou aktivitu. Připravené sloučeniny **10l** a **10m** vykazují výrazné antibakteriální účinky.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Α.	Aspergillus
b.t.	Bod tání
С.	Candida
ССМ	Česká sbírka mikroorganismů
CFU	Kolonie tvořící jednotka
Е.	Escherichia
En.	Enterococcus
GKCH	Agar s chloramfenikolem, glukosou a kvasničným extraktem
KAS III	3-Ketoacyl-ACP-synthasa III
L.	Linné, Carl
LD ₅₀	Střední smrtelná dávka
MBC	Minimální baktericidní koncentrace
MEA	Agar se sladovým extraktem
MH	Mueller Hinton agar
MIC	Minimální inhibiční koncentrace
NAD	Nikotinadenindinukleotid
Р.	Pseudomonas
p.a.	Pro analýzu
PqsD	Pseudomonas quinolone signal biosynthetic enzyme
R	Substituent
R_{f}	Retenční faktor
<i>S</i> .	Staphylococcus
SAB	Sabouraud agar
sp.	Druh, species

str.	Strana
Τ.	Trichoderma
TLC	Tenkovrstvá kapalinová chromatografie
TSG	Živný bujón s glukosou
TYA	Tryptonový agar s kvasničným extraktem
ÚCh FT UTB	Ústav chemie, Fakulta technologická, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
ÚIOŽP	Ústav inženýrství ochrany životního prostředí

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1</i> . Dvě hlavní skupiny aminobenzam sloučeniny 10l a 10m .	idů 10a – 10k a cíleně připravené	40
Obrázek 2. Jedna z reakcí katalyzovaná enzym	nem PqsD a sloučenina 7b .	50
Obrázek 3. Inhibiční zóny u E. coli, 10i		86
<i>Obrázek 3</i> . Inhibiční zóny u E. <i>coli</i> , 10i <i>E. coli,</i> 3c	<i>Obrázek 4</i> . Žádná inhibiční zóna,	86
<i>Obrázek 5</i> . Inhibiční zóny u <i>S. aureus</i> , 10i aureus, 3c	<i>Obrázek 6</i> . Inhibiční zóny u <i>S.</i>	86
<i>Obrázek 6</i> . Inhibiční zóny u <i>S. aureus</i> , 3c		86
Obrázek 7. E. coli, MBC určena jako koncentr	cace látky 10i v jamce D	88
<i>Obrázek</i> 8. Růst <i>A. niger</i> , 0 mg.L-1101 mg.L-1101	<i>Obrázek 9</i> . Růst <i>A. niger</i> , 50	92
Obrázek 9. Růst A. niger, 50 mg.L ⁻¹ 101		92
<i>Obrázek 10</i> . Růst <i>A. niger</i> , 100 mg.L-1101 mg.L-1101	<i>Obrázek 11</i> . Růst <i>A. niger,</i> 250	93
<i>Obrázek 11</i> . Růst <i>A. niger</i> , 250 mg.L ⁻¹ 101		93
Obrázek 12. MIC pro A. niger, 375 mg.L-110l		93

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1</i> . Deriváty anthranilových kyselin <u>1</u> – <u>9</u> a přírodní zdroje, ze kterých byly izolovány.	12
<i>Tabulka 2</i> . Sloučeniny <u>11</u> – <u>15</u> a přírodní zdroje, ze kterých byly izolovány.	13
<i>Tabulka 3</i> . Přehled avenanthramidů $\mathbf{A} - \mathbf{E}$ a sloučenin <u>19</u> – <u>21</u> .	15
<i>Tabulka 4</i> . Přírodní 2-aminobenzamidy <u>23</u> – <u>28</u> a mikroorganismy, které je produkují.	17
Tabulka 5. Přírodní 2-aminobenzamidy odvozené od biogenních aminů.	18
<i>Tabulka</i> 6. Přírodní 2-aminobenzamidy obsahující dvě podjednotky kyseliny anthranilové.	18
<i>Tabulka</i> 7. Experimentální data Fischerových indolových reakcí sloučenin 3 v kyselině propionové.	37
<i>Tabulka</i> 8. Reakční doby a výtěžky sloučenin 10 při reakcích sloučenin 9 s primárními a sekundárními aminy v dichlormethanu katalyzovaných triethylaminem.	39
Tabulka 9. Klíč k substituentům a výtěžky syntéz chinazolonů 11.	41
<i>Tabulka 10</i> . Inhibiční zóny v mm, agarová difuzní metoda, sloučeniny 10a – g .	43
<i>Tabulka 11</i> . Inhibiční zóny v mm, agarová difuzní metoda, sloučeniny 10h – k .	44
Tabulka 12. Inhibiční zóny v mm, agarová difuzní metoda, sloučeniny 3, 7 a 9 .	45
Tabulka 13. Zjištěné hodnoty MIC pro sloučeniny 10i, 10l a 10m.	46
Tabulka 14. Zjištěné hodnoty MBC pro sloučeniny 10i, 10l a 10m.	47
Tabulka 15. Zjištěné hodnoty MFC pro sloučeniny 10i, 10l a 10m.	48
Tabulka 16. Zjištěné MIC pro kyseliny 7 vůči vybraným mikroorganismům.	49
Tabulka 17. Experimentální data reakcí sloučenin 9 s aminy.	67
Tabulka 18. Přídavky jednotlivých složek do jamek jednoho sloupce s jedním mikroorganismem	87
Tabulka 19. Přídavky roztoku 10i a destilované vody s 5 % DMSO přímo do agaru	89

Tabulka	20.	Přídavky	jednotlivých	složek	do	jamek	jednoho	sloupce	00
s jedním i	nikro	organismer	n						90
<i>Tabulka</i> s jedním i	21. nikro	Přídavky organismer	jednotlivých n	složek	do	jamek	jednoho	sloupce	91
Tabulka 2	2. Pří	davky rozto	oku 101 a destil	ované vo	ody s	5 % DM	SO přímo	do agaru	92
<i>Tabulka</i> s jedním i	23. nikro	Přídavky organismer	jednotlivých n	složek	do	jamek	jednoho	sloupce	94
<i>Tabulka</i> s jedním i	24. nikro	Přídavky organismer	jednotlivých n	složek	do	jamek	jednoho	sloupce	96

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Tabulka hodnot MIC přírodních 2-aminobenzoových kyselin
	a 2-aminobenzamidů vykazujících antimikrobiální účinky.
Příloha 2	Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny <u>35</u> – <u>40</u>
	a sloučeniny a – d vykazující antimikrobiální účinky.
Příloha 3	Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny
	<u>41, 42</u> , a a syntetické amidy <u>47</u> , <u>48</u> vykazující antimikrobiální účinky.
Příloha 4	Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny vykazující
	antimikrobiální účinky vůči grampozitivní bakterii Staphylococcus aureus.
Příloha 5	Příklad některých charakteristických signálů v NMR spektrech
	připravených amidů 5 a 10.

PŘÍLOHA

Příloha 1 - Tabulka hodnot MIC přírodních 2-aminobenzoových kyselin a 2-aminobenzamidů vykazujících antimikrobiální účinky.

Látka	S.a.	<i>E.c</i> .	B.s.	<i>P.a.</i>	C.a.	E.a.	<i>E.f.</i>	S.e.	<i>S.b</i> .	M.a.
asperp. A ⁷⁸	-	-	6,7	6,7	-	-	-	6,7	-	-
kalcimycin ⁵⁵	0,8	-	0,2	0,2	25,0	-	0,1	-	6,3	0,4
terremid A ⁶⁴	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-
terremid B ⁶⁴	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-
<u>10</u> ³⁰	200	-	-	-	-	-	>1500	-	-	-
<u>12</u> ³¹	95	75	-	-	-	-	-	-	70	-
<u>18</u> ³⁹	2,7	>190	-	-	-	-	-	0,7	-	-
<u>29</u> ⁶⁹	-	>1000	>1000	>1000	-	-	-	-	-	-
<u>33</u> ⁷⁵	24,2	-	-	-	>50	>50	-	-	-	-

Hodnoty minimálních inhibičních koncentrací jsou uvedeny v jednotkách mg.L⁻¹. Zkratky jednotlivých mikroorganismů znamenají: S.a. Staphylococcus aureus, E.c. Escherichia coli, B.s. Bacillus subtilis, P.a. Pseudomonas aeruginosa, C.a. Candida albicans, E.a. Enterobacter aerogenes, E.f. Enterococcus faecalis, S.e. Staphylococcus epidermidis, S.b. Shigella boydii, M.a. Mycobacterium avium.

Látka	S.a.	<i>E.c.</i>	B.s.	<i>P.a.</i>	С.а.	К.р.	<i>E.f.</i>	S.e.
<u>35</u> 94	>128	>128	>128	>128	-	-	128	-
<u>37</u> ¹⁰⁰	128	-	-	-	-	-	-	-
<u>38</u> ¹⁰⁰	32	-	-	-	-	-	-	-
<u>39</u> ¹⁰⁰	>128	>128	64	>128	>128	-	>128	8
<u>40</u> ¹⁰⁰	250	250	-	-	-	-	-	-
a ⁹⁵	32	-	-	-	16	-	32	-
b ⁹⁶	80	-	80	-	80	80	-	-
c ⁹⁷	-	149	-	-	-	-	-	-
d ^{98,99}	55	55	-	-	12,5	-	-	6,7

Příloha 2 - Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny <u>35</u> - <u>40</u>
a sloučeniny a - d vykazující antimikrobiální účinky.

Hodnoty minimálních inhibičních koncentrací jsou uvedeny v jednotkách mg.L⁻¹. Zkratky jednotlivých mikroorganismů znamenají: *S.a. Staphylococcus aureus*, *E.c. Escherichia coli*, *B.s. Bacillus subtilis*, *P.a. Pseudomonas aeruginosa*, *C.a. Candida albicans*, *K.p. Klebsiella pneumoniae*, *E.f. Enterococcus faecalis*, *S.e. Staphylococcus epidermidis*.

Látka	S.a.	<i>E.c.</i>	B.s.	<i>P.a.</i>	К.р.	<i>S.p.</i>	<i>E.f.</i>
<u>41</u> ¹⁰²	32	>128	32	-	>128	-	64
<u>42</u> ¹⁰³	5,6	-	-	-	-	0,7	2,8
<u>47</u> ¹¹⁶	64	32	64	64	-	-	>128
<u>48</u> ¹²⁰	4	>32	-	-	32	4	4
a^{100}	125	250	-	-	-	-	-

Příloha 3 - Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny
 <u>41</u>, <u>42</u>, a a syntetické amidy <u>47</u>, <u>48</u> vykazující antimikrobiální účinky.

Hodnoty minimálních inhibičních koncentrací jsou uvedeny v jednotkách mg.L⁻¹. Zkratky jednotlivých mikroorganismů znamenají: *S.a. Staphylococcus aureus*, *E.c. Escherichia coli*, *B.s. Bacillus subtilis*, *P.a. Pseudomonas aeruginosa*, *K.p. Klebsiella pneumoniae*, *S.p. Streptococcus pneumoniae*, *E.f. Enterococcus faecalis*, *S.e. Staphylococcus epidermidis*.

Látka	MIC pro S.a.	Látka	MIC pro S.a.
a ^{105,106}	125	$h^{105,106}$	16
$b^{105,106}$	125	i ^{105,106}	8
c ^{105,106}	64	j ^{105,106}	8
$d^{105,106}$	32	<u>44</u> ^{105,106}	4
e ^{105,106}	32		
$f^{105,106}$	32		
g ^{105,106}	16		

Příloha 4 - Tabulka hodnot MIC pro syntetické 2-aminobenzoové kyseliny vykazující antimikrobiální účinky vůči grampozitivní bakterii *Staphylococcus aureus*.

Hodnoty minimálních inhibičních koncentrací jsou uvedeny v jednotkách mg.L⁻¹.

Příloha 5 – Příklad některých charakteristických signálů v NMR spektrech připravených amidů 5 a 10.

Vybrané ¹H-NMR signály u amidů **5a** a **5c**.

Vybrané ¹H-NMR signály u amidů **10.**
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- 1. Lebuhn, M.; Heulin, T.; Hartmann, A. FEMS Microbiol. Ecol. 1997, 22, 325 334.
- Maskey, R. P.; Huth, F.; Gruen-Wollny, I.; Laatsch, H. Z. Naturforsch. B 2005, 60, 63 – 66.
- 3. Sekita, S.; Yoshihira, K.; Natori, S. Chem. Pharm. Bull. 1980, 28, 2428 2435.
- 4. Hartleb, I.; Seifert, K. Planta Med. 1994, 60, 678 579.
- 5. Waldbaum, H. J. Prakt. Chem. 1899, 2, 352.
- 6. Waldbaum, H. J. Prakt. Chem. 1900, 2, 137.
- Pinheiro, M. M.; Radulović, N. S.; Mitojević, A. B.; Boylan, F.; Dias Fernandes, P. *Eur. J. Pharmacol.* 2014, 727, 106 – 114.
- 8. Shahinas, D.; Liang, M.; Datti, A.; Pillai, D. R. J. Med. Chem. 2010, 53, 3552 3557.
- 9. Meek, A. R.; Simms, G. A.; Weaver, D. F. Can. J. Chem. 2012, 90, 865 873.
- Williams, R. H.; Roose, P.; De Saegher, J. J. PCT Int. Appl. WO 2010/116263, 2010; *Chem. Abstr.* 2010, 153, 499203.
- Steinman, L; Platten, M.; Ho, P. P.-K. PCT Int. Appl. WO 2006/076580, 2006; *Chem. Abstr.* 2006, 145, 159808.
- Terness, P.; Bauer, T.; Opelz, G. Eur. Pat. Appl. EP 1369114, 2003; *Chem. Abstr.* 2004, 140, 13043.
- 13. Alvi, K. A.; Nair, B.; Gallo, C.; Baker, D. J. Antibiot. 1997, 50, 264 266.
- Fabricant, J. D. U.S. Pat. Appl. Publ. US 2007/0099966, 2007; Chem. Abstr. 2008, 148, 394409.
- Fotso, S.; Zabriskie, T. M.; Proteau, P. J.; Flatt, P. M.; Santosa, D. A.; Mahmud, S.; Mahmud T. J. Nat. Prod. 2009, 72, 690 – 695.
- 16. Li, J.; Lu, Y.; Su, X.; Li, F.; She, Z.; He, X.; Lin, Y. Planta med. 2008, 74, 287 289.
- Radulović, N. S.; Miltojević, A. B.; McDermott, M.; Waldren, S.; Parnell, J. A.;
   Pinheiro, M. M.; Fernandes, P. D.; de Sousa Menezes, F. J. Ethnopharmacol. 2011, 135, 610 619.
- Farooq, B.; Baake, M.; Lovisetto, B.; Laatsch, H.; Helmke, E.; Weyland, H. J. Antibiot. 1998, 51, 333 – 340.
- Cheng, M. J.; Lin, C. F.; Wang, C. J.; Tsai, I. L.; Chen, I. S. J. Chin. Chem. Soc. 2007, 54, 779 – 783.
- 20. Esaki, H.; Onozaki, H.; Kawakishi, S.; Osawa, T. J. Agric. Food Chem. **1996**, 44, 696 700.

- 21. Mohr, N.; Budzikiewicz, H.; Korth, H.; Pulverer, G. *Liebigs. Ann. Chem.* **1981**, *8*, 1515 1518.
- Canonica, L.; Danieli, B.; Manitto, P.; Russo, G.; Ferrari, G. *Tetrahedron Lett.* 1968, 9, 4865 – 4866.
- 23. Salcher, O.; Lingens, F.; Fischer, P. Tetrahedron Lett. 1978, 19, 3097 3100.
- Xie, P.; Ma, M.; Rateb, M. E.; Shaaban, A. K.; Yu, Z.; Huang, S. X.; Zhao, L. X.; Zhu, X.; Yan, Y.; Peterson, R. M.; Lohman, J. R.; Yang, D.; Yin, M.; Rudolf, J. D.; Jiang, Y.; Duan, Y.; Shen, B. *J. Nat. Prod.* **2014**, *77*, 377 – 387.
- 25. Malakov, P.; Papanov, G. Y.; Ziesche, J. Phytochemistry. 1982, 21, 2589 2590.
- 26. Tan, R. X.; Kong, L. D.; Wei, H. X. Phytochemistry 1998, 47, 1223 1226.
- 27. Xu, K.; Jiang, S.; Sun, H.; Zhoub, Y.; Xu, X.; Peng, S.; Ding, L. *Nat. Product Res.*2012, 26, 1898 1903.
- 28. Lingens, F.; Kern, S.; Z. Physiol. Chem. 1960, 318, 56 58.
- Ijaz, A.; Sarfraz, A. N.; Nighat, A.; Abdul, M.; Itrat, F.; Sher, B.; Manzoor, A.; Muhammad, I. C. *Chem. Pharm. Bull.* 2005, *53*, 907 – 910.
- 30. Aqilar-Guadarrama, A. B.; Rios, M. Y. Planta Med. 2004, 70, 85 86.
- Atta-Ur-Rahman, Choudhary, M. I.; Majeed, A.; Shabbir, M.; Ghani, U.; Shameel, M. *Phytochemistry* 1997, 46, 1215 – 1218.
- 32. Kimura, Y.; Saito, M.; Inoue, T.; Tamura, S. Agr. Biol. Chem. 1974, 38, 1507 1510.
- Shaheena, F.; Ahmada, M.; Khana, M. T. H.; Jalila, S.; Ejaza, A.; Sultankhodjaeva, M. N.; Arfanc, M.; Choudharya, Atta-Ur-Rahman. *Phytochemistry* 2005, 66, 935 940.
- 34. Usmanova, S. K.; Bessonova, I. A.; Milgrom E. G. Chem. Nat. Compd. 1996, 32, 198 200.
- Kraut, L.; Klaus, T.; Mues, R.; Eichert, T.; Zinsmeister, H. D. *Phytochemistry* 1997, 45, 1621 1626.
- 36. Mohn, T.; Plitzko, I.; Hamburger, M. *Phytochemistry* **2009**, *70*, 924 934.
- Li, J.; Chang, H.; Zhao, W.; Pi, H.; Ruan, H.; Zhang, P. *Helv. Chim. Acta* 2014, 97, 689 693.
- Barrero, A. F.; Cabrera, E.; Rodriguez, I.; Fernandéz-Gallego, E. M. *Phytochemistry* 1994, *36*, 189 – 194.
- Shou, Q.; Banbury, L. K.; Maccarone, A. T.; Renshaw, D. E.; Mon, H.; Griesser, H. J.; Blanksby, S. J.; Smith, J. E.; Wohlmuth, H. *Fitoterapia* 2014, *93*, 62 66.

- 40. Miyagawa, H.; Ishishara, A.; Kuwahara, Y.; Ueno, T.; Mayama, S. *Phytochemistry*, 1998, 41, 1473 1475.
- Myagawa, H.; Ishihara, H.; Nishimoto, T.; Ueno, T.; Mayama, S. *Biosci. Biotech. Bioch.* 2014, *59*, 2305 – 2306.
- 42. Chung, Y. M.; Lan, Y. H.; Hwang, T. L.; Leu, Y. L. *Molecules* **2011**, *16*, 1917 1927.
- 43. Ponchet, M.; Favre-Bonvin, J.; Hauteville, M.; Ricci, P. *Phytochemistry* 1988, 27, 726 730.
- 44. Ren, Y.; Yang, X.; Niu, X.; Liu, S.; Ren, G. J. Agric. Food. Chem. 2011, 59, 206 211.
- Lee-Manion, A. M.;Price, R. K.; Strain, J. J.; Dimberg, L. H.; Sunerheim, K.;Welch,
   R. V. J. Agric. Food Chem. 2009, 57, 10619 10624.
- Chen, C. Y. O.; Milbury, P. E.; Collins, F. W.; Blumberg, J. B. J. Nutr. 2007, 137, 1375 – 1382.
- Koenig, R. T.; Dickamn, J. R.; Wise, M. L.; Ji, L. L. J. Agric. Food Chem. 2011, 59, 6438 – 6443.
- Nie, L.; Wise, M. L.; Peterson, D. M.; Meydani, M. Atherosclerosis 2006, 186, 260 –
   266.
- Okazaki, Y.; Ishizuka, A.; Ishihara, A.; Nishioka, T.; Iwamura, H. J. Org. Chem.
   2007, 72, 3830 3839.
- Niemann, G. J.; Liem, J.; Pureveen, J. B. M.; Boon, J. J. *Phytochemistry* 1991, *30*, 3923 3927.
- Eldashan, O. A.; Ayoub, N. A.; Singab, A. N. B.; El-Azizi, M. M. Molecules 2002, 7, 501 – 506.
- 52. Döpke, W.; Fritsch, G. Pharmazie 1970, 25, 199 201.
- Zhou, X.; Lin, X.; Ma, W.; Fang, W.; Chen, Z.; Yang, B.; Liu Y. 728. 2014, 7, 35 37.
- Spiteller, P.; Arnold, N.; Spiteller, M.; Steglich, W. J. Nat. Prod. 2003, 66, 1402 1403.
- Gale, R. M.; Higgens, C. E.; Hoehn, M. M. U.S. Pat. Appl. Publ. US 1975/3923823, 1975; *Chem. Abstr.* 1976, 84, 87964.
- Nakamura, H.; Wakita, S.; Suganami, A.; Tamura, Y.; Hanada, K.; Murayama, T. J. *Lipid Res.* 2010, *51*, 720 – 728.

- Yu, M.; Jamieson, G. A.; Leikauf, G. D.; Nebert, D. F. *Biochem. Pharmacol.* 1998, 55, 193 200.
- Shi, Y.; Feletou, M.; Ku, D. D.; Man, R. Y. K.; Vahnoutte, P. M. Br. J. Pharmacol. 2007, 150, 624 – 632.
- Komiotis, D.; Wencel-Drake, J. D.; Dieter, J. P.; Lim, C. T.; Le Breton, G. C. Biochem. Pharmacol. 1996, 52, 763 – 770.
- Li, Y. H.; He, J.; Li, Y.; Wu, X. D.; Peng, L. I.; Du, R. N.; Cheng, X.; Zhao, Q. S.; Li, R. T. *Helv. Chim. Acta* 2014, 97, 1481 – 1486.
- 61. Wu, P. L.; Hsu, Y. L.; Jao, C. W. J. Nat. Prod. 2006, 69, 1467 1470.
- Segraves, N. L.; Robinson, S. J.; Garcia, D.; Said, S. A.; Fu, X.; Schmitz, F. J.;
   Pietraszkiewicz, H.; Valeriote, F. A.; Crews, P. J. Nat. Prod. 2004, 67, 783 792.
- Khokhar, S.; Feng. Y.;Campitelli, M. R.; Ekins, M. G.; Hooper, J. N. A.; Beattie, K. D.; Sadowski, M. C.; Nelson, C. C.; Davis, R. A. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2014, 24, 3329 3332.
- 64. Wang, Y.; Zheng, J.; Liu, P.; Wang, W.; Zhu, W. Mar. Drugs 2011, 9, 1368 1378.
- 65. Mahwal, K.;Kumar, P.; Narasihman, B. Med. Chem. Res. 2012, 21, 293 307.
- 66. Chen, G.; Gao, H.; Tang, J. Chem. Pharm. Bull. 2011, 59, 447 451.
- 67. Nyunt, P.;Yada, H.; Higashiyama, T.;Yokota, A.; Ichihara, A.; Tomita, F. *J. Antibiot.* **1996**, *49*, 703 705.
- 68. Kimura, Y.; Inoue, T.; Tamura, S. Agr. Biol. Chem. 1973, 37, 2213 2214.
- Hiroyuki, O.; Miyashige, H.; Hasegawa, H.; Yamashita, S. J. Antibiot. 1998, 51, 442 –
   444.
- Zhuang, P.; Tang, X. X.; Yi, Z. W.; Qiu, Y. K.; Wu, Z. J. Asian Nat. Prod. Res. 2012, 14, 197 – 203.
- Chihiro, I.; Yuichi, K.; Nijsiri, R.; Hiroshi, F. Chem. Pharm. Bull. 1999, 47, 1491 1493.
- Hofer, O.; Zechner, G.; Vajrodaya, S.; Lutz, G.; Greger, H. *Liebigs Ann.* 1995, 1995, 1789 – 1794.
- 73. Zhao, N.; Li, Z. L.; Li, D. H. Phytochemistry 2015, 109, 133 139.
- Shim, S. H.; Kim, J. S.; Son, K. H.; Bae, K. H.; Kang, S. S. J. Nat. Prod. 2006, 69, 400 402.
- Neff, S. A.; Lee, S. U.; Asami, Y.; Ahri, J. S.; Oh, H.; Baltraitis, J.; Gloer, J. B.; Wicklow, D. T. *J. Nat. Prod.* 2012, 75, 464 – 472.

- Zhou, Y.; Mándi, A.; Debbab, A.; Wray, V.; Schulz, B.; Müller, W. E. G.; Lin, W. H.; Proksch, P.; Kurtán, T.; Aly, A. H. *Eur. J. Org. Chem.* 2011, 2011, 6009 – 6019.
- 77. Arai, K.; Shimizu, S.; Yamamoto, Y. Chem. Pharm. Bull. 1981, 29, 1005 1012.
- Chen, M.; Shao, C. L.; Fu, X. M.; Kong, C. J.; She, Z. G.; Wang, C. Y. J. Nat. Prod. 2014, 77, 1601 – 1606.
- Cha, J. W.; Lee, S. I.; Kim, M. C.; Thida, M.; Lee, J. W.; Park, J. S.; Kwon, H. C. Bioorg. Med. Chem. Lett. 2015, 25, 5083 – 5086.
- 80. Vogg, G. Phytochemistry 1999, 51, 289 295.
- Hampl, F.; Rádl, S.; Paleček, J. *Farmakochemie* (2. rozšířené vydání); Vydavatelství VŠChT Praha: Praha, 2007, s. 108.
- 82. Nugent, M. M.; Lee, K.; He, J. C. Front. Physiol. 2015, 6.
- 83. Weyer, A. D.; Stucky, C. L. Nat. Med. 2015, 21, 429 430.
- 84. Eriksson, B. I.; Quinian, D. J.; Weitz, J. I. Clin. Pharmacokinet. 2009, 48, 1 22.
- Ye, B.; Arnaiz, D. O.; Chou, Y. L.; Griedel, B. D.; Karanjawala, R.; Lee, W.; Morrissey, M. M.; Sacchi, K. L.; Sakata, S. T.; Shaw, K. J.; Wu, S. C.; Zhao, Z.; Adler, M.; Cheeseman, S.; Dole, W. P.; Ewing, J.; Fitch, R.; Lentz, D.; Liang, A.; Light, D.; Morser, J.; Post, J.; Rumennik, G.; Subramanyam, B.; Sullivan, M. E.; Vergona, R.; Walters, J.; Wang, X. Y.; White, K. A.; Whitlow, M.; Kochanny, M. J. *J. Med. Chem.* 2007, *50*, 2967 – 2980.
- Robey, R. W; Shukla, S.; Finley, E. M.; Oldham, R. K.; Barnett, D.; Ambudkar, S. V.; Fojo, T.; Bates, S. E. *Biochem. Pharmacol.* 2008, *3*, 1302 1312.
- 87. Wang, J.; Kim, T. H.; Ahn, M. Y.; Lee, J.; Jung, J. H.; Choi, W. S.; Lee, B. M.; Yoon, K. S.; Yoon, S.; Kim, H. S. *Int. J. Oncol.* 2012, *41*, 1101 1109.
- Barraza, S. J.; Delekta, P. C.; Sindac, J. A.; Dobry, C. J.; Xiang, J.; Keep, R. F.; Miller, D. J.; Larsen, S. D. *Bioorg. Med. Chem.* 2015, 23, 1569 – 1587.
- Xiang, Y. F.; Qian, C. W.; Xing, G. W.; Hao, J.; Xia, M.; Wang, Y. F. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2012, 22, 4703 – 4706.
- Pavan, M. V.; Lassiani, L.; Berti, F.; Stefancichi, G.; Ciogli, A.; Gasparrini, F.; Mennuni, L.; Ferrari, F.; Escrieut, C.; Marco, E.; Makovec, F.; Fourmy, D.; Varnavas, A. J. Med. Chem. 2011, 54, 5769 – 5785.
- Munhoz, R. E. F.; Bignotto, T. S.; Pereira, N. C.; Saez, C. R. N.; Bespalhuk, R.;
   Fassina, V. A.; Pessini, G. P.; Baggio, M. P. D.; Ribeiro, L. F. C.; Brancalhão, R. M.
   C.; Mizuno, S.; Aita, W. S.; Fernandez, M. A. *Open J. Anim. Sci.* 2013, *3*, 343 353.

- Jia, J.; Xu, Q. C.; Li, R. C.; Tang, X.; He, Y. F.; Zhang, M. Y.; Zhang, Y.; Xing, G. Org. Biomol. Chem. 2012, 10, 6279 – 6286.
- Moro, W. B.; Yang, Z.; Kane, T. A.; Brouillete, C. G.; Brouillete, W. J. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2009, 19, 2001 – 2005.
- Sosič, I.; Turk, S.; Sinreih, M.; Trošt, N.; Verlaine, O.; Amoroso, A.; Zervosen, A.; Luxen, A.; Joris, B.; Gobec, S. Acta Chim. Slov. 2012, 59, 380 – 388.
- Thiery, V.; Beneteau, V.; Guillard, J.; Lamazzi, C; Besson, T.; Cottenceau, G.; Pons, A. M. *Pharm. Pharmacol. Commun.* 1998, 4, 39 – 42.
- Kavitha, P.; Santha, M.; Reddy, L. K. Spectrochim. Acta A Mol. Biomol. Spectrosc.
   2013, 102, 159 168.
- Li, C. S.; Li, X. M.; Gao, S. S.; Lu, Y. H.; Wang, B. G. Mar. Drugs 2013, 11, 3068 3076.
- 98. Sharma, R. C.; Giri, P. P.; Kumar, D. J. Indian Chem. Soc. 2011, 88, 421 424.
- Oberoi, M.; Khanna, S.; Chaturvedi, R.; Chaturvedi, G. K. J. Indian Chem. Soc. 1984, 61, 411 – 415.
- 100. Thorarensen, A.; Ruble, C. J.; Romero, D. L. PCT Int. Appl. WO2004/018414, 2004; *Chem. Abstr.* 2004, 140, 235497.
- 101. Dolzhenko, A. V.; Korkodinova, L. M.; Kotegov, V. P.; Novikova, V. Pharm. Chem. J. 2006, 40, 418 – 420.
- 102. McCarthy, D. J.; Parris, K.; Huang, A.; Failli, A.; Quagliato, D.; Dushin, E. G.; Novikova, E.; Severina, E.; Tuckman, M.; Petersen, P. J.; Dean, C.; Fritz, C. C.; Meshulam, T.; DeCenzo, M.; Dick, L.; McFadyen, I. J.; Somers, W. S.; Lovering, F.; Gilbert, A. M. J. Med. Chem. 2005, 48, 7960 – 7969.
- 103. Nie, Z.; Perretta, C.; Lu, J.; Su, Y.; Margosiak, S.; Gajiwala, K. S.; Cortez, J.;
  Nikulin, V.; Yager, K. M.; Appelt, K.; Chu, S. J. Med. Chem. 2005, 48, 1596 1609.
- 104. Weidel, E.; Jong, J. C.; Brengel, C.; Storz, M. P.; Braunshausen, A.; Negri, M.; Plaza,
  A.; Steinbach, A.; Müller, R.; Hartmann, R. W. J. Med. Chem. 2013, 56, 6146 6155.
- 105. Li, J.; Wakefield, B. D.; Craig, J. R.; Thorarensen, A. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* **2007**, *17*, 2347 2350.
- 106. Ruble, J. C.; Wakefield, B. D.; Kamilar, G. M.; Marotti, K. R.; Melchior, E.;
  Sweeney, M. T.; Zurenko, G. E.; Romero, D. L. *Bioorg. Med. Chem. Lett.* 2007, *17*, 4040 4043.

- 107. Bitzer, J.; Streibel, M.; Langer, H. J.; Grond, S. Org. Biomol. Chem. 2009, 7, 444-450.
- 108. Mackerell, A. Jr.; Zhang, H.; Osterman, A.; Kolhatkar, R. PCT Int. Appl. WO 2011/006158, 2011; *Chem. Abstr.* 2011, 154, 157977.
- 109. Saeed-Ur-Rehman; Ikram, M.; Rehman, S. Front. Chem. China 2010, 5, 348 356.
- 110. Raju, V.; Balasubramanian, K.; Jayabalakrishnan, C.; Chinnusamy, V. J. Indian Chem. Soc. 2010, 87, 1305 – 1311.
- 111. Mohareb, R. M.; Ho, J. Z.; Alfarouk, F. O. J. Chin. Chem. Soc. 2007, 54, 1053 –
   1066.
- 112. Mruthyunjayaswamy, B. H. M.; Shanthaveerappa, B. K.; Basavarajaiah, S. M. J. *Indian Chem. Soc.* 2010, 87, 1109 1115.
- 113. Yusof, E. N. M.; Ravoof, T. B. S. A.; Tiekink, E. R. T.; Veerakumarasivam, A.;
  Crouse, K. A.; Tahir, M. I. M.; Ahmad, H. *Int. J. Mol. Sci.* 2015, *16*, 11034 11054.
- 114. Min, J.; Lin, D.; Zhang, Q.; Ziniu, Y. Eur. J. Med. Chem. 2012, 53, 150 158.
- 115. Gineinah, M.; Mohamed M. Med. Chem. Res. 2001, 10, 596 604.
- 116. Cheng, T. J.; Wu, Y. T.; Yang, S. T.; Lo, K. H.; Chen, S. K.; Chen, Y. H.; Huang, W. I.; Chen, K. T.; Shih, H. W.; Cheng, Y. S.; Cheng, W. C.; Wong, C. H. *Bioorg. Med. Chem.* 2008, *18*, 8512 8529.
- 117. Hoffman, P. S.; Guerrant, R. L.; Macdonald, T. L.; Ballard, T. E. Jr. PCT Int. Appl. WO 2010/107736, 2010; *Chem. Abstr.* 2010, *153*, 431344.
- 118. Kaloyanov, N.; Stoyanova, R. Arzneimittel-forsch. 2000, 50, 652 655.
- 119. Burli, R. W.; Baird, E. E.; Kaizerman, J. A.; McMinn, D. L. PCT Int. Appl. WO 2004/012736, 2004; *Chem. Abstr.* 2004, 140, 163697.
- 120. Mabkhot, Y. N.; Al-Majid, A. M.; Barakat, A.; Al-Showiman, S. S.; Al-Har, S. M.;
  Radi, S.; Naseer, M. M.; Hadda, T. B. *Int. J. Mol. Sci.* 2014, *15*, 5115 5127.
- 121. Mhaske, S. B.; Argade, N. P. Tetrahedron 2006, 62, 9787 9826.
- 122.Dyakonov, A. L.; Telezhenetskava, M. V. Chem. Nat. Compd. 1997, 33, 221 267.
- 123. Khan, I.; Ibrar A.; Abbas, N.; Saeed, A. Eur. J. Med. Chem. 2014, 76, 193 244.
- 124. Moon, T. C.; Murakami, M.; Kudo, I.; Son, K. H.; Kim, H. P.; Kang, S. S.; Chang, H. W. *Inflamm. Res.* 1999, 48, 621 625.
- 125. Yamashita, H. Cell Cycle 2014, 13, 2801 2802.
- 126. McLaughlin, N. P.; Evans, P. J. Org. Chem. 2010, 75, 518 521.
- 127. Keller, T. L.; Zocco, D.; Sundrud, M. S.; Hendrick, M.; Edenius, M.; Yum, J.; Kim, Y. J.; Lee, H. K.; Cortese, J. F.; Wirth, D. F.; Dignam, J. D.; Rao,

A.; Yeo, C. Y.; Mazitschek, R.; Whitman, M. *Nat. Chem. Biol.* **2012**, *8*, 311 – 317.

128.Joshi, B. K.; Gloer, J. B.; Wicklow, D. T.; Dowd, P. F. J. Nat. Prod. 1999, 62, 650 - 6

129. Malhotra, S.; Koul, S. K.; Sharma, R. L.; Anand, K. K.; Gupta, O. P.; Dhar, K. L.

^{*I}ndian J. Chem. B* **1988**, 27, 937 – 940.</sup>

- 130. Liu, W.; Shi, X.; Yang, Y.; Cheng, X.; Liu, Q.; Han, H.; Yang, B.; He, C.; Wang, Y.; Jiang, B.; Wang, Z.; Wang, C. *PloS One* **2015**, *10*, e0129759.
- 131. Vithal, S. B.; Campanella L. A.; Hays E. U.S. Pat. Appl. Publ. US 1964/3135659, 1964; *Chem. Abstr.* **1964**, *61*, 4372b.
- 132. Baas, P.; Ardizzoni, A.; Grossi, F.; Nackaerts, K.; Numico, G.; Van Marck, E.; Van de Vijver, M.; Monetti, F.; Smidt.Geirnaerdt, M. J.; Van Zandwijk, N.; Debruyne, C.; Legrand, C.; Giaccone, G. *Eur. J. Cancer* **2003**, *39*, 353 357.
- 133. Ng, K. H.; Ng, F. N.; Yu, W. Y. Chem. Commun (Camb.) 2012, 48, 11680 11682.
- 134. Slintáková, L. Diplomová práce, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Zlín 2011.
- 135. Moriyama, K.; Ishida, K.; Togo, H. Org. Lett. 2012, 14, 946 949.
- 136. Wolf, C.; Liu, S.; Mei, X.; August, A. T.; Casimir, M. D. J. Org. Chem. 2006, 71, 3270 3273.
- 137. Raffa, D.; Maggio, B.; Plescia, F.; Cascioferro, S.; Raimondi, M. V.; Cancemi, G.;
  D'Anneo, A.; Lauricella, M.; Cusimano, M. G.; Bai, R.; Hamel, E.; Daidone, G. *Bioorg. Med. Chem.* 2015, 23, 6305 6316.
- 138. Engelhardt, H.; Reiser, U.; Zahn, S. K.; Hauptmann, R.; Steegmaier, M.; Guertler, U.;
  Hoffmann, M.; Grauert, M.; Stadtmueller, H. Eur. Pat. Appl. EP 1598343, 2005; *Chem. Abstr.* 2006, 144, 6801.
- 139. Yoo, E. J.; Ma, S.; Mei, T. S.; Chan, K. S. L.; Yu, Q. J. J. Am. Chem. Soc. **2011**, 133, 7652 7655.
- 140. Zhao, H.; Fu, H.; Qiao, R. J. Org. Chem. 2010, 75, 3311 3316.
- 141. Yoshida, H.; Morishita, T.; Ohshita, J. Org. Lett. 2008, 10, 3845 3847.
- 142. Coyne, W. E.; Cusic, J. W. J. Med. Chem. 1968, 11, 1208 1213.
- 143. Venuti, M. C. Synthesis 1982, 1982, 266 268.
- 144. Shinde, B. R.; Shenoy, S. J.; Pai, N. R. Indian J. Chem. B 1990, 29, 711 720.
- 145. Bonne, D.; Dekhane, M.; Zhu, J. Org. Lett. 2005, 7, 5285 5288.
- 146. Culf, A. S.; Čuperlović–Culf, M.; Ouellette, R. J.; Decken, A. Org. Lett. **2015**, *17*, 2744 2747.

- 147. Matsubara, T.; Asako, S.; Iies, L.; Nakamura, E. J. Am. Chem. Soc. 2014, 136, 646 649.
- 148. Podesva, C.; Solomon, C.; Vagi, K.; Can. J. Chem. 1968, 46, 435 439.
- 149. Kafka, S.; Proisl, K.; Kašpárková, V.; Urankar, D.; Kimmel, R.; Košmrlj, J. *Tetrahedron* **2013**, *69*, 10826 – 10835.
- 150. Proisl, K.; Kafka, S.; Urankar, D.; Gazvoda, M.; Kimmel, R.; Košmrlj, J. Org. Biomol. Chem. 2014, 12, 9650 – 9664.
- 151. Kumar, D.; Jadhavar, P. S.; Nutiyal, M.; Sharma, H.; Meena, P. K.; Adane, L.; Pancholia, S.; Chakraborti, A. K. *RSC Adv.* **2015**, *5*, 30819 – 30825.
- 152. Mohebat, R.; Raja, M.; Mohammadian, G. Russ. J. Gen. Chem. 2015, 85, 2395 2398.
- 153. Wang, Z. Z.; Tang, Y. Tetrahedron 2016, 72, 1330 1336.
- 154. Wang, X. C.; Xiao, F.; Liu, S.; Deng, G. J. Org. Lett. 2013, 15, 4900 4903.
- 155. Srholcová, A. Diplomová práce, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, Zlín 2014.
- 156. Lingens, F.; Sproessler, B. Justus Liebigs Ann. Chem. 1967, 702, 169-179.